

Bijlage 4 PlanMER

PlanMER

Bestemmingsplan Buitengebied Zijpe

projectnr. 0245582.00
revisie 1
17 april 2013

auteur(s)

M. Visser-Poldervaart
H.W. Lindeboom

Opdrachtgever

Gemeente Zijpe
Postbus 5
1750 AA Schagerbrug

datum vrijgave

17 april 2013

beschrijving revisie 0

eindconcept

goedkeuring

drs. mr. K.E. van
Dijk

vrijgave

drs. A. van Dongen

Projectgroep bestaande uit:

J. van Belle
R. van Dijk
M. Korthorst
M. Visser-Poldervaart
V. Maronier
H. Lindeboom

Datum van uitgave:

17 april 2013

Contactadres:

Monitorweg 29
1322 BK Almere
Postbus 10044
1301 AA Almere Stad

Copyright © 2012

Ingenieursbureau Oranjewoud

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoud

	blz.
1	Inleiding 16
1.1	Aanleiding..... 16
1.2	Plan-m.e.r. verplichting..... 17
1.2.1	<i>Algemeen</i> 17
1.2.2	<i>Bestemmingsplan buitengebied Zijpe</i> 17
1.3	M.e.r.-procedure..... 18
1.3.1	<i>Doel</i> 18
1.3.2	<i>Procedure</i> 18
1.4	Leeswijzer 19
2	Beleid 20
2.1	Overzicht beleid 20
2.2	Ruimtelijk beleid 20
2.3	Provinciaal beleid..... 22
2.4	Gemeentelijk beleid 24
3	Landbouw, huidige situatie en verwachte ontwikkelingen..... 27
3.1	Inleiding 27
3.2	Huidige situatie en autonome ontwikkeling..... 27
3.3	Ontwikkelingen in de landbouw 28
3.3.1	<i>Landelijke en provinciale trend</i> 29
3.3.2	<i>Verwachte ontwikkelingen van de landbouw in Zijpe</i> 31
4	Bestaande situatie van het milieu en autonome ontwikkelingen 34
4.1	Inleiding 34
4.2	Natuur 34
4.2.1	<i>Natura 2000-gebieden</i> 34
4.2.2	<i>Wav-gebieden (excl. Natura 2000-gebieden)</i> 36
4.2.3	<i>Overige delen van de Ecologische Hoofdstructuur</i> 36
4.2.4	<i>Overige beschermde natuurgebieden</i> 38
4.2.5	<i>Beschermde flora en fauna</i> 39
4.3	Landschap en cultuurhistorie 41
4.3.1	<i>Landschappelijke waarden</i> 41
4.3.2	<i>Cultuurhistorische waarden</i> 44
4.3.3	<i>Archeologische waarden</i> 46
4.3.4	<i>Aardkundige waarden</i> 48
4.4	Leefmilieu 49
4.4.1	<i>Concentratie fijn stof in de lucht</i> 52
4.4.2	<i>Gezondheid</i> 54
4.4.3	<i>Externe veiligheid</i> 54
4.4.4	<i>Verkeer</i> 56
4.4.5	<i>Geluid</i> 57
4.4.6	<i>Lichthinder</i> 57
4.5	Bodem en water 58
4.5.1	<i>Bodem</i> 58
4.5.2	<i>Water</i> 59

5	Ontwikkelingsmogelijkheden plan en alternatieven	64
5.1	Inleiding	64
5.2	Uitgangspunten	64
5.3	Voornemen en alternatieven	72
6	Effectbeschrijving.....	76
6.1	Inleiding	76
6.2	Natuur	77
6.2.1	<i>Natura 2000-gebieden .....</i>	<i>77</i>
6.2.2	<i>Overige ecologische hoofdstructuur (excl. Natura 2000- en Wav-gebieden) .....</i>	<i>81</i>
6.2.3	<i>Weidevogelgebieden .....</i>	<i>82</i>
6.2.4	<i>Beschermde flora en fauna .....</i>	<i>83</i>
6.3	Landschap en cultuurhistorie	85
6.3.1	<i>Cultuurhistorisch landschap .....</i>	<i>85</i>
6.3.2	<i>Ruimtelijk-visuele aspecten.....</i>	<i>87</i>
6.3.3	<i>Archeologie.....</i>	<i>89</i>
6.3.4	<i>Aardkundige waarden .....</i>	<i>90</i>
6.4	Leefmilieu en gezondheid	91
6.4.1	<i>Geur.....</i>	<i>91</i>
6.4.2	<i>Concentratie fijn stof in de lucht .....</i>	<i>92</i>
6.4.3	<i>Gezondheid .....</i>	<i>92</i>
6.4.4	<i>Verkeersveiligheid.....</i>	<i>93</i>
6.4.5	<i>Externe veiligheid.....</i>	<i>94</i>
6.4.6	<i>Geluid .....</i>	<i>94</i>
6.4.7	<i>Licht .....</i>	<i>95</i>
6.5	Bodem en water	96
6.5.1	<i>Bodemstructuur .....</i>	<i>96</i>
6.5.2	<i>Bodemkwaliteit.....</i>	<i>96</i>
6.5.3	<i>Grond- en oppervlaktewater.....</i>	<i>97</i>
6.5.4	<i>Waterkwaliteit.....</i>	<i>97</i>
7	Vergelijking, conclusies en aanbevelingen.....	98
7.1	Overzicht scores.....	98
7.2	Conclusies	99
7.3	Aanbevelingen uitvoerbaar alternatief	99
7.3.1	<i>Spelregels beperking effecten natuur.....</i>	<i>100</i>
7.3.2	<i>Spelregels beperking effecten landschap .....</i>	<i>101</i>
7.3.3	<i>Spelregels beperking effecten geur .....</i>	<i>101</i>
7.3.4	<i>Spelregels beperking effecten lichthinder .....</i>	<i>102</i>
8	Leemten in kennis en aanzet evaluatieprogramma	103
8.1	Leemten in kennis.....	103
8.2	Aanzet evaluatieprogramma.....	103
	Referenties	105
	Bijlage 1: Beleidskader	1
	B1.1 Europees beleid.....	1
	B1.2 Rijksbeleid.....	2
	B 1.2 Provinciaal beleid	7
	B 1.3 Beleid Hoogheemraadschap	10

B 1.4 Gemeentelijke beleid	11
Bijlage 2: Vergelijking landbouwkundige ontwikkeling in Noord-Holland, Texel en Land van Zijpe (LB) en gemeente Zijpe.....	1
Bijlage 3: Passende beoordeling.....	5

Samenvatting

S. 1 Inleiding

S. 1.1 Aanleiding

De gemeente Schagen is voornemens een geactualiseerd bestemmingsplan op te stellen voor het buitengebied van Zijpe. Dit bestemmingsplan beslaat ongeveer het gehele grondgebied van de voormalige gemeente Zijpe met uitzondering van de kernen. Het plangebied is weergegeven in figuur S.1

Figuur S.1 Plangebied, in rood de begrenzing.

De actualisering van het bestemmingsplan wordt ingegeven door enerzijds de noodzaak om regelmatig de bestemmingsplannen te actualiseren en anderzijds door de wens om nieuw beleid en nieuwe regelgeving in het bestemmingsplan te verwerken.

S. 1.2 Milieueffectrapportage

Voor het bestemmingsplan buitengebied Zijpe geldt een plan-m.e.r. plicht als gevolg van de geboden uitbreidingsmogelijkheden voor landbouwbedrijven en de verplichting tot het opstellen van een zogenaamde passende beoordeling. Een milieueffectrapportage is bedoeld om vroegtijdig in het planproces in beeld te brengen welke milieugevolgen (effecten) kunnen optreden als gevolg van de zogenaamde voorgenomen activiteit.

Uitbreidingsmogelijkheden landbouw

Het bestemmingsplan buitengebied Zijpe maakt door middel van een wijzigingsbevoegdheid uitbreiding van de agrarische bouwvlakken mogelijk. Dit biedt uitbreidingsmogelijkheden voor de landbouw (veeteelt), waardoor de drempelwaarde in het Besluit m.e.r. (categorie D14) wordt overschreden. Door de wijzigingsbevoegdheid biedt het bestemmingsplan zodanige ruimte aan de agrarische bedrijven dat op het niveau van de omgevingsvergunning een m.e.r.-beoordeling of directe m.e.r.-plicht (afhankelijk van het aantal dieren) kan ontstaan. Daarmee wordt het bestemmingsplan kaderstellend voor deze ontwikkelingsmogelijkheden, waardoor een planm.e.r.-procedure doorlopen dient te worden.

Passende beoordeling Natuurbeschermingswet 1998

In de Voortoets passende beoordeling behorend bij de Notitie Reikwijdte en Detailniveau is reeds nagegaan in hoeverre de activiteiten in het voorgenomen bestemmingsplan gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden in en in de omgeving van het plangebied. Hieruit blijkt dat significante effecten op Natura 2000- gebieden in de omgeving niet op voorhand kunnen worden uitgesloten. Bij deze planMER behoort dan ook een passende beoordeling, waarin de effecten op natuur nader zijn uitgewerkt. Ook bij het opstellen van een passende beoordeling geldt de planm.e.r. -verplichting. De passende beoordeling is als bijlage 3 opgenomen bij dit planMER.

S. 2 Ontwikkelingsmogelijkheden in het plan

S. 2.1 Uitgangspunten

Hoofduitgangspunt is dat de gebruik- en bouw mogelijkheden die de geldende bestemmingsplannen en de verleende vrijstellingen / ontheffingen / afwijkingen bieden, worden (waar mogelijk en wenselijk) overgenomen in het nieuwe bestemmingsplan.

Onderstaand wordt per thema een opsomming gegeven van de uitgangspunten, ontwikkelingen en ontwikkelingsmogelijkheden die in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied zijn voorzien.

Landbouw

De gemeente streeft een vitaal platteland na waarbinnen de agrariërs (218 bedrijven) de ruimte krijgen om zich te ontwikkelen en de hoogwaardige kwaliteit van de landbouwgrond behouden blijft. De kenmerkende inrichting van het buitengebied met hoofdzakelijk bollenteelt, grondgebonden akkerbouw en grondgebonden veehouderij wil de gemeente graag in stand houden. De gemeente heeft met name op het gebied van bollenteelt een belangrijke positie in Nederland, gezamenlijk met de omliggende gemeenten. De gemeente wil de toenemende concurrentie het hoofd bieden door de agrarische sector voldoende ontwikkelingsperspectief te bieden.

Dit leidt tot de volgende uitgangspunten voor het thema landbouw:

- *Aantal bouwvlakken:* huidige agrarische bouwvlakken behouden hun agrarische bestemming (ondanks stopzetting van een aantal bedrijven);
- *Bouwhoogte bedrijfsgebouwen:* geen meerlagige stallen. De maximale goot- en nokhoogte van bebouwing blijft gehandhaafd op respectievelijk 6 m en 10, met ruimte voor verhoging tot respectievelijk 8 en 14 m door middel van een afwijkingsbevoegdheid;

- *Biomassavergisting*: bij ieder agrarisch bedrijf is de realisatie van een biomassavergistingsinstallatie toegestaan (via afwijkingsbevoegdheid). De verwerking bedraagt minder dan 25.000 ton per jaar en minder dan 100 ton per dag;
- *Type agrarische bedrijvigheid*: het bestemmingsplan heeft betrekking op grondgebonden bedrijvigheid (hoofdzakelijk bollenteelt, akkerbouw en rundveehouderijen). Daarnaast is voor de intensieve veehouderij een aparte aanduiding opgenomen, alsmede voor de beide glastuinbouwbedrijven;
- *Omvormingsmogelijkheden type bedrijvigheid*: vanwege het ontbreken van het onderscheid in het type grondgebonden bedrijvigheid is omvorming van bollenteelt, akkerbouw naar melkveehouderij en vice versa mogelijk (bij direct recht);
- *Uitbreidingsmogelijkheden grondgebonden bedrijf (melkvee, bollenteelt, akkerbouw)*: overname huidige bouwvlakken conform de vigerende bestemmingsplannen, met ruimte voor uitbreiding van de bouwvlakken tot maximaal 2 hectare door middel van een wijzigingsbevoegdheid. Bij iedere uitbreiding buiten het bouwvlak dient sprake te zijn van een zorgvuldige landschappelijke inpassing;
- *Nieuwvestigingsmogelijkheden grondgebonden bedrijf*: nieuwvestiging van grondgebonden bedrijven is via een wijzigingsbevoegdheid mogelijk. Voor de toepassing van de wijzigingsbevoegdheid gelden diverse voorwaarden:
  - Nieuwvestiging in het weidevogelleefgebied is uitgesloten;
  - Nieuwvestiging is uitsluitend toegestaan langs bestaande wegen;
  - De nieuwvestiging moet noodzakelijk zijn voor een doelmatige agrarische bedrijfsvoering. Dit betekent dat voor zover de betrokken agrariër elders een agrarisch bedrijf heeft, eerst dient te worden aangetoond dat op de betreffende locatie geen reële bedrijfseconomische of planologisch verantwoorde uitbreidingsmogelijkheden aanwezig zijn;
  - Het bouwvlak mag een oppervlakte hebben van maximaal 2 hectare;
  - Er dient sprake te zijn van een zorgvuldige landschappelijke inpassing;
  - Het bedrijf mag niet leiden tot belemmeringen of aantasting van het woon- en leefklimaat van omliggende functies;
  - Er mag geen sprake zijn van aantasting van de waterhuishouding, geen aantasting/verstoring van de natuurlijke waarden, geen verslechtering of significante verstoring van omliggende Natura 2000-gebieden en geen overschrijding van de geluidbelasting (normen).

De voorwaarden, met name het aantonen van de noodzaak van de nieuwvestiging, hebben tot gevolg dat vrijwel geen sprake zal zijn van nieuwvestiging van agrarische bedrijven in de komende bestemmingsplanperiode.

- *Uitbreidingsmogelijkheden areaal bollenteelt*: verruiming van het areaal bollenteelt is uitsluitend mogelijk binnen het bollenconcentratiegebied. Het bollenconcentratiegebied is echter grotendeels in gebruik voor de bollenteelt. Uitbreiding van het areaal van bedrijven is daardoor vrijwel niet mogelijk;
- *Nieuwvestigingsmogelijkheden bollenteelt*: nieuwvestiging van bollenteeltbedrijven is uitsluitend toegestaan ter plaatse van het bollenconcentratiegebied. Het bollenconcentratiegebied is echter grotendeels in gebruik voor de bollenteelt. Nieuwvestiging van een bollenteeltbedrijf is dan vrijwel niet mogelijk;
- *Uitbreidingsmogelijkheden glastuinbouw*: strakke begrenzing van de (2) bouwvlakken op basis van de afmetingen van de kas. Geen ruimte voor nieuwvestiging of uitbreiding van het bouwvlak, met uitzondering van teeltondersteunend glas. Teeltondersteunend glas bij een agrarisch bedrijf kan worden uitgebreid tot maximaal 2.000 m²;
- *Ontwikkelingsmogelijkheid intensieve veehouderij*: binnen het plangebied zijn geen intensieve veehouderijen aanwezig. Nieuwvestiging, uitbreiding of omvorming naar intensieve veehouderij is niet mogelijk;
- *Vrijkomende agrarische bebouwing*: binnen het nieuwe plan is het mogelijk door middel van toepassing van een wijzigingsbevoegdheid vrijkomende agrarische bebouwing voor andere doeleinden te gebruiken. Splitsing van voormalige agrarische bedrijfswoningen voor twee woningen is mogelijk, evenals de vestiging van andere functies in de vrijkomende agrarische bebouwing. Er worden diverse randvoorwaarden gesteld aan de toepassing van de wijzigingsbevoegdheid. Het bebouwingsoppervlak mag niet toenemen, overtollige bebouwing moet worden gesloopt, het omzetten naar een woonbestemming mag geen belemmering vormen voor omliggende agrarische

bedrijven en het voormalige bedrijf mag niet blijvend geschikt zijn voor de agrarische bedrijfsvoering en de opvang van agrarische bedrijven. Een dergelijke regeling bestaat niet in het vigerende bestemmingsplan.

Recreatie

De ligging aan ruim 14 kilometer kust en de aantrekkende werking daarvan op recreatie en toerisme leiden tot een belangrijk aandeel voor de recreatiesector in de gemeente Zijpe. Er zijn kampeerterrinen, bungalowparken, minicampings en zomerwoningen aanwezig in het plangebied. Ingezet wordt op een beperkte verruiming van de dagrecreatie- en verblijfsfuncties. Uitbreiding van recreatieterreinen wordt niet wenselijk geacht om de verstening van het landschap te beperken. Recreatieve ontwikkelingen worden in het voorgenomen bestemmingsplan alleen mogelijk gemaakt als nevenactiviteiten bij de agrarische bestemming. Wel wordt in het bestemmingsplan ruimte geboden voor extensieve recreatie in de vorm wandel- en fietspaden in agrarisch gebied.

Dit leidt tot de volgende uitgangspunten voor het thema recreatie:

- Positieve bestemming van huidige dag- en verblijfsrecreatieve voorzieningen;
- Geen mogelijkheden voor nieuwe grootschalige vormen van recreatie, zoals kampeerterrinen en dagrecreatieve voorzieningen;
- Geen mogelijkheden voor extra recreatiewoningen bij bestaande verblijfsrecreatieve voorzieningen. Alleen bij het bungalowpark Duinland aan de Westerduinweg 30 is planologische ruimte aanwezig voor de realisatie van 39 recreatiewoningen;
- Geen mogelijkheden voor extra recreatiewoningen (zomerwoningen) bij agrarische bedrijven en burgerwoningen;
- Bij een agrarisch bedrijf is als nevenactiviteit ruimte voor de realisatie van een kleinschalig kampeertrein (maximaal 25 kampeerplaatsen) of een bed & breakfast faciliteit (maximaal 9 slaapplaatsen).
  - Voor de realisatie van een kleinschalig kampeertrein bij een agrarisch bedrijf gelden diverse regels. Kleinschalige kampeerterrinen dienen in of aansluitend aan het agrarisch bouwvlak te worden gerealiseerd. De onderlinge afstand tussen nieuwe kleinschalige kampeerterrinen bedraagt minimaal 500 m. De onderlinge afstand tussen nieuwe kleinschalige kampeerterrinen en reguliere kampeertrein bedraagt minimaal 1 km. De afstand van kleinschalige kampeerterrinen tot een woning van derden bedraagt minimaal 30 m. Als gevolg van deze regels is de daadwerkelijke ontwikkelingsruimte voor kleinschalige kampeerterrinen bij agrarische bedrijven beperkt. Geschat wordt dat maximaal 100 bedrijven hier gebruik van kunnen maken. Deze inschatting is een worst case scenario. In de afgelopen bestemmingsplanperiode zijn maar weinig kleinschalige kampeerterrinen toegevoegd;
  - De bed & breakfast faciliteiten zijn uitsluitend binnen de bedrijfswoning of bijgebouwen toegestaan. Overigens zijn B&B ook onder voorwaarden in burgerwoningen in het buitengebied mogelijk;
- Binnen de agrarische bestemming waar mogelijk toestaan van recreatief medegebruik, bijvoorbeeld de aanleg van recreatieve routes (wandel-, fiets- en ruiterspaden).

Wonen

In het buitengebied komen solitaire woningen en woningen in lintbebouwing voor. Een deel van deze woningen heeft een monumentale status of aanwijzing als karakteristiek. De monumenten zijn door middel van de Monumentenwet of Monumentenverordening beschermd. Ingezet wordt op een beperkte verruiming van de woonfunctie in het buitengebied eveneens om verstening van het landschap te beperken.

In de bollenteelt worden seizoensarbeiders ingezet. Onder voorwaarden mogen agrarische ondernemers binnen de agrarische bouwvlakken seizoensarbeiders huisvesten. Binnen een bouwvlak van een volwaardig agrarisch bedrijf mogen ten hoogste 40 agrarische seizoensarbeiders worden gehuisvest.

Dit leidt tot de volgende uitgangspunten voor het thema wonen:

- Geen mogelijkheden voor het toevoegen van woningen door middel van nieuwbouw. Wel kan een agrarische bestemming worden omgezet in een woonbestemming (zie onder alinea 'Landbouw - vrijkomende agrarische bebouwing');
- Mogelijkheden voor vervangende nieuwbouw en splitsing van grotere panden (mits de inhoud van de woning minimaal 600 m³ is);
- Mogelijkheden voor mantelzorg en bedrijf aan huis, waaraan randvoorwaarden zijn gekoppeld;
- Beperkte uitbreidingsmogelijkheden voor aan-, uit- en bijgebouwen;
- Mogelijkheden voor een tweede bedrijfswoning bij agrarische bedrijven via een wijzigingsbevoegdheid;
- Mogelijkheden voor huisvesting van maximaal 40 seizoensarbeiders binnen een agrarisch bouwvlak van een volwaardig agrarisch bedrijf. Voor het bouwen van nieuwe bebouwing en/of woonunits dient een inrichtingsplan te worden opgesteld, waarin aandacht is besteed aan een goede landschappelijke inpassing van de bebouwing en/of de woonunits en de parkeervoorzieningen.

Niet-agrarische bedrijvigheid

In het buitengebied komt niet-agrarische bedrijvigheid voor. Deze bedrijven krijgen in het voorgenomen bestemmingsplan de bestemming Bedrijf. Het gaat veelal om aan de landbouwgerelateerde bedrijvigheid, maar er komen ook andersoortige bedrijven voor. Bijzonder bedrijf binnen het plangebied is de Onderzoekslocatie Petten.

Onderzoekslocatie Petten (OLP)

In de duinen tussen Petten en het Zwanenwater is een bijzonder bedrijventerrein aanwezig: Onderzoekslocatie Petten (OLP). Onderzoekslocatie Petten is een centrum voor energie- en stralingsonderzoek. Binnen het plangebied van 66 hectare groot zijn vier instellingen gevestigd:

- Energieonderzoek Centrum Nederland (ECN)
- Mallinckrodt Medical b.v. (MM)
- Gemeenschappelijke Centrum voor Onderzoek (GCO) van de Europese Unie
- Nuclear Research and consultancy Group (NRG)

Op het terrein zijn twee kernreactoren aanwezig: een hogefluxreactor en een lagefluxreactor. Ter plaatse van de bouwvlakken met de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijventerrein - concentratiegebied nucleaire activiteiten' zijn bedrijfsfuncties toegestaan zoals genoemd in de artikelen 15, 29 en 34 van de Kernenergiewet. Dit houdt kortweg in dat iedere wijziging in bedrijfsactiviteit of vervoer van radioactieve stoffen en kernenergie moet worden vergund door het ministerie van EL&I¹.

Het OLP-terrein bevat relevante ontwikkelingsruimte binnen de bouwvlakken (zie Figuur 5.1). Binnen de bouwvlakken gelden maximale bebouwingspercentages variërend van 20 tot 31%. De (theoretische) ontwikkelruimte voor bebouwing binnen de verschillende bouwvlakken bedraagt bij elkaar opgeteld 1,7 hectare. Voor de nog beschikbare uitbreidingsruimte op het terrein zijn nog geen bouwplannen vergund. Invulling van deze ruimte behoort dan ook niet tot de autonome ontwikkeling, maar tot het planvoornemen. De bestaande uitbreidingsruimte wordt in het nieuwe plan overgenomen.

Testlocatie windturbines op OLP

Aan de oost- en zuidkant van OLP bevinden zich testlocaties voor windturbines. In één strook is de realisatie van 4 windturbines mogelijk en op een aparte locatie is de realisatie van 1 windturbine mogelijk (zie Figuur 5.1). De maximale bouwhoogte van de windturbines bedraagt 51 m, dit betekent een ashoogte van circa 30-35 m en een rotorblad van circa 15 m. De laatste jaren zijn de testlocaties nauwelijks gebruikt. Op de markt van windturbines zijn ook in zeer beperkte mate nog nieuwe turbines met een dergelijke maximale tiphoogte van 51 m waarvoor ECN onderzoek uitvoert. De verwachting is dat deze testlocaties dan ook in de toekomst amper meer worden gebruikt. ECN wenst wel het planologisch recht te behouden, daarom blijft er sprake van planologische ruimte voor 5 windturbines op de testlocaties met een maximale bouwhoogte van 51 m.

---

¹ In enkele uitzonderlijke gevallen kunnen werkzaamheden zonder vergunning worden uitgevoerd en kan met een melding worden volstaan. Dit is weergegeven in het Besluit stralingsbescherming.

Overige niet-agrarische bedrijvigheid

Aan de Jeweldijk bij Callantsoog is een kleinschalig bedrijventerrein in het plangebied aanwezig. Ter plaatse van het afvalbeheercentrum in Zijpersluis (Tol milieu aan de Parallelweg 2, te Burgerbrug) wordt afval van bedrijven ingezameld en gerecycled. De rioolwaterzuiveringsinstallatie is bestemd als Bedrijf-Nutsvoorziening. Voor de overige niet-agrarische bedrijvigheid geldt (evenals voor de recreatieve, verblijf- en woonfuncties) dat ingezet wordt op een slechts beperkte verruiming van bedrijfsfuncties in het buitengebied, om verstening van het buitengebied tegen te gaan.

Dit leidt tot de volgende uitgangspunten voor het thema niet-agrarische bedrijvigheid:

- Geen mogelijkheden voor nieuwvestiging of uitbreiding van niet-agrarische bedrijven buiten de bouwvlakken;
- Mogelijkheden van uitbreiding van bebouwing ten behoeve van (onderzoek naar) nucleaire activiteiten op onderzoekslocatie Petten van in totaal 1,7 hectare. Daarbij is het uitgangspunt dat veiligheids- en gezondheidseffecten in relatie tot de nucleaire activiteiten worden geborgd door de Kernenergiewet;
- De eventuele realisatie van een nieuwe PALLAS-reactor ter plaatse van de onderzoekslocatie Petten valt buiten het kader van het voorgenomen bestemmingsplan. Voor het terrein is de Kernenergiewetzone overgenomen;
- Mogelijkheden voor de realisatie van 5 winturbines met een bouwhoogte van maximaal 51 m op de testlocaties;
- Mogelijkheden om vrijkomende agrarische bebouwing te gebruiken voor de vestiging van nieuwe niet-agrarische bedrijven (zie onder alinea 'Landbouw - vrijkomende agrarische bebouwing');
- Geen mogelijkheden voor agrarische nevenactiviteiten bij niet-agrarische bedrijvigheid, met uitzondering van paardenbakken ten behoeve van een hobbymatig paardenhouderij;
- Bestaande bedrijfswoningen worden positief bestemd. Nieuwe (niet-agrarische) bedrijfswoningen worden niet toegestaan.

Natuur en kust

De bestaande Natura 2000-gebieden en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) in het plangebied worden in hoofdlijnen bestemd als Natuur. Binnen het Natura 2000-gebied Pettemerduinen is een militair oefen- en schietterrein met een uitkijktoren aanwezig, Schietterrein Sint Maartenszee. Het terrein wordt momenteel zeer beperkt gebruikt als militair oefen- en schietterrein door de defensie. Binnen het terrein kunnen bijzondere planten en dieren voorkomen. Het Botgat, dat eerder eveneens als militair terrein in gebruik was, heeft een natuurbestemming en maakt onderdeel uit van het Natura 2000-gebied.

S. 2.2 Voornemen en scenario's

Bij de effectbeschrijving is het voorontwerp van het voorgenomen bestemmingsplan als uitgangspunt genomen. Dit wordt aangeduid als het voornemen.

De ontwikkelingsmogelijkheden voor de bollenteelt zijn beperkt, omdat het aangeduide bollenconcentratiegebied vrijwel in zijn geheel in gebruik is voor de bollenteelt. Hierdoor zijn de milieugevolgen ten opzichte van de referentiesituatie dan ook beperkt. Niettemin wordt in onderhavig planMER wel aandacht besteed aan de effecten van de bollenteelt.

Bij andere ontwikkelingsmogelijkheden dan de ontwikkelingsruimte voor de landbouw en de genoemde concrete ontwikkelingsmogelijkheden gaat het om beperkte mogelijkheden voor nevenfuncties op bestaande, mogelijk iets groter wordende bouwvlakken.

Voornemen

In paragraaf S. 2.1 is het voornemen in het bestemmingsplan beschreven.

Voor de ontwikkelingsmogelijkheden voor de landbouw geldt het volgende:

De bedrijven behouden hetzelfde bouwvlak, met wijzigingsbevoegdheid tot maximaal 2 ha. Bouwhoogtes en goothoogtes zijn hoger dan in het vigerende bestemmingsplan vastgesteld, namelijk op 14 en 8 meter (d.m.v. wijzigingsbevoegdheid).

Scenario's

In het kader van de besluitvorming is een modelstudie uitgevoerd naar de bijdrage van de veehouderij aan de stikstofdepositie in de Natura 2000-gebieden in en in de omgeving van het plangebied. In de studie is voor drie modelsituaties (scenario's) de bijdrage van de veehouderij in Zijpe aan de stikstofdepositie van de bedoelde natuurgebieden doorgerekend. Naast de bestaande situatie (scenario feitelijk), betreft dit twee planscenario's:

1. Realistisch alternatief. Dit alternatief gaat uit van de verwachte ontwikkelingen, mede op basis van trends in de landbouw en het verwachte gebruik van de testlocaties voor windturbines en het schietterrein. Daarnaast gaat dit alternatief uit van de bekende initiatieven, te weten de uitbreidingsplannen van agrarische bedrijven en de bouwplannen op de onderzoekslocatie Petten. Hieronder zijn de uitgangspunten voor het realistische alternatief weergegeven
2. Maximum alternatief. Dit alternatief gaat uit van een theoretisch maximum aan ontwikkelings- en uitbreidingsmogelijkheden die het voorgenomen bestemmingsplan mogelijk maken.

In onderstaande tabel zijn de uitgangspunten van beide alternatieven met elkaar vergeleken.

Tabel S.1 Vergelijking uitgangspunten beide alternatieven

activiteit	maximaal alternatief	realistisch alternatief
Agrarisch		
Omschakeling tuinbouw naar veeteelt	alle bedrijven	geen bedrijven
Omschakeling akkerbouw naar veeteelt	alle bedrijven	3 bedrijven
Uitbreiding melkveehouderijen	alle bedrijven	5 bedrijven
Uitbreiding akker- en tuinbouwbedrijven	n.v.t.*	6 bedrijven
Aantal glastuinbouwbedrijven	2 (huidige situatie)	2 (huidige situatie)
Aantal agrarische bedrijven met biovergister (incl. WKK)	alle bedrijven	5 bedrijven
Areaal bollenteelt	geen*	gelijk aan huidige situatie
OLP		
Extra bebouwing op terrein	1,7 ha. (volledige mogelijkheid)	fase 1 GCO terrein en onderzoekshal zonne-energie (ECN)
Gebruik testlocaties windturbines	permanent 5 windturbines	geen
Militair oefenterrein		
	optimaal gebruik (buiten recreatie seizoen)	geen
Recreatie		
Extra recreatiewoningen	geen	39 woningen (Duinland)
Extra kampeerplaatsen	geen	25 plaatsen
Extra bed & breakfastfaciliteiten	geen	9 faciliteiten

* alle bedrijven zijn melkveehouderijen geworden.

S. 3 Vergelijking, conclusies en voorstel uitvoerbaar alternatief

S. 3.1 Overzicht scores

In tabel S.2 zijn de scores per (hoofd-)aspect samengevoegd in één overzichtstabel. In de navolgende paragrafen wordt de tabel per hoofdaspect samenvattend toegelicht. Gekoppeld daaraan worden, indien van toepassing, aanbevelingen gegeven voor het beperken van effecten. Deze aanbevelingen kunnen gevolgen hebben voor het voorgenomen bestemmingsplan. Bij de effectbeoordeling zijn twee alternatieven beschouwd; het realistisch alternatief en het maximum alternatief.

Tabel S.2 Overzicht effectbeoordeling milieuthema's

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling Voornemen	
		Realistisch alternatief	Maximum alternatief
Natuur			
Natura 2000-gebieden	Mogelijke effecten op de instandhoudingdoelstellingen Natura 2000-gebieden	-	--
EHS (excl.N 2000-gebieden)	Mogelijke effecten op de overige EHS-gebieden	0	0
Overige natuurwaarden	Mogelijke effecten op weidevogelgebieden	0	--
	Mogelijke effecten op flora en fauna	-	-
Landschap en cultuurhistorie			
Cultuurhistorisch landschap	Mogelijke effecten op de landschapsstructuur, samenhang en cultuurhistorische elementen	0	-
Ruimtelijk-visuele aspecten	Mogelijke effecten op ruimtelijk-visuele kwaliteit (openheid)	0	-
Archeologie	Mogelijke effecten op archeologische waarden	0	0
Aardkunde	Mogelijke effecten op aardkundige waarden	0	0
Leefbaarheid en gezondheid			
Geur	Kans op toename geurbelasting op geurgevoelige objecten	0	-
Gezondheid	Kans op gezondheidseffecten	0	0
Verkeersveiligheid	Kans op verslechtering van de verkeersveiligheid	0	0
Geluid	Kans op toename geluidbelasting op geluidgevoelige objecten	0	0
Licht	Kans op toename lichtuitstraling op lichtgevoelige objecten	-	--
Externe veiligheid	Kans op externe veiligheidsrisico's	0	0
Overige thema's			
Bodem	Mogelijke effecten op bodemstructuur	0	0
	Mogelijke effecten op bodemkwaliteit	0	+
Water	Mogelijke effecten op grondwaterstand	0	0
	Mogelijke effecten op waterkwaliteit	0	+

S. 3.2 Conclusies

Natuur

Omdat bij geen van beide alternatieven significante gevolgen op Natura 2000-gebieden zijn uitgesloten, is de beoordeling voor beide alternatieven voor wat betreft de mogelijke invloed op gevoelige habitats enigszins negatief tot duidelijk negatief.

De verwachting is dat als gevolg van de landbouwontwikkelingen sprake is van negatieve effecten op het weidevogelgebied binnen de gemeente. Verder is de kans op negatieve effecten op beschermde flora en fauna, met name als gevolg van de geplande ontwikkelingen in de Onderzoekslocatie Petten, niet uitgesloten. Dit laatstgenoemde effect zal als gevolg van de uitvoering van de noodzakelijke natuurtoetsen in het kader van de Flora- en faunawet voor de bouwplannen kunnen voorkomen. Met zo nodig mitigerende en/of compenserende maatregelen kan aantasting van leefgebieden van beschermde soorten worden voorkomen.

Landschap en cultuurhistorie

Ten aanzien van de effecten op landschap en cultuurhistorie kan gesteld worden dat als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling beperkt tot licht negatieve effecten optreden op het cultuurhistorisch

landschap en de openheid van het gebied plaatsvinden. Bij het maximum alternatief vindt daarnaast ook een lichte aantasting plaats van de verkavelingstructuur als gevolg de aanpassing van de bouwvlakken en inpassing van de bebouwing.

Leefbaarheid en gezondheid

Van het voorgenomen bestemmingsplan worden geen negatieve gevolgen verwacht, uitgezonderd geurhinder- en lichthindereffecten.

Voor geurhinder wordt met maatwerkoplossingen gewerkt om de knelpunten op te lossen. Dit betekent dat bij concrete ontwikkelingen door middel van op de locatie toegesneden maatregelen de knelpunten worden opgelost.

De ontwikkeling van open staltypen in combinatie met extra verlichting in de stal kan een negatief effect hebben op de belevingswaarde van het nachtelijk duister in het landelijk gebied. Hierbij kan als kanttekening worden geplaatst dat er feitelijk geen verschil is met wat nu mogelijk is.

Bodem en water

De (theoretische) omschakeling van alle bollenteeltbedrijven naar veehouderijen in het maximum alternatief veroorzaakt wijzigingen in het agrarisch grondgebruik. Dit heeft zowel licht positieve effecten als licht negatieve effecten. Gezien het zeer theoretische karakter van het maximum alternatief en de wens van provincie en gemeente om bollenteelt te behouden en versterken in het gebied, vormen de effecten geen aandachtspunt in de verdere besluitvorming.

S. 3.3 Aanbevelingen uitvoerbaar alternatief

In het voorgaande is aangegeven dat het voorgenomen bestemmingsplan niet voldoet aan de voorwaarden die de Natuurbeschermingswet stelt. Het voorgenomen plan is daardoor juridisch gezien niet zondermeer uitvoerbaar. Er dient daarom gezocht te worden naar een alternatief dat wel voldoet aan de voorwaarde, dat significante gevolgen voor de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden zijn uitgesloten.

Daarnaast is geconstateerd, dat er op het landschap negatieve gevolgen kunnen optreden. Deze staan de uitvoerbaarheid van het plan juridisch gezien niet onmiddellijk in de weg, maar gelet op het belang dat in het beleid (ook het gemeentelijke beleid) wordt gehecht aan landschappelijke waarden is het gewenst om na te gaan of ook deze mogelijke effecten kunnen worden beperkt.

Verder is naar voren gekomen dat als gevolg van het voorgenomen plan de kans op geurbelasting en lichtuitstraling kan toenemen. Voor geur worden de knelpunten in maatwerkoplossingen opgelost. De lichthindereffecten staan de uitvoerbaarheid van het plan juridisch gezien eveneens niet onmiddellijk in de weg. Maar ook voor dit aspect is het gewenst om na te gaan of deze mogelijke effecten kunnen worden beperkt.

Om aan bovengenoemde bezwaren tegemoet te komen, is een zogenaamd uitvoerbaar alternatief ontwikkeld. Dit alternatief geeft nadere 'spelregels' om negatieve effecten op de Natura 2000-gebieden alsook het weidevogelgebied te voorkomen, effecten op het landschap en de beleving van lichthinder en effecten op eventuele geurbelasting verder te beperken. Hier wordt onderstaand op ingegaan.

S. 3.3.1 Spelregels beperking effecten natuur

Beperking effecten op Natura 2000-gebieden

Voor het bestemmingsplan dient een systematiek te worden gevonden, die feitelijk tenminste een 'stand still' van de stikstofdepositie door de veehouderij tot gevolg heeft.

Binnen dit uitgangspunt zou bijvoorbeeld ruimte kunnen worden gevonden voor nieuwe ontwikkelingen door actieve stopzetting van bedrijven nabij de gevoelige Natura 2000-gebieden (duingebieden), of door verplaatsing van bedrijven nabij deze gebieden. Het realistisch alternatief laat echter zien dat ook met zeer beperkte toename van het aantal dieren op een aantal bedrijven (kleine wijziging ten opzichte van

de referentiesituatie), er reeds sprake is van overschrijding van kritische depositiewaarden. Zonering heeft dan praktisch geen zin. Daar komt bij dat het gaat om grondgebonden bedrijven, die door hun aard moeilijk zijn te verplaatsen. Wel kan het zijn dat in de toekomst door concentratie en schaalvergroting lokaal bedrijven worden samengevoegd. In zo'n geval kan concentratie op het bedrijf op grotere afstand van de betreffende gebieden voordelen bieden. Dit kan in voorkomende gevallen per individueel geval worden beoordeeld.

Het opnemen van spelregels in het bestemmingsplan, die er per agrarisch bedrijf op toezien dat bij uitbreiding van het aantal dierplaatsen geen toename van de stikstofdepositie in daarvoor gevoelige habitats in Natura 2000-gebieden optreedt, lijkt wel mogelijk. Het betreffende bedrijf kan dat bereiken met bijvoorbeeld een combinatie van de volgende maatregelen:

- indien uitbreiding gepaard gaat met stopzetting van een ander bedrijf, waardoor nieuwe dierplaatsen op een grotere afstand van de Natura 2000-gebieden worden gerealiseerd (saldering op stikstofdepositie: het opheffen of verminderen van depositie ten gevolge van het ene bedrijf, gecombineerd met een toename door uitbreiding op het andere bedrijf, waarbij de totale depositie op de gevoelige habitats niet toeneemt);
- en/of emissiearmere stallen toepassen: hiervoor bestaan ook voor de melkrundveehouderij steeds meer mogelijkheden.

Op grond van het voorgaande wordt er van uitgegaan dat in het uitvoerbaar alternatief uitbreiding van dierverblijven niet 'bij recht' mogelijk is, maar alleen bij afwijking (binnen het in het bestemmingsplan opgenomen bouwperceel) dan wel bij wijziging, en in beide gevallen met toepassing van de volgende 'spelregel':

Uitbreiding of nieuwbouw van dierverblijven, dan wel het realiseren van nieuwe dierplaatsen in bestaande dierverblijven is alleen mogelijk indien is aangetoond dat stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden niet toeneemt.

De regel is vooral bedoeld om mogelijke effecten van toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden te voorkomen.

Beperking effecten op het weidevogelgebied

Gezien de reeds dalende weidevogelpopulatie in de provincie Noord-Holland is bescherming van weidevogelgebied een belangrijk aandachtspunt.

Zoals weergegeven in paragraaf 2.3 voorziet op basis van de provinciale verordening een bestemmingsplan dat betrekking heeft op weidevogelleefgebieden niet in:

- de mogelijkheid van nieuwe bebouwing, anders dan binnen een bestaand bouwvlak of een uitbreiding daarvan;
- de mogelijkheid van aanleg van nieuwe weginfrastructuur;
- de mogelijkheid van aanleg van bossen of boomgaard;
- de mogelijkheid van versturende activiteiten, buiten de huidige agrarische activiteiten, te verrichten die het weidevogelleefgebied verstoren, en;
- de mogelijkheid werken uit te voeren die realisatie van nieuwe peilverlagingen mogelijk maken.

Het bestemmingsplan Buitengebied Zijpe is conform deze regels uit de provinciale verordening opgesteld. Bovendien is het in het bestemmingsplan niet mogelijk om van veehouderij naar akkerbouw om te schakelen, zodat de graslanden niet omgezet kunnen worden naar akkerland. Door middel van een afwijkingsbevoegdheid is het mogelijk binnen de bestaande bouwvlakken te bouwen. Aan de afwijkingsbevoegdheid zijn voorwaarden gekoppeld, onder meer zoals weergegeven eerder in deze paragraaf. Extra spelregels worden hieraan niet gekoppeld, omdat de spelregels die zijn opgenomen aansluiten op het provinciale beleid. Uitbreiding van de agrarische bouwvlakken in de weidevogelgebieden is uitgesloten.

S. 3.3.2 Spelregels beperking effecten landschap

Beperking effecten van agrarische bebouwing buiten het bouwvlak en kleinschalig kamperen

Door het opstellen van een beplantingsplan bij toepassing van de wijzigingsbevoegdheid, waarin de vergroting van het agrarisch bouwvlak (naar maximaal 2 hectare) landschappelijk wordt ingepast, wordt het effect op het landschap zoveel als mogelijk reeds beperkt. Hetzelfde geldt voor de voorwaarde van het opstellen van een erfinrichtings- en beeldkwaliteitplan, die geldt voor de realisatie van kleinschalige kamperen.

Een extra regel kan worden opgenomen om de uitvoerbaarheid van de landschappelijke inpassing te waarborgen:

Het beplantingsplan moet binnen 1 jaar na realisatie van de bebouwing zijn gerealiseerd.

Beperking effecten van extra agrarische bebouwing binnen het bouwvlak

Voor de uitbreiding van de agrarische bebouwing binnen het bouwvlak 'bij recht' zijn geen landschappelijke inpassingseisen in het bestemmingsplan gesteld. In aansluiting op de spelregel ter beperking van de natuureffecten kan bij deze regel het volgende worden gesteld:

Uitbreiding of nieuwbouw van dierverblijven, dan wel het realiseren van nieuwe dierplaatsen in bestaande dierverblijven is alleen mogelijk indien op basis van het beplantingsplan de landschappelijke inpassing ervan is aangetoond.

S. 3.3.3 Spelregels beperking effecten geur

In de wijzigingsbevoegdheid voor de vergroting van het agrarisch bouwvlak naar 2 hectare is reeds opgenomen dat de vergroting van het bouwvlak milieuhygiënisch inpasbaar is. Voor de geursituatie betekent dit dat de veehouderijen dienen te voldoen aan de geldende afstandsnormen tot aan geurvoelige objecten.

Voor de uitbreiding van de agrarische bebouwing binnen het bouwvlak 'bij recht' zijn geen milieuhygiënische eisen in het bestemmingsplan gesteld. In aansluiting op de spelregel ter beperking van de natuureffecten kan bij deze regel het volgende worden gesteld:

Uitbreiding of nieuwbouw van dierverblijven, dan wel het realiseren van nieuwe dierplaatsen in bestaande dierverblijven is alleen mogelijk indien is aangetoond dat de activiteit niet leidt tot onevenredige aantasting van de milieuhygiënische situatie.

S. 3.3.4 Spelregels beperking effecten lichthinder

Voor zowel de uitbreiding van de agrarische bebouwing binnen het bouwvlak 'bij recht', als de uitbreiding van de agrarische bebouwing buiten het bouwvlak via een wijzigingsbevoegdheid zijn geen eisen ten aanzien van lichtuitstraling in het bestemmingsplan gesteld. In aansluiting op de spelregel ter beperking van de natuureffecten kan bij deze regel het volgende worden gesteld:

Uitbreiding of nieuwbouw van dierverblijven, dan wel het realiseren van nieuwe dierplaatsen in bestaande dierverblijven is alleen mogelijk indien een lichtplan is ingediend waaruit blijkt dat lichthinder/lichtvervuiling wordt beperkt.

S. 4 Leemten in kennis en aanzet evaluatieprogramma

S. 3.1 Leemten in kennis

Effecten op Wav-gebieden

Zoals reeds weergegeven zijn de zeer kwetsbare gebieden (Wav-gebieden) nog niet definitief door de provincie aangewezen. Zodra de gebieden definitief zijn vastgesteld, kunnen stikstofdepositieberekeningen op deze gebieden worden uitgevoerd.

Werkelijke gevolgen voor landschap

De werkelijke gevolgen voor landschap kunnen mede afhankelijk zijn van het aantal concrete initiatieven voor agrarische bedrijfsuitbreidingen en precieze locatie van deze initiatieven. In de praktijk kan het gebeuren dat een veelheid van deelbeslissingen voor verschillende bedrijfsuitbreidingen wordt genomen, maar dat het zicht op de totale gevolgen enigszins verdwijnt. Daarom wordt aan de gemeente aanbevolen om het totaaleffecten van ontwikkelingen op het landschap regelmatig in beeld te brengen, zodat hier rekening mee kan worden gehouden. Dit kan bijvoorbeeld door het Landschapsontwikkelingsplan regelmatig te herijken.

S. 3.2 Evaluatie

Wettelijk bestaat bij activiteiten die worden voorbereid met behulp van m.e.r. de verplichting om evaluatieonderzoek te (laten) verrichten. In een milieueffectrapport wordt daarom een opzet voor een evaluatieprogramma opgenomen.

Voor het bestemmingsplan buitengebied Zijpe kan de evaluatie verschillende doelen dienen, namelijk:

- Het invullen van leemten in milieu-informatie;
- Het vergelijken van de daadwerkelijke optredende milieugevolgen met de in dit MER voorspelde gevolgen (monitoring milieugevolgen).

Het belangrijkste te monitoren effect is:

Gevolgen van alle ontwikkelingen samen in een bepaalde landschappelijke eenheid voor de karakteristieken van dat landschap. Hierdoor zal het mogelijk worden om bij de afweging van nieuwe initiatieven het cumulatieve effect mee in beschouwing te nemen. Dit kan bijvoorbeeld door het Landschapsontwikkelingsplan regelmatig te herijken.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Zijpe is voornemens een geactualiseerd bestemmingsplan op te stellen voor het landelijk gebied van de gemeente. Dit bestemmingsplan beslaat het gehele grondgebied van de gemeente Zijpe met uitzondering van een aantal van de kernen binnen de gemeente. Het plangebied is weergegeven in Figuur 1.1.

Figuur 1.1 Plangebied planMER bestemmingsplan Buitengebied
(zwarte lijn = plangrens, de kernen, zwartomlijnd binnen het plangebied, behoren niet tot het plangebied)

De actualisering van het bestemmingsplan wordt ingegeven door enerzijds de noodzaak om regelmatig de bestemmingsplannen te actualiseren en anderzijds door de wens om nieuw beleid en nieuwe regelgeving in het bestemmingsplan te verwerken. Het geactualiseerde bestemmingsplan vervangt 29 geldende bestemmingsplannen (geheel of gedeeltelijk).

1.2 Plan-m.e.r. verplichting

1.2.1 Algemeen

De plan-m.e.r. procedure is wettelijk vastgelegd in de Wet milieubeheer en in de uitvoeringswetgeving in de vorm van een Algemene maatregel van Bestuur: het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.). De procedure is de implementatie van de Europese Richtlijn 2001/42/EG in de Nederlandse wetgeving. De plan-m.e.r.-verplichting geldt voor wettelijk of bestuursrechtelijk voorgeschreven plannen en programma's die:

1. kaderstellend zijn voor activiteiten conform de beschrijving in het Besluit milieueffectrapportage (onderdeel C en D van de Bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage) en/ of;
2. waarvoor een passende beoordeling nodig is in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (en daarmee in het kader van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn).

Het bestemmingsplan is een wettelijk voorgeschreven plan waarvoor nagegaan moet worden of voor de herziening daarvan een plan-m.e.r. procedure nodig is op grond van beide of één van de bovengenoemde punten. In dit geval is om beide redenen een planMER nodig.

De afkortingen plan-m.e.r. en planMER

In dit document komt u de afkortingen plan-m.e.r. en planMER tegen. Het is gebruikelijk om met dit verschil in afkortingen onderscheid te maken tussen de procedure voor de milieueffectrapportage (de m.e.r.) en het milieueffectrapport (het MER).

- Plan-m.e.r. staat dus voor de procedure van de milieueffectrapportage voor het plan (in dit geval het bestemmingsplan buitengebied Zijpe).
- Met planMER wordt het milieueffectrapport bedoeld. Dit is het milieudocument bij het plan, dat in het kader van de m.e.r.-procedure wordt opgesteld.

1.2.2 Bestemmingsplan buitengebied Zijpe

Kaderstellend voor activiteiten die zijn beschreven in het Besluit m.e.r.

Het buitengebied van Zijpe kent naast akker- en tuinbouwbedrijven en een paar glastuinbouwbedrijven voornamelijk grondgebonden veehouderijen en bollenteeltbedrijven². Het bestemmingsplan buitengebied Zijpe maakt door middel van een wijzigingsbevoegdheid uitbreiding van de agrarische bouwvlakken mogelijk. Door de wijzigingsbevoegdheid biedt het bestemmingsplan zodanige ruimte aan de agrarische bedrijven dat op het niveau van de omgevingsvergunning (Wabo) een m.e.r.-beoordeling of indirecte m.e.r.-plicht kan ontstaan. Daarmee wordt het bestemmingsplan kaderstellend voor deze ontwikkelingsmogelijkheden. Voor het bestemmingsplan moet om die reden een plan-m.e.r.-procedure doorlopen worden.

Voor het bestemmingsplan is een passende beoordeling nodig in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998

In het kader van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau is reeds nagegaan in hoeverre de activiteiten in het voorgenomen bestemmingsplan gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden in (de omgeving van) Zijpe. De voortoets is als bijlage bij de Notitie Reikwijdte en Detailniveau opgenomen. Hieruit blijkt dat negatieve significante effecten op Natura 2000-gebieden in de omgeving niet op voorhand kunnen worden uitgesloten. Dit betekent dat een Passende beoordeling nodig is. De Passende beoordeling is uitgevoerd en als aparte bijlage bij dit planMER opgenomen. De resultaten van de Passende beoordeling zijn verkort weergegeven in hoofdstuk 4 en hoofdstuk 6.

² Er zijn in het plangebied drie intensieve veehouderijen: een geitenhouderij aan de Grote Sloot ten noorden van Schagerbrug en twee varkenshouderijen. De varkenshouderijen houden alleen nog hobbymatig een paar varkens. In het voorgenomen bestemmingsplan worden deze veehouderijen bestemd als grondgebonden veehouderijen.

1.3 M.e.r.-procedure

1.3.1 Doel

Een milieueffectrapportage is bedoeld om vroegtijdig in het planproces in beeld te brengen welke milieugevolgen (effecten) kunnen optreden als gevolg van de zogenaamde voorgenomen activiteit. In dit geval betreft dat de mogelijkheden die in het voorgenomen bestemmingsplan worden geboden voor diverse activiteiten. Ook kunnen eventuele realistische alternatieven in het MER onderzocht worden en kunnen mogelijkheden worden aangegeven om eventuele effecten te kunnen beperken. Daarmee dient de m.e.r.-procedure om het milieubelang volwaardig mee te wegen in de besluitvorming.

1.3.2 Procedure

Voor dit bestemmingsplan is de procedure van een milieueffectrapport voor een plan van toepassing (zie art. 7.4 Wet milieubeheer). De plan-m.e.r. procedure staat niet op zichzelf, maar is een hulpmiddel bij het opstellen van het voorgenomen bestemmingsplan buitengebied. Daarom is de procedure gekoppeld aan de voorbereiding van dit bestemmingsplan. Deze voorbereiding is de bevoegdheid van het college van burgemeester & wethouders van de gemeente Schagen. De raad van de gemeente Schagen is het bevoegde gezag voor de m.e.r.-procedure.

Voorfase

De procedure is gestart met de openbare kennisgeving (van het voornemen om een plan te gaan vaststellen waarvoor de m.e.r.-plicht geldt) in de lokale pers. Hierin is bekend gemaakt dat voor de actualisatie van het bestemmingsplan buitengebied de plan-m.e.r. procedure wordt gevolgd en is de procedure uiteengezet.

Na de bekendmaking heeft de Notitie reikwijdte en detailniveau bij het voorontwerp bestemmingsplan buitengebied Zijpe 6 weken ter inzage gelegen. De bestuursorganen en wettelijke adviseurs die ook bij de voorbereiding van het bestemmingsplan worden betrokken, zijn geraadpleegd over de reikwijdte en het detailniveau van het op te stellen planMER. Daarnaast is een ieder in de gelegenheid gesteld om gedurende de inspraakperiode een relatie in te dienen op het voornemen. De onafhankelijke landelijke Commissie voor de milieueffectrapportage (commissie m.e.r.) is eveneens om advies gevraagd.

De volgende instanties zijn in het kader van het vooroverleg van het voorontwerp bestemmingsplan geraadpleegd:

1. PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland;
2. Veiligheidsregio Noord-Holland Noord;
3. Houd Zijpe Leefbaar;
4. Ministerie van Defensie, Commando Diensten Centra;
5. Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK);
6. Provincie Noord-Holland;
7. Gemeente Harenkarspel;
8. Landschap Noord-Holland;
9. Natuurmonumenten;
10. Kamer van Koophandel Noordwest Holland;
11. Staatsbosbeheer;
12. Rijkswaterstaat;
13. LTO-Noord;
14. Gasunie.

De vooroverleginstanties hebben geen specifieke adviezen voor het planMER ingediend. Van de ingediende inspraakreacties bevat één inspraakreactie vragen en aandachtspunten die relatie hebben met het planMER. De inspreker verzoekt aandacht te besteden aan onder meer de stikstofbelasting van natuurgebieden in de duinstreek, overmatig licht gedurende de nacht, microverontreinigingen in de lucht in verband met het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, het terugdringen van eutrofiëring van het watersysteem vanuit landbouw, dimensionering en capaciteit van watersystemen in verband met de toenemende kans op grote neerslaghoeveelheden in korte tijd (waterberging), onttrekking van

water uit het Noordhollandsch Kanaal voor koeling van de reactor, met name in de zomer als er watertekort is en het verzoek om van boerderijen waar de agrarische activiteiten zijn beëindigd de agrarische bestemming aan te passen aan andere activiteiten, zodanig dat de landschappelijke inpassing niet vermindert. In onderhavig MER is hier aandacht aan besteed.

Na het ontvangen van overlegreacties en het advies van de Commissie m.e.r. hebben het College van Burgemeester en Wethouders de reikwijdte en het detailniveau van het planMER vastgesteld. Dit vormt het uitgangspunt voor het voorliggende milieueffectrapport (MER).

Vervolg

Dit planMER, inclusief passende beoordeling, wordt tegelijkertijd met het ontwerpbestemmingsplan ter inzage gelegd. Het planMER wordt tevens aan de Commissie m.e.r. en de eerder benaderde instanties toegezonden. Het is voor een ieder mogelijk tegen het planMER zienswijzen in te dienen. De Commissie m.e.r. geeft over het planMER een toetsingsadvies af. Verder verloopt de procedure volgens de gebruikelijke lijnen voor een bestemmingsplan. Bij alle stappen zal worden aangegeven op welke wijze het planMER en de reacties daarop in acht zijn genomen.

1.4 Leeswijzer

Dit planMER is als volgt opgebouwd:

- In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op relevant beleid en wet- en regelgeving;
- Hoofdstuk 3 bevat een beschrijving van de landbouwsituatie en de verwachte ontwikkelingen in de landbouw;
- Hoofdstuk 4 bevat een beschrijving van de milieusituatie en autonome ontwikkelingen;
- In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de ontwikkelingsmogelijkheden en daaruit voortvloeiende activiteiten die in het bestemmingsplan worden geregeld. Gekoppeld daaraan wordt de afbakening van de relevante milieuthema's voor de beschrijving en de beoordeling van milieueffecten beschreven;
- In hoofdstuk 6 staat de effectbeschrijving en de beoordeling van deze activiteiten centraal;
- In hoofdstuk 7 wordt een integrale afweging gemaakt van de alternatieven, maatregelen en aanbevelingen om eventuele negatieve milieueffecten te verminderen;
- Ten slotte worden in hoofdstuk 8 de leemten in kennis aangegeven en wordt er een aanzet tot een evaluatieprogramma gegeven.

2 Beleid

2.1 Overzicht beleid

In dit hoofdstuk en bijlage 1 is het relevante beleidskader beschreven. De eisen en randvoorwaarden die het gehele beleidskader stelt aan het voornemen (de ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan mogelijk maakt), zijn relevant om:

- de keuze van de alternatieven te verantwoorden;
- te bepalen of beoogde ruimtelijke ontwikkelingen aan wettelijke kaders voldoen;
- te bepalen of de lokale doelstellingen gerealiseerd kunnen worden.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het relevante beleid voor het bestemmingsplan buitengebied Zijpe. In paragraaf 2.2 wordt op hoofdlijnen ingegaan op het ruimtelijke beleid. In bijlage 1 is daarnaast het thematische beleid beschreven.

Beleidsniveau	Kader
Europees	Vogel- en habitatrichtlijn, Europese Kaderrichtlijn Water, Verdrag van Malta
Nationaal	Wetten: Wet op de Ruimtelijke Ordening, Wet milieubeheer, Natuurbeschermingswet, Flora- en faunawet, Wet luchtkwaliteit, Wet ammoniak en veehouderij, Wet geurhinder en veehouderij, Wet geluidhinder, Kernenergiewet, Wet vervoer gevaarlijke stoffen, Wet archeologische monumentenzorg, Monumentenwet, Wet bodembescherming, Waterwet.
	Besluiten: Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro), Besluit Externe Veiligheid, Nationaal Bestuursakkoord Water.
	Nota's: Structuurvisie Infrastructuur en ruimte, Nota Buitengebied in ontwikkeling Nationaal Milieubeleidsplan, Nota waterbeleid 21 ^e eeuw, Nationaal Waterplan.
Provinciaal en regionaal	Structuurvisie Noord-Holland 2040
	Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie
	Agenda Visserij en Landbouw (in ontwikkeling)
	Beleidsregel Ruimte voor Ruimte in Noord-Holland
	Informatiekaart en Leidraad Landschap en Cultuurhistorie
	Beeldkwaliteitplan De Westfriese Omringdijk
	Waterplan 2010-2025
	Waterbeheersplan 2010-2025
	Beheersplan Waterkeringen
Raamplan bescherming tegen wateroverlaste	
Lokaal	Gebiedsvisie Sint Maartenszee
	Nota Economische Zaken
	Beleidsnota Verblijfsrecreatie
	Nota Veelkleurig Landschap
	Nota van Uitgangspunten bestemmingsplan buitengebied Zijpe
	Beleidsvisie EV
Klimaatvisie Zijpe / Gemeentelijke rioleringsplan	

2.2 Ruimtelijk beleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

Op 22 november 2011 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) inclusief een ontwerp van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro, ook wel aangeduid als AMvB Ruimte) door de Tweede Kamer aangenomen. De SVIR is op 13 maart 2012 in werking getreden en het Barro op 30 december 2011. Bij de inwerkingtreding zijn de Nota Ruimte (27 februari 2006) en de realisatieparagraaf over de realisatie van het nationaal ruimtelijk beleid vervallen. Structuurvisies hebben geen bindende werking voor andere overheden dan de overheid die de visie heeft vastgesteld.

De nationale belangen uit de structuurvisie die juridische borging vragen, worden daarom geborgd in het Barro. Het Barro is gericht op doorwerking van nationale belangen in gemeentelijke bestemmingsplannen en zorgt voor sturing en helderheid van deze belangen vooraf. De inwerkingtreding van de Barro vindt gefaseerd plaats. Niet over alle onderwerpen zijn dan ook op dit moment regels opgenomen.

Het Rijk gaat er vanuit dat de nationale ruimtelijke belangen die via wet- en regelgeving opgedragen worden aan andere overheden door hen goed worden behartigd. Waar de AMvB Ruimte bepalingen bevat gericht op gemeentelijke bestemmingsplannen gaat het Rijk er vanuit dat deze doorwerking krijgen. Het Rijk zal de bestemmingsplannen dan ook niet (tijdens de vaststellingsprocedure) toetsen op een correcte doorwerking van nationale ruimtelijke belangen. Wel zal het Rijk door middel van systeem- of themagerichte onderzoeken achteraf nagaan of bestemmingsplannen aan nationale wet- en regelgeving voldoen.

Voor het bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Zijpe zijn met name het kustfundament, het defensie terrein en de ecologische hoofdstructuur onderwerpen uit de SVIR en de Barro die van belang zijn.

Kustfundament

Het rijk waarborgt voor de realisatie van een duurzame veiligheid tegen overstroming vanuit zee, dat in het kustfundament voldoende ruimte beschikbaar is en blijft voor de versterking van de zeewering. Aan de landzijde bestaat het kustfundament uit duingebieden en alle daarop gelegen harde zeeweringen met de ruimtereservering voor tweehonderd jaar zeespiegelstijging. In de praktijk valt de begrenzing dan samen met de grenzen van natuurbeschermingsgebieden, de Ecologische Hoofdstructuur en de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden.

Defensie terrein

Binnen de door het rijk aangeduide onveilige gebieden rondom militaire oefen- en schietterreinen mogen geen bestemmingen worden opgenomen die een belemmering kunnen vormen voor de functionele bruikbaarheid van dat terrein.

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

De herijkte nationale EHS wordt uiterlijk in 2018 door provincies gerealiseerd. De robuuste verbindingen zijn geschrapt. Voor de langere termijn ontwikkelt het Rijk in overleg met de provincies een visie op natuur. De Natura 2000-gebieden (met natuurwaarden van Europees belang) en de twintig Nationale Parken maken deel uit van de EHS, evenals de Noordzee en de grote wateren. Bij de realisatie van de EHS zal aandacht zijn voor de toegankelijkheid, de recreatieve waarde en de cultuurhistorische en landschappelijke waarden. De herijkte nationale EHS is de belangrijkste Nederlandse bijdrage aan het keren van de internationale achteruitgang van biodiversiteit. In bijlage 1 is een nadere toelichting op het EHS-beleid opgenomen.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Zijpe

In het bestemmingsplan is rekening gehouden met de functie van de kustzone als het kustfundament. De kuststrook heeft in het bestemmingsplan de dubbelbestemming 'Waterstaat - Waterkering' en kent daarmee dezelfde functie en bescherming.

De militaire oefenterreinen in het natuurgebied Zwanenwater en Petteerderduinen, ten noorden van Onderzoekslocatie Petten, zijn apart bestemd in het bestemmingsplan waarvoor passende regels gelden. De omvang van het daarbij behorende onveilige gebied is op basis van de Barro aangeduid in het bestemmingsplan.

In het bestemmingsplan is de Ecologische Hoofdstructuur bestemd als 'Natuur' of als 'Agrarisch met waarden'. In hoofdstuk 4 wordt nader ingegaan op de huidige situatie en autonome ontwikkeling van de EHS, in hoofdstuk 6 wordt nader ingegaan op de (mogelijke) effecten van het voornemen op de EHS.

2.3 Provinciaal beleid

Structuurvisie Noord-Holland 2040 en provinciale ruimtelijke verordening structuurvisie

Provinciale Staten hebben op 21 juni 2010 de Provinciale Structuurvisie Noord-Holland 2040 en de bijbehorende Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie (PRVS) vastgesteld. De PRVS is op 1 november 2010 in werking getreden. Op 23 mei 2011 is zowel de structuurvisie als de PRVS herzien op een aantal punten.

In de Structuurvisie Noord-Holland 2040 beschrijft de provincie hoe en op welke manier ze met ontwikkelingen omgaat die een grote ruimtelijke impact hebben zoals globalisering, klimaatverandering en trends zoals vergrijzing en krimp. Daarnaast geeft de provincie aan welke keuzes gemaakt worden en schetst ze hoe de provincie er in 2040 uit moet komen te zien. Door de ruimtelijke ordening waar nodig aan te passen, kan met de veranderingen worden omgegaan. Tegelijkertijd is het van belang bestaande kwaliteiten van het provinciale landschap te behouden of verder te ontwikkelen. Op basis hiervan richt de structuurvisie zich op drie hoofdbelangen:

- **Klimaatbestendigheid:** de provincie zorgt voor een gezonde en veilige leefomgeving in harmonie met water en gebruik van duurzame energie;
- **Ruimtelijke kwaliteit:** de provincie zorgt voor behoud van het Noord-Hollandse landschap door verdere ontwikkeling van de kwaliteit en diversiteit.
- **Duurzaam ruimtegebruik:** de provincie zorgt voor een regionale ruimtelijke hoofdstructuur waarin functies slim gecombineerd worden en goed bereikbaar zijn nu, en in de toekomst.

In de Provinciale ruimtelijke verordening structuurvisie (PRVS) zijn provinciale belangen geformuleerd. Per belang zijn regels opgenomen waaraan bestemmingsplannen, afwijkingsbesluiten en beheersverordeningen moeten voldoen. Hierdoor heeft de provincie meer invloed op de ruimtelijke ordening in Noord-Holland. De PRVS voorziet niet in nieuw beleid, maar vormt een uitwerking van het bestaande beleid in bijvoorbeeld de structuurvisie en de ruimte-voor-ruimte regeling.

Onderstaand is weergegeven welk beleid en regels uit de structuurvisie en verordening van belang zijn voor het bestemmingsplan Buitengebied Zijpe.

Ruimtelijke kwaliteit en landschap

Voor het bestemmingsplangebied zijn met name de doelstellingen met betrekking tot ruimtelijke kwaliteit relevant. Daarbij is het grootste gedeelte van het gebied gemarkeerd als aandijkingenlandschap. De duinen zijn als Jonge Duinlandschap gekarakteriseerd.

Natuur

Als provinciaal beleid voor de gemeente Zijpe zijn de EHS en weidevogelleefgebied van belang. In hoofdstuk 4 wordt nader ingegaan op de begrenzing van de EHS en het weidevogelleefgebied.

Conform de provinciale verordening voorziet een bestemmingsplan dat betrekking heeft op weidevogelleefgebieden niet in:

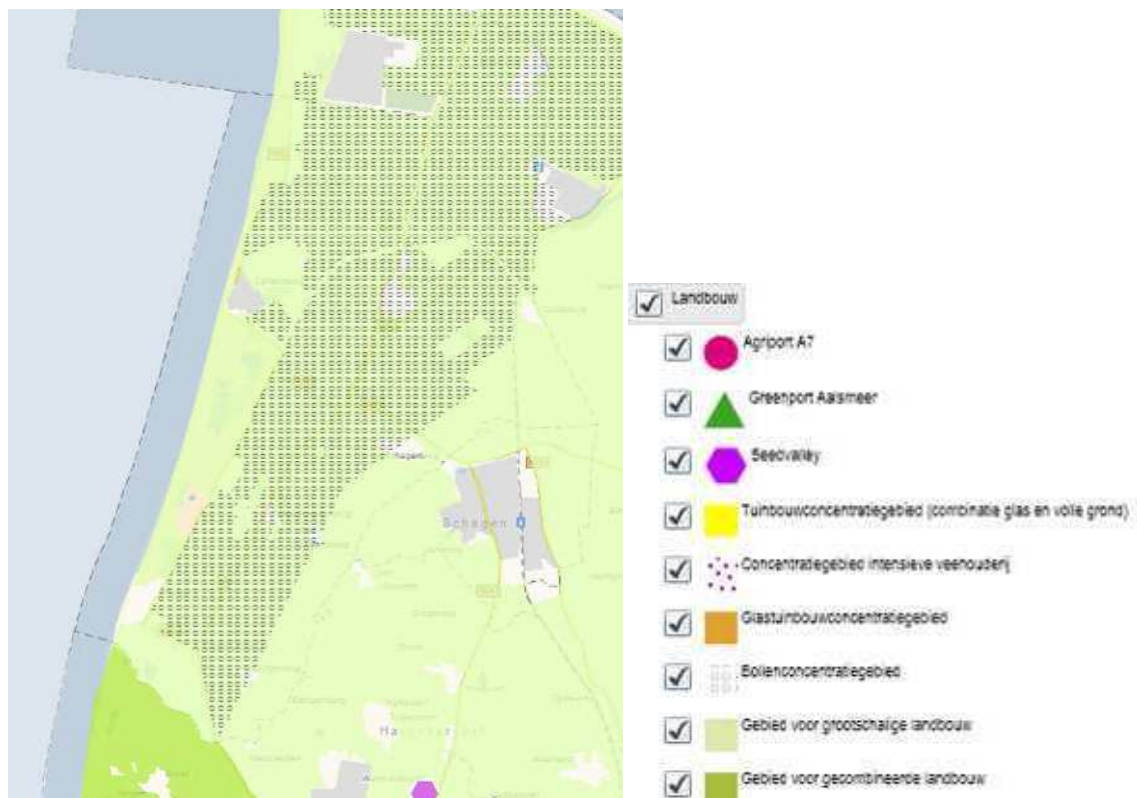
- a. de mogelijkheid van nieuwe bebouwing, anders dan binnen een bestaand bouwblok of een uitbreiding daarvan;
- b. de mogelijkheid van aanleg van nieuwe weginfrastructuur;
- c. de mogelijkheid van aanleg van bossen of boomgaard;
- d. de mogelijkheid van versturende activiteiten, buiten de huidige agrarische activiteiten, te verrichten die het weidevogelleefgebied verstoren, en;
- e. de mogelijkheid werken uit te voeren die realisatie van nieuwe peilverlagingen mogelijk maken.

Landbouw

Het buitengebied is in de provinciale structuurvisie en verordening aangewezen als gebied voor grootschalige landbouw (zie Figuur 2.1). Voor *agrarische bedrijven* binnen dit gebied geldt dat een agrarisch bouwperceel mag worden vergroot tot maximaal 2 ha, mits dit noodzakelijk en doelmatig is voor de bedrijfsvoering alsmede voor het oprichten van een biomassa inrichting ten behoeve van eigen

gebruik. Vestiging van *nieuwe intensieve veehouderij* is niet toegestaan. Ook is herontwikkeling van een bestaand agrarisch bedrijf naar intensieve veehouderij niet mogelijk. Ontwikkeling van *glastuinbouw* is alleen binnen de aangeduide glastuinbouwconcentratiegebieden, dan wel tuinbouwconcentratiegebieden toegestaan. In het plangebied zijn dergelijke gebieden niet aangewezen.

Een groot deel van het buitengebied is tevens aangeduid als *bollenconcentratiegebied*. Binnen dit gebied wordt de concentratie van bollenteelt gestimuleerd (vestiging en uitbreiding). Conform de provinciale verordening is in de andere gebieden vestiging van een bollenteeltbedrijf voor permanente bollenteelt niet mogelijk.

Figuur 2.1 Uitsnede kaart landbouw (Provinciale structuurvisie Noord-Holland 2040)

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Zijpe

In het bestemmingsplan is aangesloten op de regels uit de Provinciale Verordening omtrent de natuur en de landbouw. In het bestemmingsplan Buitengebied Zijpe is nieuwvestiging van bollenteelt buiten het bollenconcentratiegebied niet mogelijk.

Agenda Landbouw & Visserij 2012-2015 (in ontwikkeling)

De provincie wil een internationale topregio worden op het gebied van voedsel en agribusiness en streeft naar een duurzame landbouw en visserij met een verantwoorde manier van produceren. In de Agenda Landbouw en Visserij 2012-2015 (i.o.) zet de provincie de koers voor de komende jaren uiteen: kennisontwikkeling stimuleren, verbinden, verduurzamen, en ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk maken. De Agenda is op 3 september 2012 vastgesteld door Provinciale Staten.

Het plangebied maakt deel uit van de Greenport Noord-Holland Noord, een gebied met in totaal 91.000 hectare landbouwgrond. In de Greenport Noord-Holland Noord zet de provincie in op versterking van de agribusiness in Noord-Holland Noord.

Van de Greenport Noord-Holland Noord bestaat 12.000 hectare uit bollenproductie, dit betreft het grootste aaneengesloten productiegebied en daarnaast nationaal een belangrijk gebied in de broeierij van bollen. Een groot deel van het buitengebied Zijpe maakt deel uit van dit bollenproductiegebied. De provincie wil dat de bollensector voldoende aanpassingsvermogen ontwikkelt om op effectieve en

efficiënte wijze te voldoen aan de Europese regelgeving. De focus ligt hierbij op de Kaderrichtlijn Water (KRW) en de nitraatrichtlijn. De uitwerking hiervan vindt integraal plaats door koppeling met andere doelen zoals klimaat en biodiversiteit. In 2027 wil de provincie in het grootste deel van de waterlichamen de KRW-doelen, gericht op de ecologie, hebben bereikt.

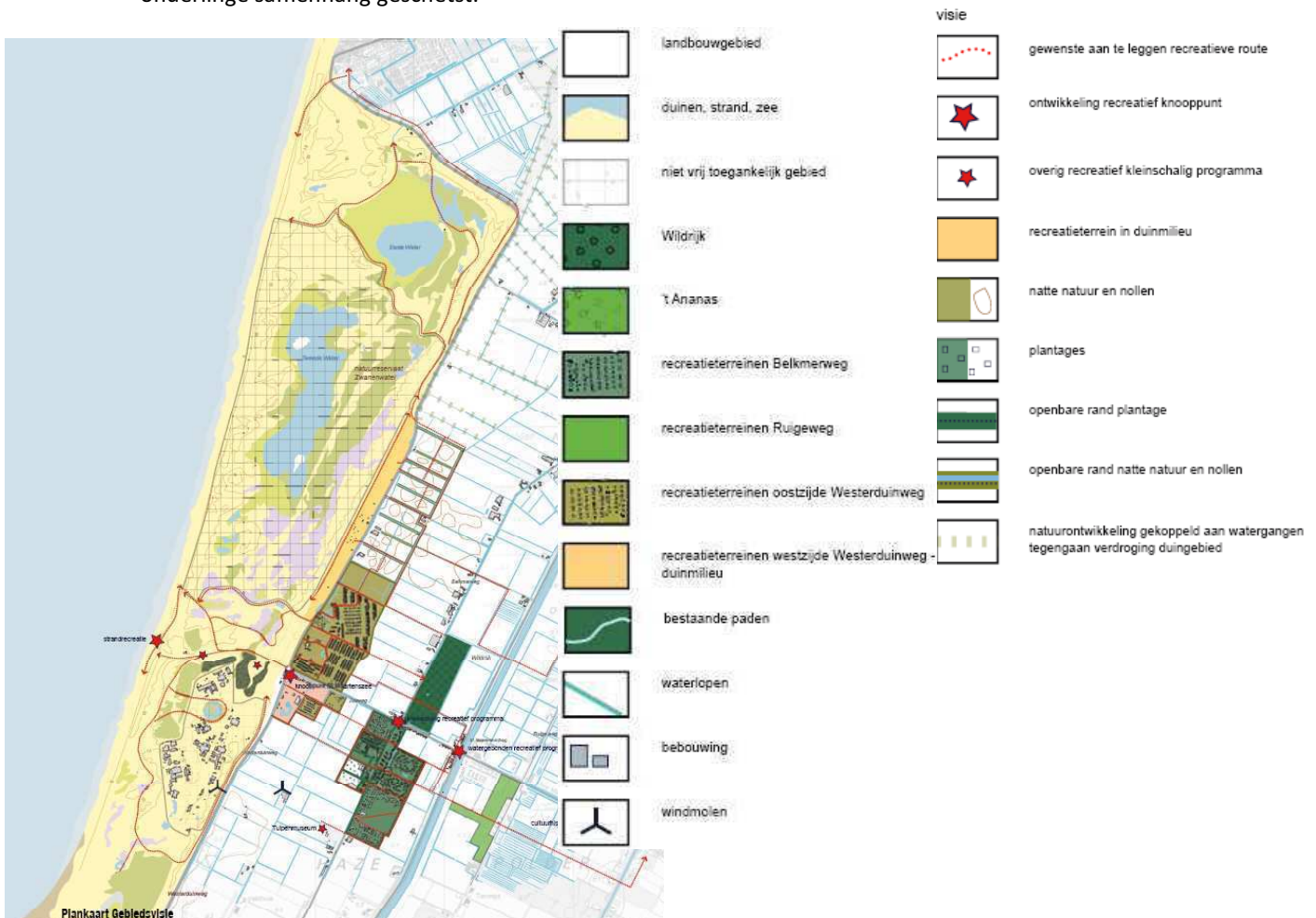
Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Zijpe

Het bestemmingsplan maakt de uitbreiding van agrarische bebouwing van bollenteeltbedrijven naar 2 hectare mogelijk. De groei van bollenteelt is vooral afhankelijk van de beschikbaarheid van areaal aan bollenteeltgronden. Extra bollengronden zijn binnen de gemeente vrijwel niet meer aanwezig.

2.4 Gemeentelijk beleid

Gebiedsvisie Sint Maartenszee

De raad van gemeente Zijpe heeft op 25 oktober 2012 de Gebiedsvisie Sint Maartenszee vastgesteld. In de gebiedsvisie wordt de mogelijkheid voor versterking van de bestaande verblijfsrecreatieparken en uitbreiding van de verblijfsrecreatie aangegeven in Sint Maartenszee (4 hectare groot gebied). In de visie zijn de ruimtelijke ontwikkelingen voor Sint Maartenszee en het omringende landschap in hun onderlinge samenhang geschetst.

Figuur 2.2 Gebiedsvisie Sint-Maartenszee (Reitsma Stedenbouw et al., 2012)

Er wordt sterk ingezet op een kwaliteitsslag voor de bestaande parken. Uitbreiding van het recreatieaanbod dient alleen om herstructurering en diversiteit in het aanbod mogelijk te maken. De bollenteelt en graslanden blijven in de polder dominant aanwezig. De natuur wordt, waar mogelijk, versterkt. Om die kwaliteitsslag mogelijk te maken wordt aansluiting gezocht bij de historisch gegroeide, landschappelijke structuren en wordt zowel voor herstructurering als voor uitbreiding, ingezet op drie ruimtelijke randvoorwaarden:

- Vergroting van de uitstraling van de parken als geheel door ze in te passen in een nieuw landschappelijk raamwerk dat de huidige landschappelijke kwaliteit versterkt;
- Openbare routes door of in de randen van de parken door te trekken en te verknopen met het (toekomstige) netwerk aan routes en ommetjes in de polder en naar het strand;
- Bij herstructurering op termijn de dichtheid van de bestaande parken te verlagen. Door terug te gaan naar een gemiddeld aantal van 15-20 huisjes per hectare wordt een betere kwaliteit op de terreinen bereikt die meer tegemoet komt aan de huidige behoefte van de recreanten.

De uitgangspunten van de gebiedsvisie zijn niet vertaald in het bestemmingsplan. Wel is het volgende opgenomen in het bestemmingsplan:

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Zijpe

Voor bestaande recreatieparken is in het bestemmingsplan het aantal recreatiewoningen conform het bestaande planologische recht opgenomen. Wel is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om kampeerplaatsen om te vormen tot recreatiewoningen.

Overige gemeentelijke beleidsnota's

- In de **Nota Economische Zaken** Gemeente Zijpe worden toerisme en recreatie (samen met de agrarische sector en energie) als speerpunt genoemd;
- In de **Beleidsnota Verblifsrecreatie** van de voormalige gemeente Zijpe wordt ingezet op groei, kwaliteitsverbetering en op een eigen gezicht;
- In de **Nota Veelkleurig Landschap** van de voormalige gemeente Zijpe wordt ingezet op versterking van landschap, water en natuur om het gebied toeristisch aantrekkelijker te maken. In bijlage 1 (onder B1.4) wordt nader ingegaan op de beleidsuitgangspunten uit de Nota Veelkleurig Landschap;
- In de **Klimaatvisie** (juli 2011) zijn energiebesparing, productie en gebruik van duurzame energie, klimaatbestendigheid en bewustwording als doelstellingen genoemd;
- In de **Beleidsvisie Externe Veiligheid 2012-2015** van de voormalige gemeenten Harenkarspel, Schagen en Zijpe wordt uiteengezet hoe de drie gemeenten om willen gaan met externe veiligheid. Dit gaat over het beheersen van risico's die voor de burgers ontstaan bij het gebruik en de opslag van gevaarlijke stoffen zoals vuurwerk, LPG en chemicaliën en het vervoer daarvan over de weg, het water, het spoor en door buisleidingen.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Zijpe

Conform het bestemmingsplan dient uitbreiding van agrarische bebouwing buiten het bouwvlak en kleinschalig kamperen (maximaal 25 standplaatsen) bij agrarische bedrijven zorgvuldig landschappelijk te worden ingepast. Hiertoe dient respectievelijk een beplantingsplan of een beeldkwaliteit- en inrichtingsplan te zijn ingediend.

Nota van Uitgangspunten bestemmingsplan Buitengebied Zijpe (2012)

Op 27 maart 2012 heeft de gemeenteraad van Zijpe de Nota van Uitgangspunten voor het bestemmingsplan Buitengebied vastgesteld. Onderstaand zijn de hoofdlijnen van de Nota van Uitgangspunten weergegeven:

- De functies landbouw, recreatie en natuur en landschap vormen de kernkwaliteiten van het buitengebied. Deze kernkwaliteiten zijn benoemd met het doel om de identiteit van het buitengebied te behouden en te versterken waar dat mogelijk is;
- Maximale omvang van het agrarisch bouwblok is 2 hectare. Hierbij zal de noodzaak van de uitbreiding worden getoetst aan de landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwaarden, omliggende functies en milieuwaarden;
- Vanuit een vitaal platteland is het wenselijk om de vrijkomende agrarische bebouwing te laten benutten door ondernemers voor economische activiteiten, hetgeen bijdraagt aan het agrarisch buitengebied. De provincie maakt het mogelijk om nieuwe woningen en bedrijfsverplaatsingen in het buitengebied toe te staan, mits daarbij sprake is van kwalitatieve en kwantitatieve ruimtewinst;
- Het beleidsuitgangspunt is dat er geen nieuwe woningen worden toegevoegd aan het buitengebied. Het is wel mogelijk onder voorwaarden een (voormalige) agrarische bedrijfswoning om te zetten naar een burgerwoning. In beginsel is slechts één woning per agrarisch perceel toegestaan en er mogen geen belemmeringen voor bestaande agrarische bedrijven ontstaan; er wordt rekening gehouden met (toekomstige) milieuzonering en de milieuhygiënisch verantwoorde situatie.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Zijpe

De uitgangspunten zijn in de toelichting van het bestemmingsplan nader toegelicht. In paragraaf 5.2 zijn de uitgangspunten van de verschillende functies in het buitengebied weergegeven die relevant zijn voor het afbakenen van de ontwikkelingsmogelijkheden in het bestemmingsplan en vervolgens de alternatieven.

3 Landbouw, huidige situatie en verwachte ontwikkelingen

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de huidige situatie en verwachte ontwikkelingen voor de landbouw in Zijpe beschreven. Hiervoor is voor een apart hoofdstuk gekozen, omdat de ontwikkeling van de landbouw en de ruimte die het voorgenomen bestemmingsplan daarvoor zal bieden, het hoofdonderwerp vormen van dit planMER. Daarom is het van belang om na te gaan welke structuur de landbouwsector op dit moment kent en wat de verwachte ontwikkeling is.

Behalve de bestaande situatie van de landbouw, zijn er ook andere functies in het gebied aanwezig. Deze kennen eveneens een bestaande situatie, autonome ontwikkelingen en verwachte ontwikkelingen. In hoofdstuk 5 komt kort de situatie van de overige functies in het buitengebied aan bod.

Na de beschrijving van de huidige situatie en opbouw van de agrarische sector in de gemeente in paragraaf 3.2, volgt een beschrijving van de algemene ontwikkeling van de landbouw in Nederland en de provincie Noord-Holland in paragraaf 3.3. Daarna wordt in deze paragraaf specifiek aandacht gegeven aan de wijze waarop de algemene landelijke en provinciale trends te vertalen zijn naar de situatie in Zijpe. De verhoudingen tussen de verschillende agrarische deelsectoren zijn nadrukkelijk onderdeel van de beschrijving.

3.2 Huidige situatie en autonome ontwikkeling

In de gemeente Zijpe bestaan (grofweg) drie verschillende soorten agrarische bedrijven, namelijk bollentelers, veetelers en akkerbouwers. Akkerbouw en overige tuinbouw nemen hiervan het kleinste aantal bedrijven in, namelijk 42 bedrijven (30 akkerbouw en twaalf overige tuinbouw). Daarnaast zijn er twee glastuinbouwbedrijven binnen de gemeente. De bloembollenteelt kent in Zijpe 80 bedrijven en is daarmee beduidend groter. De veeteelt kent in totaal 89 bedrijven, waarvan de rundveebedrijven (62) het grootste aandeel vormt³. De andere dieren, die gehouden worden in Zijpe zijn paarden (zestien bedrijven), varkens (twee hobbymatige bedrijven) en overige graasdieren (negen bedrijven). Binnen de gemeente zijn geen intensieve veehouderijen⁴. Er is in het plangebied een geitenhouderij aan de Grote Sloot (nr. 411a) ten noorden van Schagerbrug. De geiten verblijven in de stal.

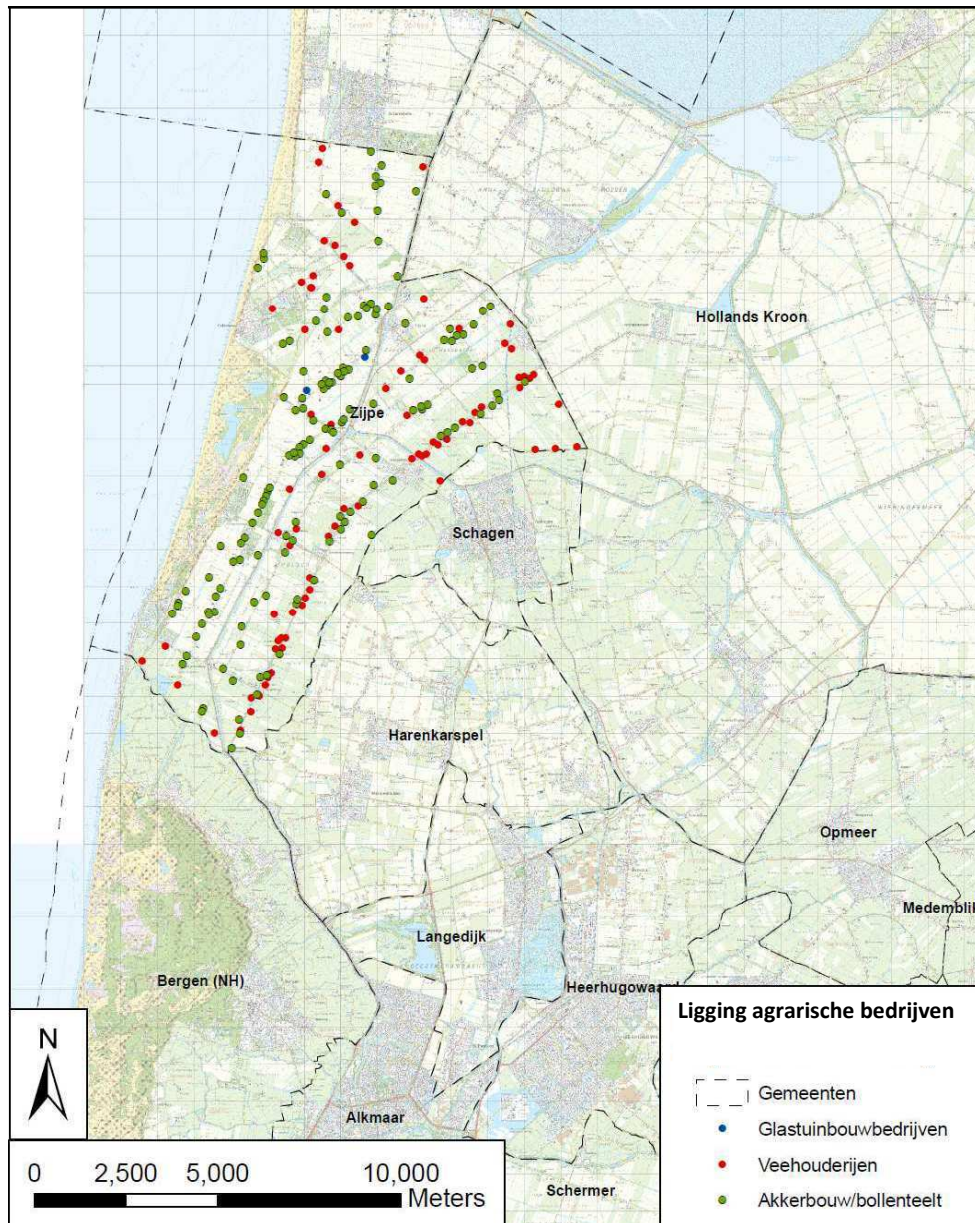
Deze agrarische bedrijven komen verspreid in het gebied voor, maar er is over het algemeen een scheiding aan te brengen tussen de bollentelers en andere agrarische bedrijven. In het gebied dat door de provincie als bollenconcentratiegebied is aangewezen komen enkele veehouderijen en akkerbouwbedrijven voor, maar de meeste veehouderijen bevinden zich aan de oostzijde van het plangebied, tegen de Westfriese Omringdijk aan (zie Figuur 3.1).

---

³ Dit aantal is gebaseerd op de inventarisatie van de milieudienst in het kader van het geuronderzoek.

⁴ Zoals reeds weergegeven in hoofdstuk 1, zijn er in het plangebied drie intensieve veehouderijen: een geitenhouderij aan de Grote Sloot ten noorden van Schagerbrug en twee varkenshouderijen. De varkenshouderijen houden alleen nog hobbymatig een paar varkens. In het voorgenomen bestemmingsplan worden deze veehouderijen bestemd als grondgebonden veehouderijen.

Figuur 3.1 Ligging agrarische bedrijven gemeente Zijpe (Bron: stikstofdepositieonderzoek, Oranjewoud, 2012)

Autonome ontwikkeling

Er zijn geen concrete al vaststaande initiatieven van bedrijven bekend (vergunde initiatieven, die binnen korte termijn worden gerealiseerd). Elf uitbreidingsinitiatieven van agrarische bedrijven behoren tot het voornemen dat wordt getoetst op milieueffecten. Met betrekking tot de ontwikkeling van de landbouw komt de referentiesituatie dus overeen met de huidige feitelijke situatie.

3.3 Ontwikkelingen in de landbouw

De beschrijving van de ontwikkeling richt zich hoofdzakelijk op de veehouderij, omdat de veehouderij de belangrijkste effecten heeft. De ontwikkeling van de akkerbouw en bollenteelt wordt eveneens in beeld gebracht. De beschrijving van de ontwikkeling van deze laatste beide agrarische sectoren wordt slechts gegeven aan te geven hoe de drie sectoren elkaar onderling beïnvloeden. De reden hiervoor is dat voornamelijk de effecten van de veehouderij van belang zijn voor de effectbeschrijving in dit planMER. De ontwikkeling van de veehouderij is van belang in verband met de uitstoot van ammoniak en de daarvan afgeleide stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden. Andere mogelijke effecten zijn gerelateerd aan de bollenteelt en akkerbouw (wateronttrekking en bestrijdingsmiddelen), aan recreatie

(betreding) en aan Onderzoekslocatie Petten (betreding) In de eerste fase van de Passende Beoordeling is naar alle genoemde effecten gekeken. In de tweede fase is uitgebreider ingegaan op die activiteiten die mogelijk significante effecten tot gevolg hebben.

Voor de analyse van de ontwikkeling van de landbouw is gebruik gemaakt van verschillende bronnen:

- Informatie op de websites van het CBS (CBS Statline);
- LEI-rapporten 'Landbouwperspectieven in Noord-Holland tot 2040', 2009 en 'Landbouweconomische berichten, 2011';
- DHV en Alterra, 'Pilotproject bodeminformatie landbouw', 2009.

CBS Statline geeft statistische informatie op basis van de landbouwtellingen die ieder jaar worden gehouden. Voor de beoordeling van de landbouwsituatie in de gemeente Zijpe is nagegaan, hoe deze zich verhoudt tot het provinciale beeld (waarvoor een van de genoemde LEI-rapporten de verwachte trends schets) en tot de regionale situatie. Voor de regionale situatie wordt gebruik gemaakt van de cijfers voor 'Texel en Land van Zijpe', een gebiedsindeling van het CBS waartoe de gemeente Zijpe behoort naast de gemeenten Anna Paulowna, Den Helder, Texel, en Bergen (N-H). In bijlage 2 zijn grafieken opgenomen om de vergelijking van de ontwikkeling in deze gebieden te maken voor de ontwikkelingen in de landbouw in de afgelopen 10 jaar.

3.3.1 Landelijke en provinciale trend

In de huidige situatie zijn er circa 4.800 landbouwbedrijven gevestigd binnen de provincie Noord-Holland. Hiervan zijn zo'n 1.350 akkerbouwbedrijven, bijna 1.900 veehouderijen met graasdieren en 625 tuinbouwbedrijven.

Het Planbureau voor de Leefomgeving geeft de trend ten aanzien van de landbouw aan in het rapport 'Welvaart en Leefomgeving'. Ondanks de krimp van het landbouwareaal blijft de landbouw de komende decennia de dominante ruimtegebruiker van Nederland. De akkerbouw zal zich concentreren in Groningen, de Flevopolders en Zeeland, maar ook daar verliest de sector terrein, vooral aan de melkveehouderij. In Noord-Holland is een aantal clusters van agrarische sectoren te vinden. Zo bevindt zich veel glastuinbouw ten zuiden van Amsterdam en in drie clusters in het noorden van Noord-Holland en wordt de Kop van Noord-Holland gekenmerkt door tuinbouw en bollenteelt.

In het algemeen neemt het oppervlakte landbouwareaal af in Nederland. De trend van de afgelopen jaren is een afname van circa 0,3% per jaar (LEI, 2011, p. 157). Daarbij werd de landbouwgrond door andere functies in gebruik genomen, zoals woningbouw, bedrijventerreinen en natuurontwikkeling. Ook in Noord-Holland neemt het areaal af. De afgelopen tien jaar (2001-2011) is het areaal landbouwgrond afgenomen met bijna 2% (1,96%). Dat is een meer beperkte afname dan de landelijke trend, namelijk een afname van circa 0,2% per jaar. (Bron: CBS Statline). Zowel landelijk als provinciaal is er verschil waarneembaar tussen de verschillende agrarische sectoren. Zo is landelijk gezien de grootste afname zichtbaar in de akkerbouw, terwijl groenvoedergewassen en opengrondsteelten juist stegen in oppervlakte. In de provincie Noord-Holland is de afname in de akkerbouw en de glastuinbouw het grootste. Gras- en groenvoedergewassen nemen lichter af en de opengrondstuinbouw (zonder bloembollen) neemt in omvang toe. Intensieve veehouderij komt in Noord-Holland maar weinig voor.

Akkerbouw

Het areaal akkerbouwgronden neemt de laatste jaren af. In Noord-Holland bedroeg de afname tussen 2002 en 2007 circa 5.000 hectare (Landbouwperspectieven Noord-Holland, 2009, p. 65). Een verdere afname met zo'n 3.000 ha. wordt verwacht tot 2020. De opbrengst per hectare is voor akkerbouw lager dan voor andere sectoren (incl. melkveehouderij), zodat bedrijven uit andere sectoren een hogere grondprijzen kunnen betalen en akkerbouwbedrijven verdwijnen. Schaalvergroting en vergroting van de van de toegevoegde waarde (door bijvoorbeeld verpakking en wassen van producten) worden genoemd als mogelijke strategieën om de akkerbouw voldoende concurrentiekracht te geven. Voldoende grote bouwblokken worden hierbij als belangrijke voorwaarde genoemd.

Bollenteelt

Noord-Holland is het belangrijkste productiegebied van bloembollen in Nederland: 676 van de in totaal 1.736 bloembollenbedrijven in Nederland zijn hier gevestigd. Het aantal bedrijven is de laatste tien jaar met 24% gedaald, een daling die vrijwel gelijk is aan het landelijke gemiddelde. De productiewaarde is niet gedaald, maar de afname van het aantal bedrijven duidt op schaalvergroting. Ook de gemiddelde bedrijfsomvang in Noord-Holland wijkt met 216 nge en 17,9 ha nauwelijks af van het landelijk gemiddelde. Binnen Noord-Holland zijn de meeste bloembollenbedrijven gevestigd in de Kop van Noord-Holland (292), West-Friesland (151) en Noord-Kennemerland (101). Van de 12.260 hectare bloembollen in de provincie wordt 56% geteeld in de Kop van Noord-Holland, 29% in West-Friesland en 9% in Noord-Kennemerland.

Ten behoeve van het landbouwperspectief 2040 voor Noord-Holland is een toename van het areaal bloembollenteelt in Nederland voor de periode 2005-2020 berekend van ruim 8.000 hectare. Deze toename is sterk afhankelijk van de wereldwijde marktvraag. Deze extra ruimte voor bollenteelt in Nederland zal een belangrijk deel gevonden moeten worden in Noord-Holland. De beste mogelijkheden voor uitbreiding liggen in de Kop van Noord-Holland, waar toch al het grootste aaneengesloten teeltgebied ligt met relatief grootschalige bedrijven en waar de concurrerende ruimtelijke claims (zoals stedelijke uitbreiding) minder zwaar zijn. Tegelijkertijd geldt dat in het Noordelijk Zandgebied - waartoe ook Zijpe behoort - nauwelijks ruimte voor uitbreiding beschikbaar is.

In opdracht van de Provincie Noord-Holland is een onderzoek uitgevoerd (pilot) naar de bodemgeschiktheid van verschillende gebieden in Noord-Holland. Zijpe maakt onderdeel uit van het pilotgebied "Bollenteeltgebied". Hierover stelt de rapportage:

Het telen van bloembollen is doorgaans een lucratieve bezigheid. Doordat bloembollen vallen onder de groep van zogenaamd hoogsalderende gewassen, zijn er meer mogelijkheden om eventuele minder gunstige omstandigheden aan te passen. Zo kunnen ongunstige bodems via diepe grondbewerkingen (diepspitten) toch geschikt gemaakt worden voor de teelt van bloembollen (DHV en Alterra, 2009, p.44).

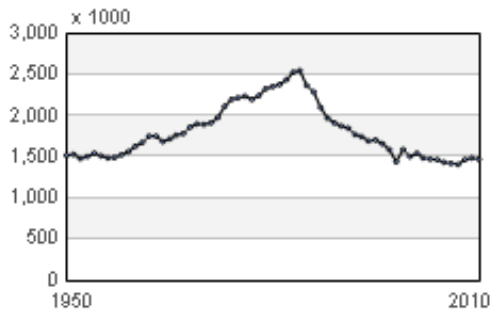
Melkveehouderij

In Noord-Holland is ongeveer 5% van de Nederlandse melkveehouderij gevestigd. De meerderheid van de 1.040 melkveebedrijven in Noord-Holland bevindt zich in Laag Holland (315) en West-Friesland (266), maar de melkveehouderij is in alle regio's van belang. In Noord-Holland is het areaal grasland en groenvoedergewassen met circa 3% afgenomen in de periode 2001-2011 (CBS Statline).

Voor de rundveehouderij is naast het aantal bedrijven en het areaal grasland en groenvoedergewassen, het aantal gehouden dieren een belangrijke indicator. De landbouwperspectieven voor Noord-Holland tot 2040 beschrijven de verwachting dat het areaal grasland licht zal afnemen en het areaal groenvoedergewassen ongeveer evenveel zal toenemen. Druk op de melkveehouderij door bijvoorbeeld verstedelijking, zal gezien de sterke concurrentiepositie van de melkveehouderij vooral leiden tot een afname van de akkerbouw (elders) (Landbouwperspectieven Noord-Holland, p. 72).

Het 'Global Economy' scenario van het Centraal Planbureau geeft aan dat landelijk in de periode tot 2020 een groei van de melkrundveehouderij wordt verwacht van 25%. Het afschaffen van de melkquotering (in 2015) is hiervoor een belangrijke factor. Voor de intensieve veehouderij wordt landelijk een daling van 5% verwacht. Recent heeft het Landbouw economisch instituut het toekomstscenario voor de Nederlandse landbouw bijgesteld. In dit scenario groeit de melkproductie minder, namelijk met 16%.

De ontwikkeling van de rundveestapel vertoont landelijk in 1985 een knik, dit is het gevolg van de invoering van de melkquotering in 1984 (zie Figuur 3.2). Tot 2005 heeft zich vervolgens een dalende trend ingezet van het aantal melkkoeien, met name ingegeven door de toename van de melkopbrengst per koe. Na 2005 is het aantal runderen weer gestegen, landelijk met ca. 5% in 2009 (vergeleken met 2005). In de (voormalige) gemeente Zijpe is over dezelfde periode een stijging van 8% te zien, die overigens wordt ingegeven door schommelingen in het aantal koeien (toe- en afname). Na 2009 neemt het aantal koeien weer af.

Figuur 3.2 Ontwikkeling van het aantal melkkoeien, landelijk (bron: CBS Statline)

Verwacht wordt dat de afschaffing van de melkquotering in 2015 zal doorwerken in de ontwikkeling van het aantal dieren in de melkveehouderij. De aanscherping van de mestwetgeving zal hierop ook invloed hebben. Landelijk zal de melkproductie in 2020 door de afschaffing van de melkquotering met ca. 15% groeien ten opzichte van 2009. Deze verwachte groei wordt volgens het LEI-rapport 'Landbouwperspectieven voor Noord-Holland 2040' ook voor Noord-Holland verwacht. Daarbij wordt verwacht dat het aantal melkkoeien tot 2015 zal groeien door de verruiming van de melkquota. De verwachting is echter dat de afschaffing van het melkquotum in 2015 niet tot een verdere groei van de melkveestapel zal leiden. Een verdere vergroting van de opbrengst per koe zal vervolgens het aantal melkrunderen in de periode na 2015 weer laten dalen (Landbouwperspectieven Noord-Holland, p. 70). Dit beeld is echter afhankelijk van het toekomstscenario. Eventueel kan ook een verdere toename optreden met een toename van de melkveestapel. Verdringing van de akkerbouw speelt daarbij dan een belangrijke rol.

3.3.2 *Verwachte ontwikkelingen van de landbouw in Zijpe*

In Zijpe kent de landbouw een eigen ontwikkeling die op punten afwijkt van de landelijke en provinciale trend. Een vergelijking met de landelijke en provinciale trend is gemaakt op basis van de CBS Statline gegevens.

Agrarisch grondgebruik

In de gemeente Zijpe is het percentage areaal akkerbouwgrond en gras- en groenvoedergewassen van het totale agrarisch areaal beduidend kleiner dan het gemiddelde in Noord-Holland. Het areaal bloembollen en bloemenkwekerijen van het totale agrarische areaal is ten opzichte van het Noord-Hollandse gemiddelde juist groter. Dit komt overeen met de verwachting, aangezien een groot deel van buitengebied van Zijpe is aangewezen als bollenconcentratiegebied.

In het algemeen geldt dat de afname van het landbouwareaal in de gemeente Zijpe over de afgelopen 10 jaar groter is geweest dan het landelijke en provinciale gemiddelde, namelijk 4,9% in de periode 2001-2011 (Bron: CBS Statline). Mogelijke redenen hiervoor zijn het omzetten van agrarische gronden naar natuur of het gebruik voor bijvoorbeeld recreatie of het voegen van agrarische grond bij tuinen/woningen.

Bollenteelt

Gezien de verwachte trend dat meer ruimte voor de bollenteelt benodigd is en dit in Noord-Holland gevonden moet worden (LEI, 2011), gecombineerd met de bevindingen dat deze ruimte het beste in de Kop van Noord-Holland gevonden kan worden, waarbij het Noordelijke Zandgebied weinig extra ruimte biedt, kan verwacht worden dat het areaal bollengebied minimaal gelijk blijft. Daarbij kan het aantal bollenbedrijven afnemen, maar dat zal gepaard gaan met schaalvergroting van de andere bollenbedrijven in de omgeving.

Het areaal bollengrond is ook in de gemeente Zijpe over de afgelopen 10 jaar redelijk constant. Dit wordt mede veroorzaakt doordat de randen van het bollenconcentratiegebied bereikt zijn, er is vrijwel geen ruimte meer voor groei in het areaal bollengronden (mondelinge mededeling LTO Noord, december 2012). Het constante areaal bollengrond kan mede komen vanwege het feit dat vanuit de Kop van Noord-Holland ook gronden elders worden geteeld met bollen door middel van de zogenaamde

reizende bollenkraam⁵. De ontwikkeling komt vrijwel overeen met de landelijke en provinciale trends, zodat een consolidering van het areaal bollenteelt wordt verwacht. Het aantal bedrijven neemt naar verwachting verder af vanwege de schaalvergroting.

Akkerbouw

Het areaal akkerbouw is in Noord-Holland afgenomen over de afgelopen 10 jaar (2001-2011). In dezelfde periode is het areaal akkerbouwgrond in Zijpe met bijna 45% gegroeid. In Noord-Holland maakt het areaal akkerbouwgrond echter ruim 21% van het totale agrarische areaal uit, terwijl in Zijpe slechts 13% van het areaal voor akkerbouw wordt gebruikt (Bron: CBS Statline). Dit is niet verwonderlijk gezien het grote aantal bollenteeltbedrijven dat in de gemeente voorkomt. Een verklaring voor deze groei van het areaal akkerbouwgrond is niet bekend. Het aantal bedrijven in de akkerbouw nam over dezelfde periode in zowel Noord-Holland als Zijpe ongeveer in gelijke mate af (resp. 45% en 40% minder bedrijven, bron: CBS Statline).

De groei in het areaal aan akkerbouwgronden en afname in het aantal akkerbouwbedrijven laten de trend van schaalvergroting in de akkerbouw zien. De verwachting is dat het aantal bedrijven binnen de gemeente mogelijk iets verder daalt. De grote daling over de afgelopen 10 jaar (40% minder bedrijven) zal in de komende 10 jaar niet evenredig verder doorzetten.

Binnen de provincie is in Noord-Holland Noord groei van glastuinbouw voorzien. Enerzijds door de groei in de productie van groentezaden, anderzijds omdat Noord-Holland Noord een 'overloopgebied' is voor de glastuinbouw in Zuid-Holland. Het aandeel in glastuinbouw zal binnen de gemeente niet groeien. In het buitengebied van Zijpe is nieuwvestiging of uitbreiding van de twee bestaande glastuinbouwbedrijven uitgesloten.

Veehouderij

De ontwikkeling van de rundveehouderij in Zijpe past gedeeltelijk in het provinciale en landelijke beeld. Het areaal ten behoeve van grasland en groenvoedergewassen is hier wat lager dan het provinciale gemiddelde. Het belangrijke aandeel bollenteeltbedrijven is hier debet aan. Het areaal grasland en groenvoedergewassen is in Zijpe sterker afgenomen (ca. 11%) dan het provinciale gemiddelde. Ook het aantal bedrijven met grasland en groenvoedergewassen is in Zijpe sterker afgenomen dan het provinciale gemiddelde.

De rundveestapel is tussen 2001 en 2011 in Zijpe eveneens sterker afgenomen dan het provinciale gemiddelde, namelijk 14,5% in Zijpe ten opzichte van 5,6% in de provincie Noord-Holland. Ook andere veehouderijen (varkens en kippen) zijn in de gemeente Zijpe sterk afgenomen. Beide soorten veehouderijen komen in de CBS gegevens voor 2011 niet meer voor in de (voormalige) gemeente Zijpe.

Ontwikkeling melkveehouderij in de toekomst

In lijn met de landelijke en provinciale trend van de ontwikkeling van de melkveehouderij, kan verwacht worden dat de hoeveelheid melkvee in de komende jaren toeneemt met het afbouwen van de melkquota. Voor Noord-Holland wordt in de landbouwperspectieven ervan uitgegaan dat na het afschaffen van de melkquota in 2015 niet zozeer een verdere toename van de melkrundveestapel zal optreden. Op provinciaal niveau wordt verder verwacht dat door het stoppen van bedrijven en schaalvergroting op andere bedrijven het aantal stuks melkvee eveneens niet zal toenemen. In de gemeente Zijpe is het echter niet uitgesloten dat hier wel een toename van het aantal dieren optreedt. Realistisch gezien wordt echter *een beperkte toename van het aantal graasdieren* verwacht.

Verdringing van de bollenteelt door de melkveehouderij wordt niet verwacht. De algemene verwachte trend voor de bollenteelt is dat meer ruimte voor de bollenteelt wordt gezocht. Daarbij komt dat het opbrengstsaldo van de bollenteelt aanmerkelijk hoger is dan dat van de melkveehouderij. Een hoger opbrengstsaldo vanuit de melkveehouderij is niet te verwachten, omdat het afschaffen van de melkquotering niet (per definitie) zal leiden tot een grotere vraag naar melk. Er is met andere woorden

⁵ De reizende bollenkraam houdt in dat steeds verschillende percelen voor een of enkele jaren worden gebruikt voor de bollenteelt en daarna weer worden omgezet naar (meestal) grasland. Door bollenteelt af te wisselen met grasland ontbreekt de noodzaak tot grondontsmetting.

ook een evenwicht tussen vraag en aanbod te verwachten. Hiermee zal het hogere opbrengstsaldo in de bollenteelt weinig ruimte aan de veeteelt laten.

Ook het verschil in grondprijzen geeft aanleiding een dergelijke uitwisseling niet snel te verwachten. De prijs van grasland bedraagt grofweg € 4,- per m², terwijl goede bollengrond ca. € 6,- tot € 9,- per m² kost.

Tot slot is ook de bodemstructuur/-opbouw van belang. Bollen worden geteeld op zand. De bodem heeft hierbij van zichzelf vrij weinig meststoffen. Mede door de hoge opbrengst saldi kan de bodemstructuur voor bollen aangepast worden voor de teelt. Het omvormen van deze bodemstructuur en -opbouw ten behoeve van bijvoorbeeld grasland of groenvoedergewassen is ingewikkeld en duur. Daarmee is het niet logisch dat de bollentelers overschakelen op veeteelt of de gronden verkopen aan veetelers.

4 Bestaande situatie van het milieu en autonome ontwikkelingen

4.1 Inleiding

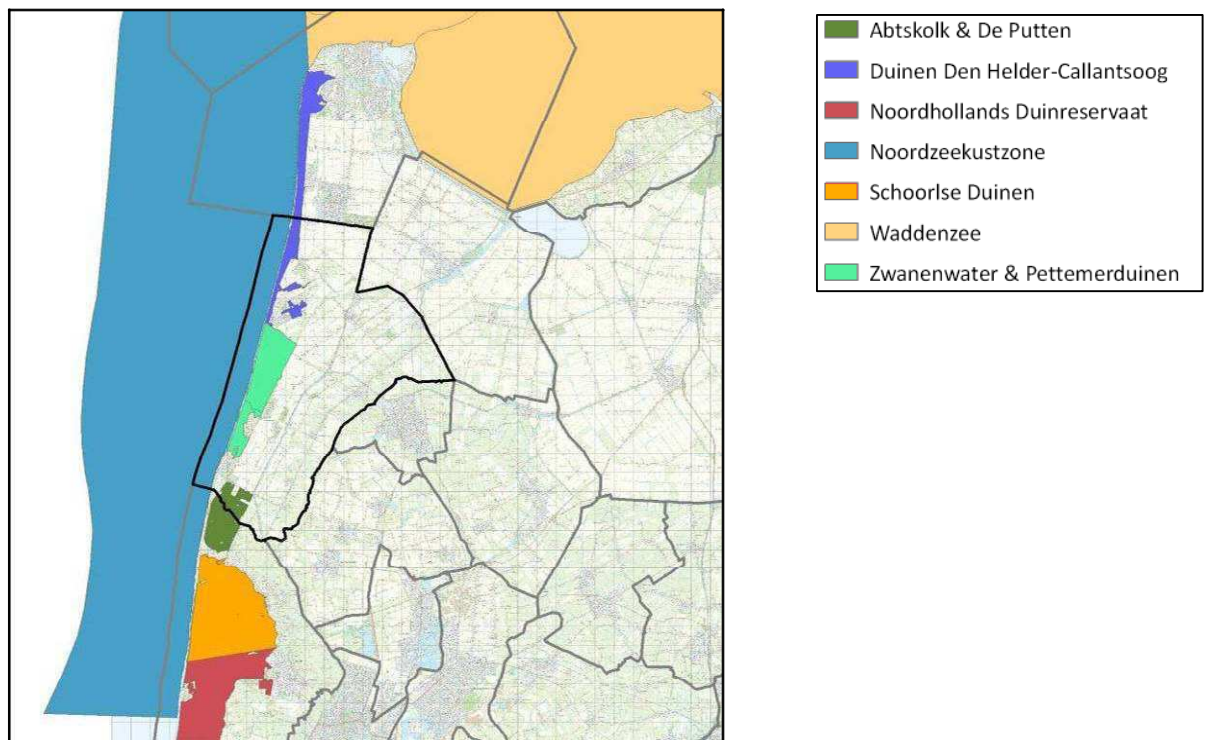
In dit hoofdstuk is de bestaande situatie van het milieu en de autonome ontwikkelingen van de milieuthema's, die in het buitengebied spelen, beschreven.

4.2 Natuur

4.2.1 *Natura 2000-gebieden*

In het plangebied en omgeving bevinden zich diverse Natura 2000-gebieden. Daarnaast bevinden zich diverse Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied, zowel op kortere als langere afstand. In eerste instantie wordt van Natura 2000-gebieden binnen het plangebied en op relatief korte afstand onderzocht in hoeverre zij significant negatieve effecten ondervinden als gevolg van het voornemen. Achteraf zal op basis van de resultaten van de passende beoordeling worden nagegaan of er ook effecten kunnen zijn op Natura 2000-gebieden op grotere afstand.

De relevante Natura 2000-gebieden weergegeven in Figuur 4.1).

Figuur 4.1 Natura 2000-gebieden binnen een straal van 10 kilometer vanaf de grens van het plangebied.

Onderstaand worden de Natura 2000-gebieden kort toegelicht. In de passende beoordeling is een nadere toelichting per Natura 2000-gebied weergegeven.

Duinen Den Helder - Callantsoog

Het gebied Duinen Den Helder - Callantsoog bestaat van noord naar zuid uit de Grafelijkheidsduinen en de Donkere Duinen, de Noordduinen (de strook tussen Den Helder en Callantsoog) en enkele nollenterreintjes en het Kooibosch ten oosten van Callantsoog. Het langgerekte duingebied is alleen op basis van de habitatrichtlijn aangewezen. Het heeft instandhoudingdoelen voor 13 habitattypen. De te beschermen habitattypen bestaan uit vier typen vochtige duinvalleien, witte duinen, twee typen grijze

duinen, duindoornstruweel, kruipwilgstruwelen, duinbossen en blauwgraslanden. Als complementair doel is de tapuit als broedvogel aangewezen.

Zwanenwater & Pettemerduinen

Het Zwanenwater & Pettemerduinen is een vrijwel ongeschonden landschap van overwegend kalkarme duinen met vochtige en drassige valleien, het gebied is zowel aangewezen als vogelrichtlijngebied als habitatrictlijngebied. In het centrum van het gebied liggen twee uitgestrekte duinmeren waarin broedkolonies aanwezig zijn van aalscholver, lepelaar en kleine mantelmeeuw. Het gebied heeft instandhoudingdoelen voor 13 habitattypen, 5 broedvogels en 2 niet-broedvogels.

Noordzeekustzone

Het zandige kustgebied langs de Noordzee is aangewezen als Natura 2000-gebied op basis van de habitat- en vogelrichtlijn. Het gebied bestaat uit kustwateren, ondiepten, enkele zandbanken en de stranden van noordelijk Noord-Holland en de Waddeneilanden. Het gebied is aangewezen voor 7 habitattypen, 6 habitatsoorten (3 vissoorten, bruinvis en de gewone en grijze zeehond), 3 broedvogelsoorten en 18 niet-broedvogelsoorten.

Abtskolk & de Putten

Dit Natura 2000-gebied is aangewezen op basis van de vogelrichtlijn. Het gebied heeft één instandhoudingdoel, voor de dwerggans die het gebied gebruikt om te overwinteren. Het gebied bestaat overwegend uit grasland. De Zijpe- en Hazepolder hebben een rechtlijnige verkaveling terwijl het slotenpatroon in de Verenigde Harger- en Pettemerpolder een minder regelmatig karakter heeft.

Waddenzee

De Waddenzee is zowel aangewezen als Vogelrichtlijngebied als Habitatrictlijngebied. Het Balgzand ligt binnen de 10 kilometer van Zijpe. Dit gebied bestaat uit slenken en platen en heeft een foerageer- en rustfunctie voor groot aantal steltlopers. Langs de zeedijk zijn kwelders aanwezig.

Schoolse Duinen

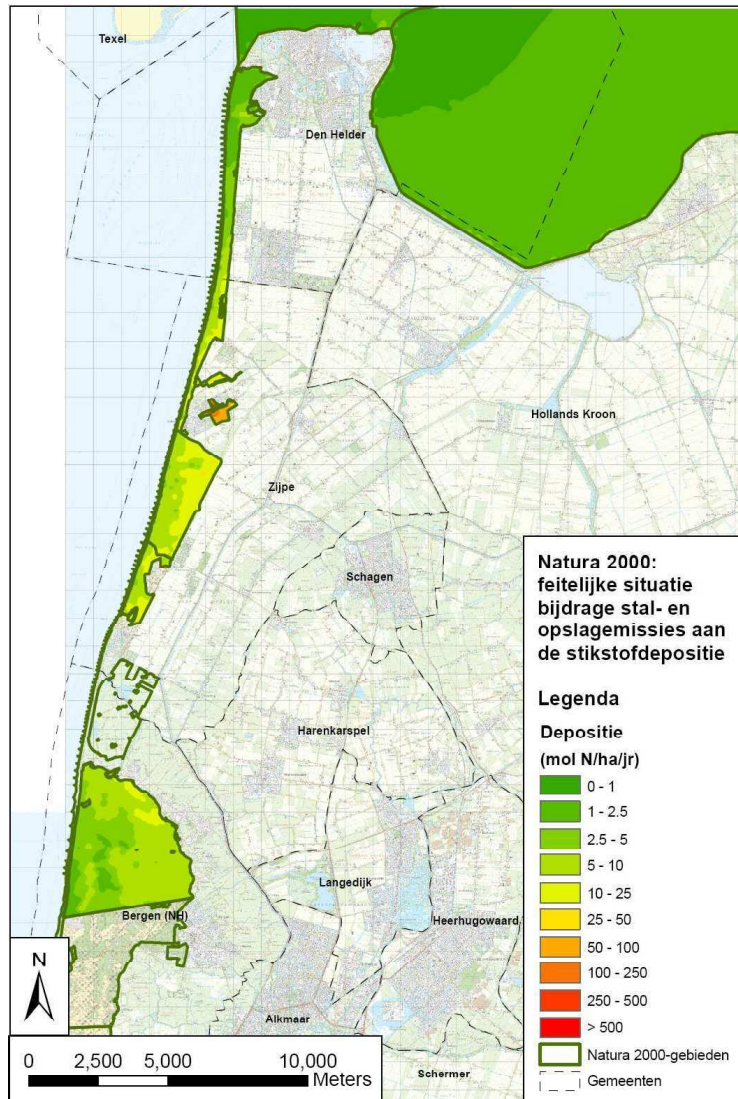
De Schoolse Duinen strekken zich uit van Bergen tot en met de Hondsbossche Zeewering. De hoogste duinen van het land zijn hier aanwezig, er is een grote variatie in duinlandschap en het is zeer reliëfrijk. Het gebied is aangewezen voor 14 habitattypen.

Stikstofdepositie

In het kader van het planMER is een Passende beoordeling uitgevoerd. Belangrijke ontwikkelingsmogelijkheden die mogelijk van invloed zijn op de instandhoudingdoelen van de Natura 2000-gebieden zijn de uitbreidingsmogelijkheden voor de veehouderijen en bollenteelt, de uitbreidingsmogelijkheden voor de onderzoekslocatie Petten en de recreatieve ontwikkelingsmogelijkheden (zie hoofdstuk 5).

De agrarische sector kan met name door de uitstoot van ammoniak bijdragen aan de vermessing van natuurgebieden. In het kader van de passende beoordeling zijn stikstofdepositierekeningen uitgevoerd. Tevens is in de passende beoordeling aandacht besteed aan de invloed van de ontwikkelingsmogelijkheden van OLP, recreatie en bollenteelt en akkerbouw.

In de passende beoordeling is verwoord dat de kritische depositiewaarden van een aantal stikstofgevoelige habitats in de huidige situatie reeds overschreden worden. Daarmee is sprake van een overspannen situatie, waaraan ook de agrarische sector een bijdrage levert. Figuur 4.2 geeft de huidige bijdrage weer van de veehouderij aan de stikstofdepositie in de omgeving van het plangebied. Uit dit figuur kan worden afgeleid dat voor een groot deel van de gebieden Zwanenwater & Pettemerduinen, Duinen van Den Helder en Callantsoog, Noordzeekustzone en Schoolse Duinen, de bijdrage van de veehouderij in de gemeente Zijpe aan de atmosferische stikstofdepositie varieert tussen de 10 en 25 mol N per hectare per jaar (mol N/ha/jr). In het zuidelijk deel van het gebied Den Helder & Callantsoog varieert deze bijdrage zeer lokaal tussen de 50 tot 250 mol N/ha/jr. De bijdrage aan het gebied Waddenzee is nooit meer dan 1 mol N/ha/jr. De bijdrage aan de Schoolse Duinen is nooit meer dan 1 mol N/ha/jr .

Figuur 4.2 Huidige bijdrage veehouderijen en glastuinbouwbedrijven aan stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden

Autonome ontwikkeling

De autonome situatie is gelijk aan de huidige situatie. Er zijn geen concrete plannen bekend voor het uitvoeren van ingrepen in de natuurgebieden, bijvoorbeeld ter verbetering van de natuurkwaliteit. Er zijn ook geen concrete vergunde voornemens van bedrijven met betrekking tot uitbreiding van het aantal dieren of aanpassingen van de emissies van stallen, zodat de stikstofdepositie ten opzichte van de huidige situatie niet zal wijzigen bij autonome ontwikkeling.

4.2.2 Wav-gebieden (excl. Natura 2000-gebieden)

Met betrekking tot stikstofdepositie zijn ook de zogenaamde Wav-gebieden (Wet ammoniak en veehouderijgebieden) van belang. Dit betreffen EHS-gebieden die zeer gevoelig zijn voor stikstofdepositie. De provincie Noord-Holland heeft deze gebieden nog niet definitief aangewezen. Derhalve wordt in onderhavig planMER hier (nog) niet nader op ingegaan.

4.2.3 Overige delen van de Ecologische Hoofdstructuur

Binnen de gemeente Zijpe bevinden zich naast de Natura 2000-gebieden, andere gebieden die deel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur (EHS) (zie Figuur 4.3).

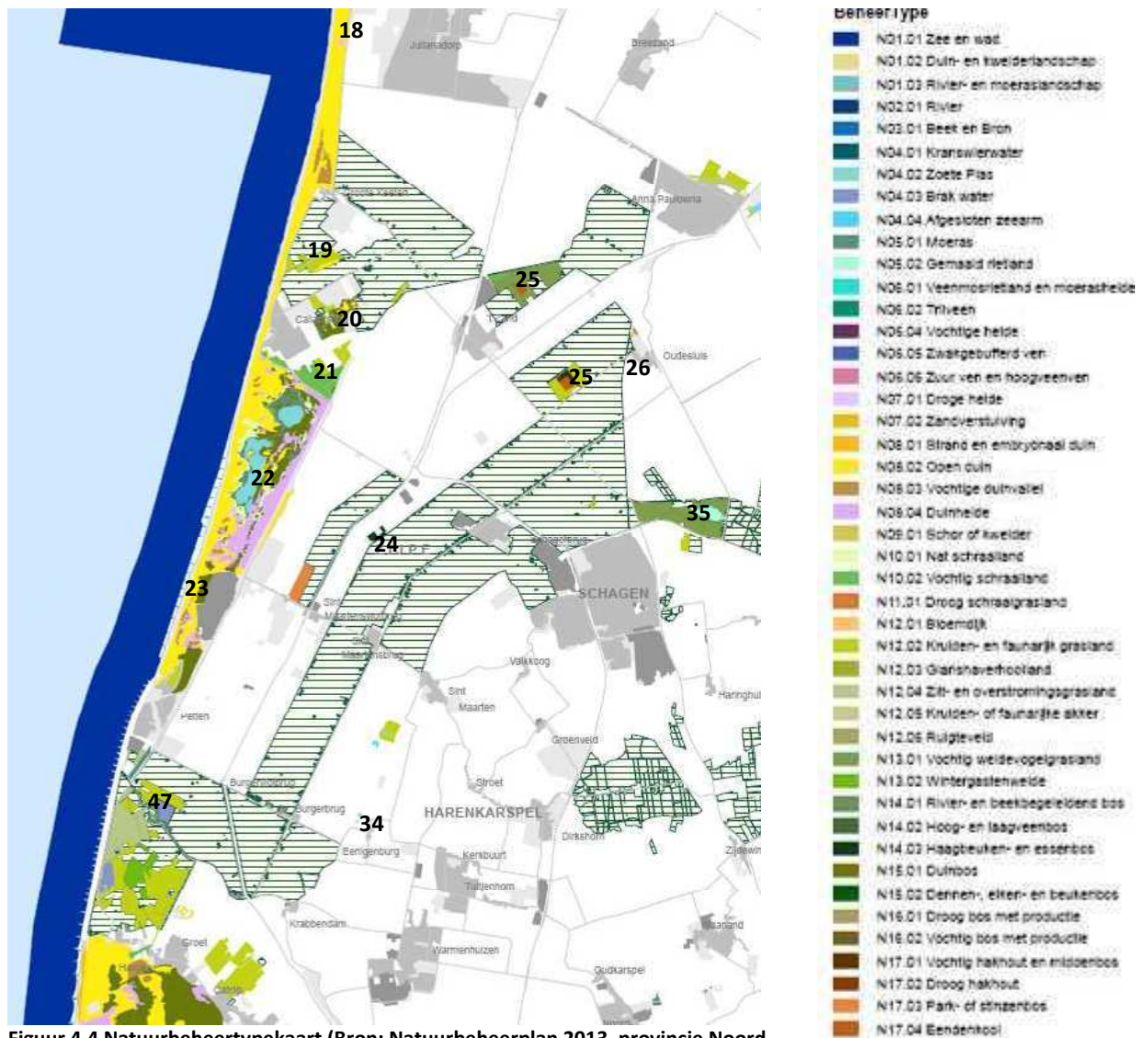

Figuur 4.3 Ecologische hoofdstructuur (Bron: Structuurvisie 2040, provincie Noord-Holland, 2012)

In het provinciale Natuurbeheerplan 2013 staat waar welke soort natuur, agrarische natuur of landschap aanwezig is of ontwikkeld kan worden. Van een aantal natuurgebieden (zie Figuur 4.4), die deel uitmaken van de EHS, zijn de natuur- en landschapsdoelen weergegeven:

- **18 Noordduinen, Mariëndal & Botgat:** Duinen met goed ontwikkelde droge graslanden en belangrijk broedgebied voor de tapuit. Bij het Botgat wordt gewerkt aan herstel en uitbreiding van de vochtige duinvalleivegetaties. Mariëndal is een natuurontwikkelingsgebied waar bollenland is omgevormd in binnendingrasland met veel variatie: van voedselrijk naar voedselarm, nat naar droog en zoet tot zwak brak water. Kenmerkende vegetaties ontwikkelen zich voorspoedig. Verder een belangrijk broed- en pleistergebied voor watervogels en steltlopers;
- **19 Nollen van Abbestee en Zandpolder:** De Nollen bestaan uit oude lage stuifduincomplexen met schraal grasland en heide. Rond de Nollen zijn bollenpercelen verworven en ingericht voor de ontwikkeling van vochtige levensgemeenschappen met zowel zoete als brakke kwel. Belangrijk broed- en pleistergebied voor watervogels en steltlopers;
- **20 Kooibosch – Luttickduin:** Complex van droge en vochtige voedselarme duingraslanden en oud hakhout met bijzondere mossorten;
- **21 Uitlandsche Polder:** Natuurontwikkelingsproject gericht op droge en vochtige graslanden gevoed door benutting van kwelwater uit het Zwanenwater;
- **22 Zwanenwater (tevens Natura 2000-gebied):** Eén van de best behouden voorbeelden van vaste landduinen met bijzondere vegetaties en broedvogels;
- **23 Pettemerduinen (tevens Natura 2000-gebied):** Complex van droge duingraslanden, duinheiden, vochtige valleien en aangeplant dennenbos;
- **24 Wildrijk en Ananas:** Voormalige landgoedbosjes met stinseplanten, met name wilde hyacint;
- **25 Eendenkooien 't Zand en Zijpe:** De eendenkooien bestaan uit vochtig loofbos met een rijke ondergroei en vochtige, kruidenrijke graslanden.
- **26 Oude Sluis of Pikster:** Vochtig kruidenrijk grasland en rietkragen die een stapsteen vormen in de ecologische verbindingzone;
- **34. Wielen langs Westfriese Omringdijk bij Enigeburg:** Oude dijkdoorbraken met rietkragen;
- **35. Schagerwad:** Complex van kruidenrijke graslanden, bloemrijk hooiland en rietmoeras.

Figuur 4.4 Natuurbeheertypekaart (Bron: Natuurbeheerplan 2013, provincie Noord-Holland, 2012) (nummers = natuurgebieden, groen gearceerd = weidevogelgebied)

In Zijpe zijn verder twee (natte) ecologische verbindingzones die van groot belang zijn: de verbinding tussen de Noordduinen en het Zwanenwater en de verbinding tussen het Zwanenwater en het Amstelmeer langs de Zijper(zee)dijk.

Autonome ontwikkeling

De provincie Noord-Holland werkt aan de aanleg van de EHS samen met natuurbeherende organisaties, boeren, gemeenten en waterschappen. In het regeerakkoord tussen VVD en PvdA van 29 oktober 2012 staat dat de ecologische hoofdstructuur (EHS) wordt uitgevoerd, inclusief de verbindingzones. Er zullen afspraken gemaakt worden met provincies en natuurbeheerorganisaties over prioriteiten, tijdsplan en inzet van middelen. Een concreet tijdsplan is derhalve niet bekend. Naar verwachting zal de EHS wel binnen de bestemmingsplanperiode (tot 2022) worden gerealiseerd.

4.2.4 Overige beschermde natuurgebieden

Weidevogelleefgebieden

In Figuur 4.4 (groen gearceerde gebied) is het weidevogelleefgebied weergegeven. De begrenzing is overgenomen in het bestemmingsplan buitengebied Zijpe (aanduiding 'Weidevogelleefgebied'). Ondanks de inspanningen van de afgelopen decennia om de weidevogels te behouden, is de populatie achteruit gegaan.

Veel populaties van weidevogels zijn al vóór 1990 achteruitgegaan, voornamelijk als gevolg van de intensivering van de landbouw. Met name in de jaren negentig zijn daarom maatregelen getroffen ter bescherming van weidevogels, zoals nestbescherming, aanpassingen in het maaibeheer en het instellen van reservaten. Desondanks is de achteruitgang van weidevogels niet gestopt (Compendium voor de Leefomgeving, 2011). De provincie Noord-Holland spant zich in om deze ontwikkeling te stoppen. Dit doet zij onder andere door weidevogelleefgebieden te beschermen en door het weidevogelbeheer te subsidiëren.

Overige natuur

De voormalige gemeente Zijpe heeft in de Nota Veelkleurig Landschap onder andere ingezet op het behoud van natuurwaarden. De houtopstanden die in de nota genoemd worden zijn beschermd via een paraplubestemmingsplan daarvoor.

4.2.5 Beschermde flora en fauna

Om een inschatting te maken van de soortgroepen en specifieke soorten die in het buitengebied voorkomen zijn de landelijke databanken voor natuurwaarnemingen geraadpleegd, waaronder telmee.nl en waarneming.nl. Het invoerportaal waarneming.nl is een website waarop door vrijwilligers natuurwaarnemingen in Nederland worden verzameld. Telmee.nl is het invoerportaal van de landelijke Particuliere Gegevensbeherende Organisatie (PGO's). Er kan informatie over diverse soortgroepen tot op kilometerhokniveau worden verkregen.

Aanvullende gegevens over het mogelijk voorkomen van beschermde soorten is verkregen uit de verschillende recente uitgegeven provinciale verspreidingsatlassen en onderzoeken; Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels (Scharringa, 2010); Atlas van de Noord-Hollandse amfibieën en reptielen 1980 - 2010 (Herder, 2010); Verspreiding van de Noord-Hollandse Flora (www.landschapnoordholland.nl) en tenslotte het rapport Bijzondere vissoorten in Noord-Holland (Kuijten, C.W. J. Herder & J. Kranenbarg, 2008). De beschikbare bronnen geven een goed beeld van de aanwezige natuurwaarden.

Flora

Aangezien het buitengebied grotendeels bestaat uit gras- en bollenland, landbouwsloten en intensief onderhouden oevers en voedselrijk water is het voorkomen van beschermde flora in dit deel beperkt. In de duinen en de EHS (landgoederen, duinbosjes, bloemrijke graslanden) zijn echter volop beschermde flora en habitattypen aan te treffen. Het Zwanenwater & Pettemerduinen kent een unieke plantengemeenschap met diverse soorten orchideeën en soorten als parnassia, net zoals de aangrenzende EHS graslanden ten zuiden van Callantsoog. Bij Wildrijk (landgoed) zijn Brede stekelvaren, boshyacint en diverse stinzeplanten aangetroffen. Deze laatste soorten komen bijvoorbeeld ook voor bij de bosschages langs de Ruigeweg. Bij de duinrellen van Sint Maartenszee zijn rondbladvig wintergroen, brede orchis en fonteinkruid aangetroffen.

Zoogdieren

Het buitengebied is door zijn agrarisch karakter geschikt voor een aantal, weinig kritische, zoogdieren. Het betreft met name algemeen voorkomende zoogdieren zoals woelmuizen, spitsmuizen, konijnen en hazen. Daarnaast is het gebied leefgebied voor soorten als egels en kleine marterachtige zoals bunzing en hermelijn. Vossen zijn eveneens aanwezig. Alle soorten zijn algemeen beschermde soorten (Flora - en faunawet; tabel 1-soorten). Binnen de provincie Noord-Holland voorkomende strikt beschermde soorten (Flora - en faunawet; tabel3-soorten) als Das of Boommarter komen niet voor in dit deel van de provincie. De strikt beschermde Waterspitsmuis komt er wel voor, namelijk in en rondom de duinmeren van het Natura 2000-gebied Zwanenwater & Pettemerduinen en noordelijk daarvan gelegen EHS - gebied, de Uitlandse polder/ Wilrijk. De eveneens strikt beschermde Noordse woelmuis komt voor in veenweidegebieden, deze zijn niet in het buitengebied aanwezig. Wel aanwezige strikt beschermde soorten zijn vlermuizen, het buitengebied is geschikt leefgebied voor diverse soorten vlermuizen waaronder de Gewone Dwergvleermuis en Laatvlieger. Deze soorten verblijven overdag in (oude) gebouwen, voor boombewonende vlermuizen ontbreken waarschijnlijk geschikt oude bossen in het gebied.

Vogels

Het buitengebied van Zijpe vormt het leefgebied voor een grote vogelgemeenschap. De graslanden en akkers zijn geschikt broedgebied voor akker- en weidevogels als grutto, Kievit, patrijs en tureluur. Bollenvelden dienen als broedgebied voor weidevogelsoorten zoals Kievit, scholekster, veldleeuwerik, tureluur, veldleeuwerik en gele kwikstaart. Ook de akkervogel patrijs broedt er en watervogels als wilde eend, kuifeend en kraakeend. Op kale bollenpercelen broeden soms ook visdiefjes en de kleine plevier. De vele watergangen en rietkragen vormen broed- en foerageerbiotoop voor water en rietvogels. Tijdens de wintermaanden zijn grote hoeveelheden overwinterende ganzen, zwanen en eenden in het buitengebied aanwezig waaronder de zeldzame dwerggans. Vogelsoorten waarvan de nestlocatie jaarrond beschermd is, zijn tamelijk schaars in het gebied. De Steenuil komt niet voor in de omgeving, de Kerkuil met een enkel paartje. Voor roofvogels als Havik, Buizerd, Sperwer of Boomvalk zijn er in beperkte mate geschikte nestbomen en bosschages aanwezig. Daarom zijn deze soorten in beperkte mate aanwezig in het buitengebied (Scharringa, 2010). De duinen herbergen een unieke vogelgemeenschap met diverse bijzondere vogelsoorten waaronder de tapuit. De duinen van Callantsoog zijn een belangrijk bolwerk van deze landelijk zeldzame broedvogel. In het Zwanenwater is een kolonie van lepelaars, aalscholvers en diverse soorten meeuwen aanwezig.

In de polders komen in het najaar Kemphanen voor in grote groepen. Dit gebied is ook belangrijk voor bijvoorbeeld de Wulp, Goudplevier, Kieviten, Watersnip en Steltlopers als doortreklocatie of als overwinteringsgebied. Tevens komen hier grote en kleine zilverreigers voor. De lachstern komt voor in Polder E, waarin de vogel in de zomer voedsel zoekt boven kleine slotjes. Bovendien rusten deze vogels vaak uit op bollengrond die onder water wordt gezet. Van deze onder water gezette gronden wordt overigens ook gebruik gemaakt door kemphanen, plevieren en diverse steltlopers. De slotjes achter de houtwallen aan de Ruigeweg herbergen IJsvogels, terwijl in de houtwallen zelf de (grote) bonte specht voorkomt. Langs waterlopen komen in rietzomen kleine Karekieten en Rietzangers voor en in de erfbeplanting en sloten boerenzwaluwen.

Amfibieën en Reptielen

Binnen de provincie Noord-Holland komt een beperkt aantal strikt beschermde amfibieën voor. Een provinciale aandachtsoort in dit deel van de provincie is de Rugstreepad. De Rugstreepad heeft een voorkeur voor schaars begroeid water als voortplantingswater. De soort komt voor in natte duinvalleien langs de gehele duinstrook (Herder, 2010). Ook de zandige bollenvelden vormen geschikt leefgebied voor deze soort. Andere strikt beschermde amfibieënsoorten als Kamsalamander of Heikikker komen niet voor in het buitengebied van Zijpe. Overige aanwezige amfibieën zijn wijdverspreide en algemene soorten als Bruine Kikker en Kleine watersalamander (Herder, 2010). De duinen zijn tevens het leefgebied van de Zandhagedis, een strikt beschermde hagedis die in de gehele kuststrook, binnen de natuurlijke beheerde terreinen is aan te treffen. Op basis van de verspreidingskaarten de RAVON en de Atlas van de Noord-Hollandse amfibieën en reptielen 1980 - 2010 (Herder, 2010) kan uitgesloten worden dat er nog andere reptielen binnen het plangebied aanwezig zijn.

Vissen

Op basis het onderzoek 'Bijzonder vissoorten in Noord-Holland' (Kuijsten C.W., J. Kranenbarg & J. Herder, 2008) wordt geconcludeerd dat het voorkomen van de beschermde vissoorten; Kleine modderkruiper (tabel 2-soort) en Bittervoorn (tabel 3) binnen de gemeente waarschijnlijk is.

Vlinders, libellen en overige beschermde soortgroepen

Het bollengebied en buitengebied zijn ongeschikt terrein voor beschermde soorten uit deze soortgroepen. De natte duinvalleien en bloemrijke duinvalleien zijn echter wel bijzondere biotopen waarin ook bijzondere vlinders voorkomen waaronder diverse soorten van de rode lijst en soorten welke beschermd zijn onder de Flora- en faunawet.

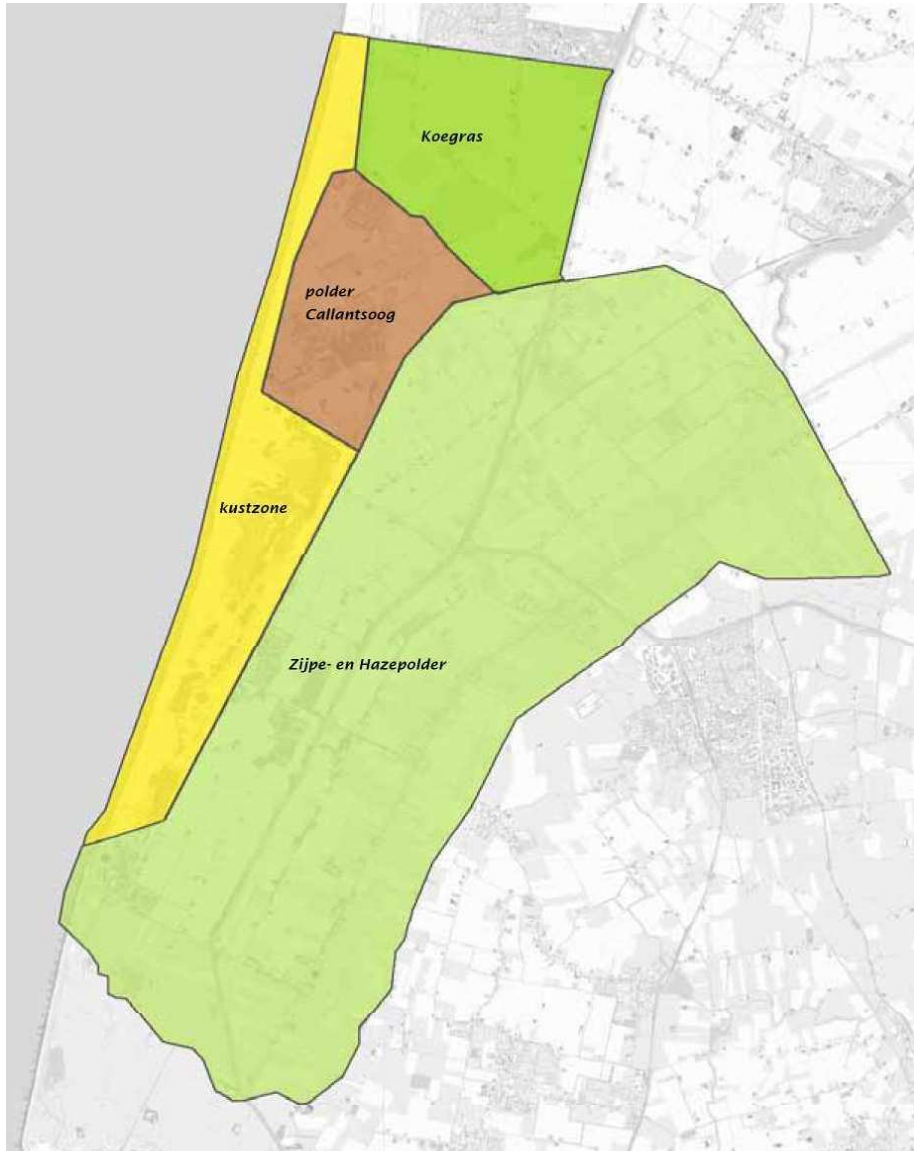
Autonome ontwikkeling

In de autonome ontwikkeling treden geen wijzigingen op ten opzichte van de huidige situatie. Er zijn geen specifieke instandhoudingsprogramma's of regelingen opgesteld ter bescherming van de natuurwaarden, met uitzondering van de paraplueregeling voor het behouden van de houtopstanden (langs de Ruigeweg).

4.3 Landschap en cultuurhistorie

4.3.1 *Landschappelijke waarden*

De gemeente Zijpe heeft voor het complete grondgebied een Landschapsontwikkelingsplan opgesteld onder de titel 'Veelkleurig landschap' (Gemeente Zijpe, 2009). Daarmee heeft de gemeente meer invulling gegeven aan de karakteristieken die de provincie Noord-Holland in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie heeft uitgezet. In het Landschapsontwikkelingsplan worden vier hoofdgebieden aangewezen met ieder een eigen structuur en karakteristiek (zie Figuur 4.5).

Figuur 4.5 Vier hoofdgebieden gemeente Zijpe (Bron: Landschapsontwikkelingsplan 2009 Veelkleurig Landschap, achtergrondrapport, 2009)

De vier hoofdgebieden hebben ieder een eigen kenmerkende karakteristiek.

1. *Kustzone*

De kustzone bestaat uit een vrij smalle en lage duinzone, die is ontstaan uit het verstuiwen van oude strandwallen en (stuif)zanddijken. Bij Petten ligt de Hondsbossche en Pettemerzeewering als zware zeedijk. De duinen hebben een grotendeels natuurlijk karakter, waarin overigens ook markante niet-natuurfuncties voorkomen, zoals de Onderzoekslocatie Petten.

2. *Zijpe- en Hazepolder*

Dit poldergebied vormt het grootste gedeelte van het grondgebied van Zijpe, waarin het agrarische grondgebruik een groot deel van het ruimtelijke beeld kleurt. Het is een 16^e-eeuwse aandijking en kent kenmerkende grootschalige structuren, deels ontstaan door de ontginning en deels door ingrijpende ruilverkavelingprojecten. Aan de zuid-, oost- en noordzijde wordt de polder begrensd door dijken. De in het zuiden gelegen Hazepolder kent een kleinschaliger structuur dan de Zijpepolder. In de Zijpepolder vormen de noord-zuidgerichte ontginningssassen en daartussen gelegen egalementsloten de hoofdstructuur van de polder. Hiertussen komen langgerekte open ruimtes voor. Van west naar oost kent de bodem van de Zijpepolder een gradiënt naar steeds diepere ligging en van zand- naar kleibodem. Aan de westzijde is het landschap wat meer verdicht door bebouwing en recreatieve voorzieningen.

3. *Koegras*

In het noorden ligt een deel van de Polder Koegras in de gemeente Zijpe. Deze polder loopt naar het noorden verder door in de gemeente Den Helder. Bollenteelt is het belangrijkste agrarische grondgebruik van deze vlakke polder. De Polder Koegras kent een meer vierkante verkaveling dan de Zijpe- en Hazepolder.

4. *Polders Callantsoog*

Deze polders zijn veel kleinschaliger dan de Zijpe- en Hazepolder en de Polder Koegras en zijn een samenstel van meerdere kleinere polders. Het grillige verkavelingspatroon is mede ingegeven door de kleine uitlopers van de duinen en de kleine duinvormige elementen die in deze polders voorkomen. Behalve agrarisch gebruik (en de kern Callantsoog) zijn natuurlijke bosjes en recreatieve functies bepalend voor het ruimtelijke beeld.

Landschappelijk richt de aandacht zich vooral op het versterken van het contrast tussen de dicht bebouwde dorpen op de stroomruggen en het open polderland. Het gaat om het veiligstellen en herstellen van kenmerkende landschapselementen zoals kadetjesland, daliegaten, drinkputten, dijken, terpen, kaden, oude verkavelingspatronen, eendenkooien, hoogstamboomgaarden en erf- en laanbeplantingen.

Er is geen expliciete, losstaande bescherming voor de landschappelijke waarden. De houtopstanden zijn beschermd in het vigerende bestemmingsplan. Door de nota Veelkleurig landschap als toetsingskader te gebruiken bij nieuwe ontwikkelingen (vergelijkbaar met de werking van een beeldkwaliteitplan), spelen de landschappelijke waarden bij individuele ontwikkelingen een rol. Daartoe zijn streefbeelden in de Nota Veelkleurig Landschap opgenomen, die ingaan op de wensen ten aanzien van (onder andere) de landschappelijke kwaliteit.

Voor de landschappelijke inpassing zijn spelregels opgenomen in de nota Veelkleurig Landschap. Voor het groen inpassen van nieuwe (en bestaande) bebouwing zijn voorbeelden gegeven (zie Figuur 4.6). De spelregels moeten leiden tot het bereiken van de streefbeelden die in de nota zijn geschetst.

Figuur 4.6 Voorbeelden van landschappelijke inpassing bebouwing in verschillende situaties (Bron: Handleiding landschappelijke inpassing, gemeente Zijpe)

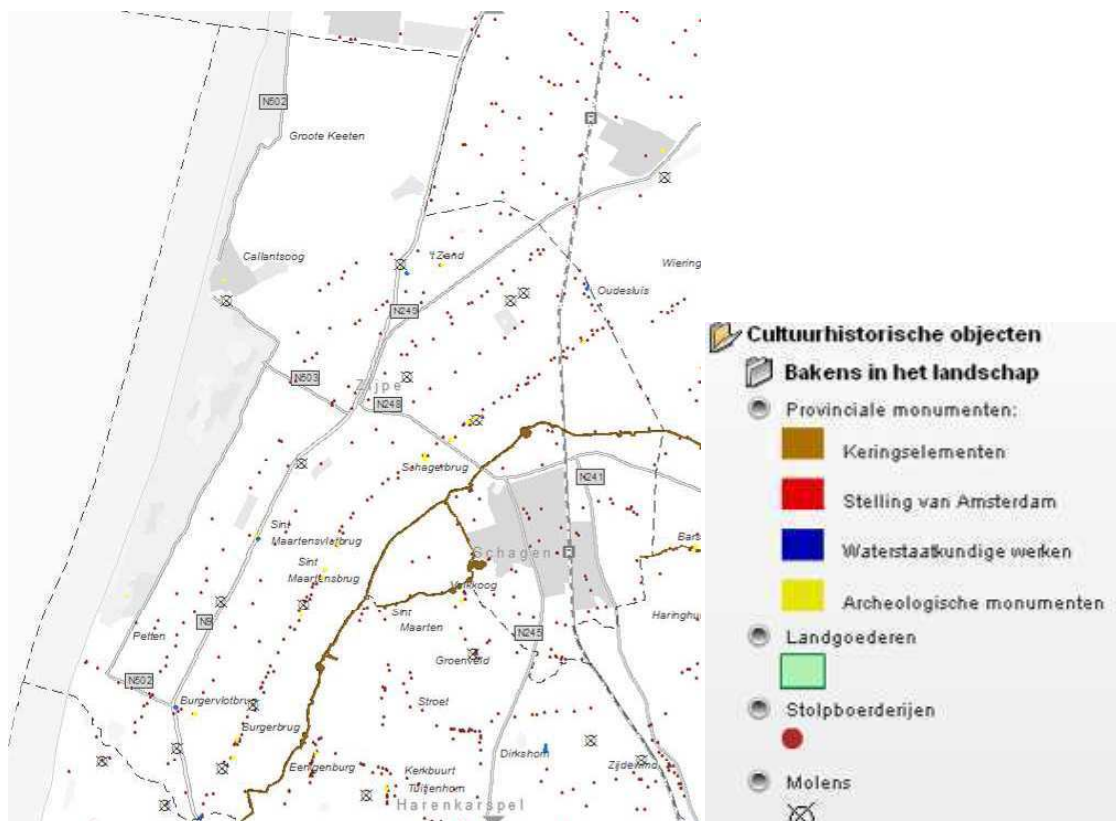
4.3.2 Cultuurhistorische waarden

Onder de term cultuurhistorische waarden worden in dit planMER de historisemebouwkundige en historisemegeografische waarden geschaard. De cultuurhistorische waarden in de gemeente zijn deels expliciet beschermd. Deels zijn deze waarden ook als landschappelijke waarden opgenomen in de Nota Veelkleurig landschap. Daarin zijn deze waarden niet expliciet als cultuurhistorische waarden benoemd.

Historisch bouwkundige waarden

In de gemeente Zijpe zijn 32 rijksmonumenten, 22 provinciale monumenten en ruim 50 beschermde gemeentelijke monumenten gelegen. Van deze 104 monumenten zijn er 57 gelegen in het buitengebied. In Tabel 4.1 is een overzicht van de beschermde monumenten in het buitengebied weergegeven.

In het plangebied komen wel rijksmonumenten voor, met name de molens, maar ook een voormalig weeshuis en een aantal boerderijen. De Westfrieze Omringdijk, gelegen aan de oostgrens van het plangebied (zie Figuur 4.7), is aangewezen als provinciaal monument. Hier komen de verschillende cultuurhistorische waarden samen, omdat het een bouwkundig monument vormt, maar vanuit historische geografie en archeologie ook als belangrijk element in het landschap is aangewezen. Daarnaast is een aantal (stolp)boerderijen, molenaarswoningen en molens aangewezen als provinciaal monument (zie Figuur 4.7). De gemeente heeft ook zelf monumenten aangewezen (gemeentelijke monumenten). In het buitengebied van Zijpe zijn dat voornamelijk (stolp)boerderijen, maar ook een vuurtoren en een transformatorgebouwtje.

Figuur 4.7 Cultuurhistorische objecten (Bron: informatiekaart Landschap en Cultuurhistorie Noord-Holland, 2012)

Historische geografie

De Westfrieze Omringdijk, die als provinciaal monument is aangewezen, heeft ook een belangrijke historisemegeografische waarde. De zichtbaarheid van de dijk is groot in het landschap. Er zijn door de rijksoverheid en de provincie Noord-Holland verder geen historisemegeografische elementen als te beschermen monumenten aangewezen.

Tabel 4.1 Overzicht beschermde monumenten buitengebied Zijpe

Monument	Adres monument	Soort monument
kop-rompboerderij	Grote Sloot 410 te Schagerbrug	Gemeentelijk monument
stolpboerderij	Ruigeweg 103 te Schagerbrug	Gemeentelijk monument
schuur	Korte Ruigeweg 25 achter te Schagerbrug	Gemeentelijk monument
woonhuis	Helmweg 28 te Callantsoog (Grote Keeten)	Gemeentelijk monument
woonhuis met stolpschuur	Parallelweg 54 te Callantsoog	Gemeentelijk monument
stolpboerderij	Scheidingsvliet 11 te Callantsoog (Grote Keeten)	Gemeentelijk monument
lichtopstand	Duinweg 33 nabij te Callantsoog	Gemeentelijk monument
voormalige landarbeiderswoning	Korte Belkmerweg 29a 't Zand	Gemeentelijk monument
kop-rompboerderij	Korte Belkmerweg 21 't Zand	Gemeentelijk monument
sluishoofd	Kanaalkade 72-73 nabij 't Zand	Gemeentelijk monument
buitenplee	Ruigeweg 82 achter te Sint Maartensbrug	Gemeentelijk monument
voormalig hooihuis met stal	Ruigeweg 74 nabij te Sint Maartensvlotbrug	Gemeentelijk monument
dubbel woonhuis	Ruigeweg 4-6 te Burgerbrug	Gemeentelijk monument
boerderij	Grote Sloot 130 te Burgerbrug	Gemeentelijk monument
kop-rompboerderij	Grote Sloot 4 te Burgerbrug	Gemeentelijk monument
Rooms Katholieke Kerk	Grote Sloot 112-114 te Burgerbrug	Gemeentelijk monument
tegeltableau in voorgevel	Grote Sloot 116 a te Burgerbrug	Gemeentelijk monument
transformatorgebouwtje	Grote Sloot 121 nabij te Burgerbrug	Gemeentelijk monument
Elektrisch gemaal	Burgerweg 79 te Burgerbrug	Gemeentelijk monument
stolpboerderij	Grote Sloot 456 te Oudesluis	Gemeentelijk monument
Westfriese Omringdijk	aan de oostzijde van de polder Zijpe	Provinciaal monument
Jacob Claesse-sluisje	Burgerbrug, Zijpersluis	Provinciaal monument
Stolpboerderij met schuur	Grote Sloot 20 te Burgerbrug	Provinciaal monument
Werkmanshuisje met buitenplee/beerput	Grote Sloot 156 te Sint Maartensbrug	Provinciaal monument
Stolpboerderij "Onze Plaats"	Grote Sloot 220 te Sint Maartensbrug	Provinciaal monument
Stolpboerderij "De Surinaamse Vriend"	Grote Sloot 400 te Schagerbrug	Provinciaal monument
Stolpboerderij	Grote Sloot 411 a te Schagerbrug	Provinciaal monument
Voormalige molenaarswoning met waterloop en windassen	Grote Sloot 417 te Schagerbrug	Provinciaal monument
Stolpboerderij	Grote Sloot 486 te Oudesluis	Provinciaal monument
Stolpboerderij "De Dageraad"	Ruigeweg 1 te Burger(vlot)brug	Provinciaal monument
Molen F	Grote Sloot 33 1754 JA Burgerbrug	Rijksmonument
Molen ZG	Grote Sloot 103 1754 JC Burgerbrug	Rijksmonument
Stolpboerderij "t Huys Vroech op"	Grote Sloot 25 1754 JA Burgerbrug	Rijksmonument
Woonhuis	Grote Sloot 367 te Burgerbrug	Rijksmonument
Molen LQ	Molenweg 2 1754 KS Burger(vlot)brug	Rijksmonument
Stolpboerderij	Belkmerweg 16 1754 GA Burgerbrug	Rijksmonument
Molen NG	Grote Sloot 153 1752 JK Sint Maartensbrug	Rijksmonument
Molen D	Grote Sloot 414 1751 LM Schagerbrug	Rijksmonument
Molen ON	Ruigeweg 101 1751 HH Schagerbrug	Rijksmonument
Molen P	Korte Ruigeweg 47 1757 GN Oudesluis	Rijksmonument
Molen OT	Korte Belkmerweg 10 1756 CB 't Zand	Rijksmonument
Stolpboerderij "Groenland"	Korte Belkmerweg 40 1756 CC 't Zand	Rijksmonument
Molen PV	Korte Belkmerweg 36 1756 CC 't Zand	Rijksmonument
Molen NM	Parallelweg 111 1753 EE Sint Maartensvlotbrug	Rijksmonument
Molenaarswoning bij molen NG	Grote Sloot 153 1752 JK Sint Maartensbrug	Rijksmonument
Landarbeiderswoning	Abbestede 1 1759 NC Callantsoog	Rijksmonument
Landarbeiderswoning	Abbestede 3 1759 NC Callantsoog	Rijksmonument
Werkmanshuisje	Grote Sloot 256 1751 LH Schagerbrug	Rijksmonument
Notabelenwoning	Grote Sloot 239 1752 JN Sint Maartensbrug	Rijksmonument
Koetshuis	Grote Sloot 239 1752 JN Sint Maartensbrug	Rijksmonument
Dampalen	Grote Sloot 239 1752 JN Sint Maartensbrug	Rijksmonument
Stolpboerderij "Patrimonium"	Grote Sloot 125 1754 JD Burgerbrug	Rijksmonument
Houten toegangshekken	Ten zuiden van Grote Sloot 148 Burgerbrug	Rijksmonument
Stolpboerderij "Uit den Haak"	Grote Sloot 254 1751 LH Schagerbrug	Rijksmonument
Voormalig Weeshuis	Grote Sloot 252 1751 LH Schagerbrug	Rijksmonument
Stolpboerderij "Hoeve Boulust"	Korte Belkmerweg 8 1756 CB 't Zand	Rijksmonument
Molen "De Hoop"	Parallelweg 33 't Zand	Rijksmonument

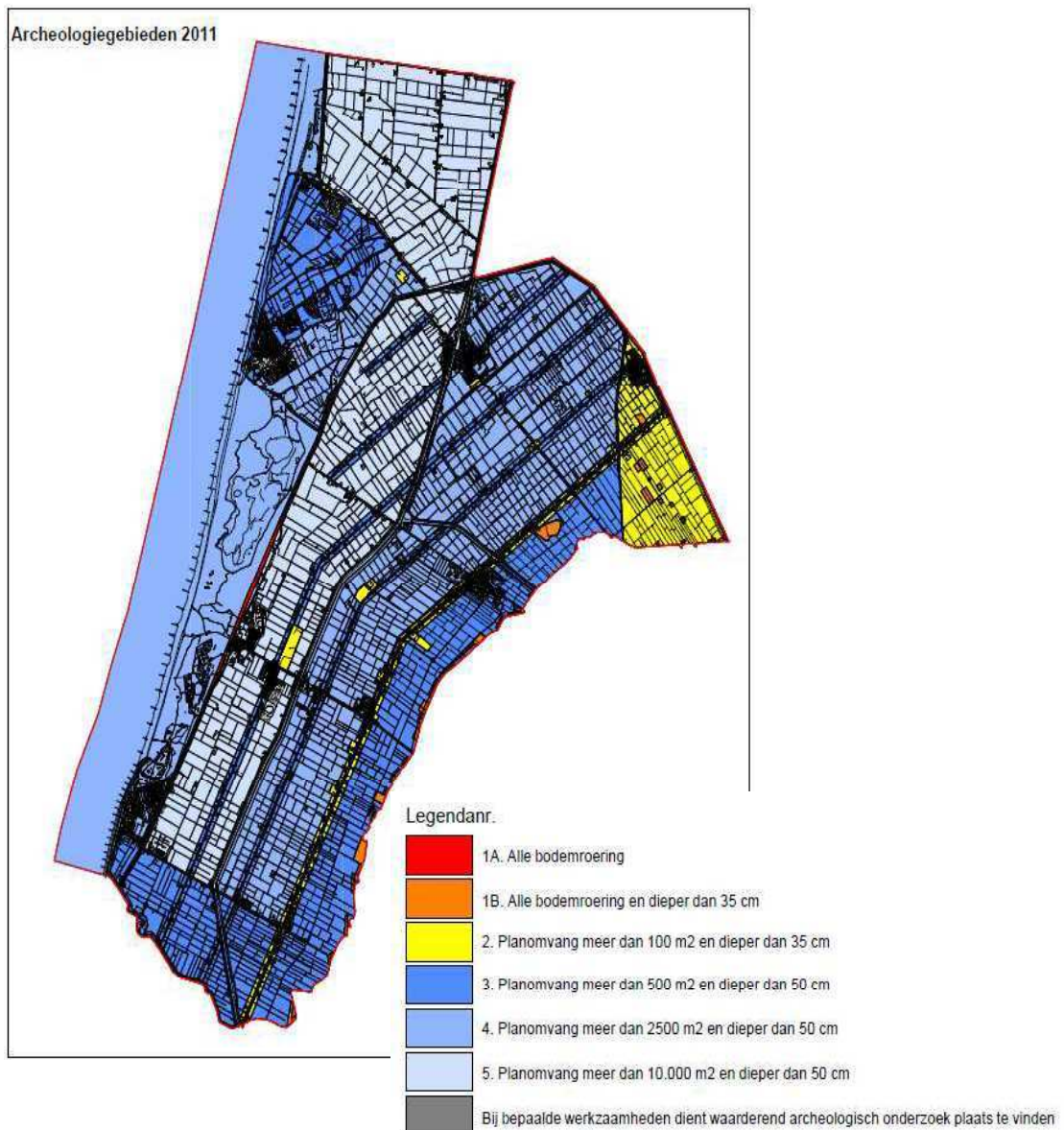

4.3.3 Archeologische waarden

Monumenten en terreinen kunnen archeologisch worden beschermd. De gemeente Zijpe kent geen beschermde archeologische monumenten. Wel is een aantal terreinen als archeologisch monument aangewezen. Deze terreinen, die in de ARCHIS database zijn opgenomen, kennen geen beschermde status, maar kennen wel archeologische waarden in de bodem. Voor deze terreinen geldt niet alleen een bescherming op basis van gemeentelijk beleid (Archeologische beleidsnota), maar ook op basis van provinciaal beleid.

Behalve de beschermde archeologische monumenten en de terreinen waarvan de archeologische waarde is vastgesteld door onderzoek, komen mogelijk ook andere archeologische waarden voor in het plangebied. Deze (verwachting)waarden zijn in kaart gebracht in de Nota Archeologie van de gemeente met de daarbij behorende archeologische beleidskaart.

Hieruit blijkt dat voor het plangebied verschillende verwachtingen gelden ten aanzien van het voorkomen van archeologische waarden. Ook de beschermde archeologische waarden zijn op deze kaart weergegeven. Een hogere archeologische verwachting leidt tot een strikter archeologisch beleid.

Figuur 4.8 Archeologische beleidskaart 2011 (Gemeente Zijpe, 2011)

historisemebouwkundige waarden

In de bestemmingsplannen die door het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied worden geactualiseerd zijn karakteristieke gebouwen opgenomen. Voor deze gebouwen gelden voorwaarden die erop gericht zijn de bestaande bouwvormen in tact te houden.

Historische geografie

De zee heeft een belangrijke rol gespeeld in de landschappelijke ontwikkeling van het grondgebied van de gemeente Zijpe. Verschillende perioden en verschillende processen hebben een landschap tot stand gebracht dat in te delen is in grofweg vier deelgebieden (zie Figuur 4.5). Deze deelgebieden hebben ieder hun eigen historisemegeografische waarden.

Kustzone

In de kustzone zijn vooral resten van de strijd tegen de zee belangrijke historisemegeografische waarden. De Hondsbossche en Pettemer Zeewering is reeds aangewezen als provinciaal monument, maar ook de overige duinen en de stuifdijken bij Callantsoog en de Polder Koe gras zijn hiervan belangrijke overblijfselen.

Zijpe- en Hazepolder

De Zijpe- en Hazepolder werden voor het eerst met succes bedijkt in 1552-53. De gronden werd - zoals gebruikelijk - door een landmeter verdeeld, waarbij de Zijpolder in 20 polders werd verdeeld, die werden aangeduid met hoofdletters (A, B, C, D, E, F, G, H, I, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T en V). De polders werden onderverdeeld in weer kleinere kavels. Deze polderindeling is gehandhaafd gebleven ondanks latere (soms langdurige) overstromingen van de polder. Ook de verdeling in kleinere kavels is veelal nog aanwezig⁶, waarmee het verkavelingspatroon en de polderindelingen als historisch-geografisch waardevol worden gezien.

De dijken rond de polder zijn ook historisch-geografisch waardevol. Zij maakten de inpoldering en indeling mogelijk en vormen nog altijd de begrenzing tussen de polder en het daaromheen gelegen gebied. De huidige verdeling in bollengrond aan de westzijde en (hoofdzakelijk) veeteelt aan de oostzijde van de polders is ingegeven door de bodemstructuur en borduurt voort op de mogelijkheden die de bodem biedt voor het agrarische bedrijf.

In de polder werden buitenplaatsen en boerderijen gesticht, waarvan de gebouwen nu veelal als monument of karakteristiek pand zijn aangewezen. De bebouwing verscheen langs de Groote Sloot, de Egalementssloten en de wegen (veelal) op de koppen van de kavels. Daarmee ontstonden langgerekte linten van bebouwing, met daartussen veel ruimte, langs deze sloten en wegen. Op de kruispunten ontstond meer verdichte bebouwing; de huidige dorpen van Zijpe. De buitenplaatsen lagen veelal omgeven door groen en bos. Het Ananasbos is daarvan een goed voorbeeld.

Bijzondere elementen in dit deel van het grondgebied van de gemeente Zijpe zijn de eendenkooien en kleiputten. Deze kooien, bedoeld om eenden te vangen voor consumptie, werden in Nederland vooral aangelegd op minder rendabele grond, die veelal erg nat was en moeilijk te bewerken. De eendenkooien zijn in het kader van een nationale inventarisatie in beeld gebracht en erkend als historisemegeografische waarden van groot belang. De kleiputten zijn veelal als kleine plassen bewaard gebleven en herinneren aan het winnen van klei, met name voor de versterking van de dijken.

Het Noord-Hollands Kanaal (1819-1825) is eveneens een belangrijk element. Dit kanaal dat een betere verbinding voor Amsterdam met de Noordzee moest bewerkstelligen volgde grotendeels de Oosteregalementssloot in de Zijpe en volgde vanaf 't Zand een route naar het noorden langs het Koe gras.

---

⁶ De kavels zijn op een groot aantal plaatsen wel vergroot, maar de karakteristieke langwerpige verkaveling is nog goed herkenbaar.

Koegras

De polder Koegras is jonger dan de Zijpe- en Hazepolder. De verkaveling van deze polder is vanaf het begin grootschaliger en rationeler geweest dan die van de Zijpe- en Hazepolder. Naast de smalle duinstrook aan de westzijde (zie Kustzone), die is ontstaan uit de stuifdijk die hier in het begin van de 17^e eeuw werd aangelegd, is vooral het regelmatige karakter van de verkaveling kenmerkend voor de polder. De polder werd door de Rijksoverheid in de 19^e eeuw bedijkt en verdeeld. Deze centraal geleide verdeling heeft geleid tot de rationele verkaveling. Kenmerk van dit deel van de Koegraspolder is de afwezigheid van een dorpskern. Verspreid in het gebied staan boerderijen. Dit is een historisch gegroeide situatie die een grote openheid van het landschap tot gevolg had.

Callantsoog

Bij Callantsoog is een aantal oude aandijkingen herkenbaar in het landschap. De kleine verkaveling en de onregelmatige, kleine dijkes daartussenin duiden op de historie van dit gebied. Het dorp Callantsoog is in de loop van de geschiedenis meerdere malen naar het oosten verplaatst, waarbij afslag door de zee aan de westzijde plaatsvond en aan de oostzijde juist een eiland opslibde. Door een dijk om de opgeslibde gronden aan te leggen werden deze opgeslibde gronden bij Callantsoog getrokken. De kleinschalige, onregelmatige verkaveling en de dijken zijn hier belangrijke historisemegeografische waarden. Ook de openheid van deze polders is historisch gezien van belang.

Autonome ontwikkeling

Voor archeologie en overige cultuurhistorische waarden is geen zicht op wijzigingen. Er zijn geen nieuwe aanwijzingen van monumenten bekend of plannen om monumenten te slopen. Door voortschrijdend inzicht en nieuwe waarderingszaken zouden nieuwe historisemegeografische of archeologische waarden bekend kunnen worden, maar daarover is op dit moment niets bekend. Daarmee is de referentiesituatie gelijk aan de huidige situatie.

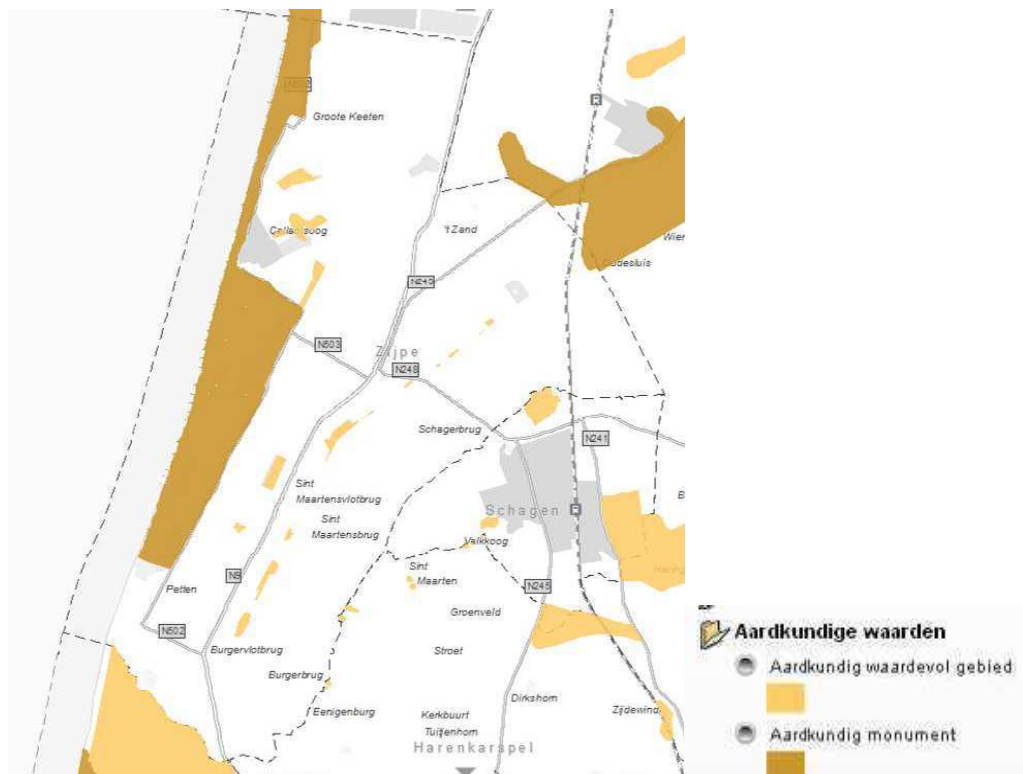
4.3.4 Aardkundige waarden

De provincie Noord-Holland heeft een inventarisatie gemaakt van de aardkundige waarden in de gehele provincie met een onderscheid in aardkundige monumenten en aardkundig waardevolle gebieden (zie Figuur 4.9). De aardkundige monumenten (17 gebieden in Noord-Holland) zijn markante voorbeelden van de aardkundig waardevolle gebieden.

Conform de PRVS mogen aardkundige monumenten niet fysiek worden aangetast. Ook aantasting van het duinreliëf door menselijke ingrepen is verboden. Er mag geen gebiedsvreemd water worden ingelaten en de grondwaterstand moet voldoende hoog gehouden worden, daarom mag er niet teveel water worden gewonnen. Maatregelen ten behoeve van natuurbeheer moeten mogelijk blijven (bijvoorbeeld baggeren van het Zwanenwater), maar dan zonder aantasting van de bodem.

De Duinen van Petten tot Den Helder zijn als aardkundige monument aangewezen. In deze overwegend smalle duingordel komen diverse zeldzame duinvormen voor. De gebieden hebben een grote educatieve en wetenschappelijke waarde. Potentiële bedreigingen zijn aantasting van het duinreliëf door onder andere ontgronden, afgraven, vergraven en egaliseren. Vochtige duinvalleien leiden onder te grote wateronttrekking. Ten zuiden van Callantsoog ligt het Zwanenwater (21B). Dit is één van de grootste natuurlijke duinmeren van Europa. In zijn geheel heeft het duingebied tussen Petten en Den Helder een nationale waardering. Het Zwanenwater en de duinen ten zuiden van Callantsoog hebben zelfs een internationale waardering.

Daarnaast is in de voormalige gemeente Zijpe een aantal kleine gebieden aangewezen als aardkundig waardevol gebied. Hiervoor is geen ontheffing vanuit de Provinciale Milieuverordening noodzakelijk. De aanwijzing als aardkundig waardevol gebied heeft echter wel een signalerende functie.

Figuur 4.9 Aardkundige monumenten en waardevolle gebieden
(Bron: Informatiekaart Landschap en Cultuurhistorie Noord-Holland, 2012)

Het aardkundig monument Oude Veer Anna Paulownapolder grenst aan de noordzijde aan het plangebied. Dit gebied bevat verschillende zeer kenmerkende landschapsvormen, welke nog vrij gaaf zijn. In het reliëf zijn nog altijd krekken, geulen, oeverwallen en oeverlanden zichtbaar. Het Oude Veer is één van de mooiste voorbeelden van een zee-erosiegeul. Vanwege de educatieve en wetenschappelijke waarde heeft het gebied een provinciale waarde. In dit gebied zijn vergravingen verboden, omdat het de gave en oorspronkelijke landschapsvormen aantast. Ter plaatse van de erosiegeul zijn van tijd tot tijd ontgravingen wel toegestaan om natuurlijke verlanding van de erosiegeul tegen te gaan. Het gaat hierbij om onderhoud en instandhouding van het monument.

Conform de PRVS moet aardkundig waardevol gebied ook gerespecteerd worden. Naast de aardkundige monumenten is verspreid in het plangebied een aantal gebieden aangewezen als aardkundig waardevol gebied. De provincie vraagt gemeenten in hun bestemmingsplan de aardkundige waarden in aardkundig waardevolle gebieden in geval van nieuwe ontwikkelingen zo goed mogelijk te beschermen.

4.4 Leefmilieu

Beleidskader Wet geurhinder en veehouderij

Dieren met geuremissiefactoren (geurhindercontouren)

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) maakt onderscheid tussen dieren met en dieren zonder een geuremissiefactor. Dieren met een geuremissiefactor zijn bijvoorbeeld varkens en kippen. Hiervoor geldt een geurnorm. Voor iedere diercategorie waarvan de geuremissie is bepaald, wordt deze uitgedrukt in aantallen Europese odeur units in een volume eenheid [ou_E/m^3]. De voormalige gemeente Zijpe is op grond van bijlage 1 van de Meststoffenwet gelegen in een niet-concentratiegebied. Binnen een concentratiegebied geldt een geurbelasting op een geurgevoelig object dat is gelegen binnen de bebouwde kom van maximaal $2,0 ou_E/m^3$. In geval het geurgevoelige object is gelegen buiten de bebouwde kom mag de geurbelasting maximaal $8,0 ou_E/m^3$ bedragen.

Dieren zonder geuremissiefactoren (vaste afstanden)

Voor veehouderijen met dieren waarvoor geen geuremissiefactor is vastgesteld, zoals melkkoeien en paarden, geldt een minimale afstand tussen het emissiepunt van een dierenverblijf en de buitenzijde van een geurgevoelig object.

Deze vaste afstand moet ten minste 100 meter bedragen in geval het geurgevoelige object is gelegen binnen de bebouwde kom. Voor objecten die buiten de bebouwde kom zijn gelegen geldt een afstand van ten minste 50 meter.

Veehouderijen

Ten behoeve van de vaststelling of een eigen geurbeleid noodzakelijk is voor de gemeente (ook na samenvoeging met de gemeente Schagen en Harenkarspel) is een Quicksan Wet geurhinder en veehouderij (Arcadis, 2012) uitgevoerd. De streefwaarden voor het acceptabele geurhinder niveau zijn gebaseerd op de classificatie die het RIVM hanteert (zie Tabel 4.2). Het gaat om de achtergrondbelasting, dus de cumulatieve geurbelasting als gevolg van alle veehouderijen. Voor geurgevoelige objecten binnen en buiten de bebouwde kom wordt gestreefd naar een zeer goed tot redelijk goed leefklimaat (maximum hinderpercentage van 15%).

Tabel 4.2 Classificatie achtergrondbelasting, niet-concentratiegebied (RIVM)

Achtergrondbelasting Geur in ou/m ³ (afgeronde waarden)	Mogelijke kans op geurhinder (%)	Beoordeling leefklimaat
0 - 2	< 5	Zeer goed
2 - 4	5 - 10	Goed
4 - 7	10 - 15	Redelijk goed
7 - 10	15 - 20	Matig
10 - 14	20 - 25	Tamelijk slecht
14 - 20	25 - 30	Slecht
20 - 25	30 - 35	Zeer slecht
> 25	> 35	Extreem slecht

Het leefklimaat is in het overgrote deel van de gemeente zeer goed (zie Tabel 4.3). Alleen rond een aantal bedrijven met geuremissiefactor zakt het leefklimaat naar goed en redelijk goed.

Tabel 4.3 Achtergrondbelasting geur (veehouderijen), huidige situatie 2010 (Arcadis, 2012)

Achtergrondbelasting Geur in ou/m ³ (afgeronde waarden)	Beoordeling leefklimaat	Aantal adressen binnen de bebouwde kom	Aantal adressen buiten de bebouwde kom
0 - 2	Zeer goed	4.970	806
2 - 4	Goed	4	9
4 - 7	Redelijk goed	0	2
7 - 10	Matig	0	0
10 - 14	Tamelijk slecht	0	0
14 - 20	Slecht	0	0
20 - 25	Zeer slecht	0	0
> 25	Extreem slecht	0	0

Dieren met geuremissiefactoren

Volgens de quickscan bevinden zich op één veehouderij na geen geurgevoelige objecten binnen de 2 of 8 ou geurcontour van de veehouderijen met geuremissiefactor. Alleen op het adres Grote Sloot 411 A is in de quickscan een mogelijk knelpunt aangeduid (zie Figuur 4.10, rode stip) als gevolg van een geurgevoelig object binnen de geurcontour. Dit bedrijf betreft een geitenhouderij. Deze kan daarom op grond van de geurcontour niet uitbreiden.

Dieren zonder geuremissiefactoren (vaste afstanden)

De veehouderijen zijn op de kaart als mogelijk knelpunt ten aanzien van de vaste afstand weergegeven (zie Figuur 4.10, rood vierkant). Er zijn in totaal 26 mogelijke knelpunten als gevolg van de vaste afstand. Uit de quickscan is gebleken dat vier van deze knelpunten niet opgelost kunnen worden door aanpassing van de vaste afstand; de geurgevoelige objecten bevinden zich hiervoor te dicht bij de veehouderijen.

veehouderij,
mogelijke knelpunten

- t.a.v. vaste afstand
- overschrijding geurnorm
- geen knelpunt

objecten

- voor geurhinder gevoelig object
- wonen
- industrie

Figuur 4.10 Mogelijke knelpunten ten aanzien van geurhinder of vaste afstanden (Arcadis, 2012)

De knelpunten vanwege de geurcontouren (of vast afstanden) worden opgelost met maatwerkoplossingen. Dit houdt in dat bij nieuwe ontwikkelingen het (mogelijke) knelpunt specifiek wordt beoordeeld. Indien noodzakelijk wordt een afzonderlijke (postzegel) verordening voor het plangebied vastgesteld.

Overige bedrijven

Naast de geurhinder van veehouderijen is er in het plangebied een rioolwaterzuivering gelegen die eveneens een geurcontour heeft. Binnen deze contour liggen geen geurgevoelige objecten waarvoor wettelijke kaders overschreden worden.

In het plangebied bevindt zich het afvalbeheercentrum Tol Milieu (Parallelweg 2 te Burgerbrug). De volgende bedrijfsactiviteiten vinden plaats op het afvalbeheercentrum:

- sorteren en bewerken van bouw- en sloopafval, bedrijfsafval en (afval)(snoei)hout;
- opslag huishoudelijke afvalstoffen;

- opslag van zuiveringsslib, kolenreststoffen en/of afvalgips;
- opslag van verontreinigde grond en/of verontreinigde baggerspecie;
- opslag van gevaarlijke afvalstoffen;
- bewerken, verwerken en/of vernietigen van gevaarlijke afvalstoffen.

Op het terrein is een puinbreekinstallatie aanwezig alsook een houtverkleiningsinstallatie en een balenpers.

Voor alle genoemde typen bedrijvigheid geeft de VNG-publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009 aan dat in een gebied waar sprake is van functiescheiding de afstand van de geurbron tot milieugevoelige functies ten minste 200 m moet bedragen. Op grond van een goede ruimtelijke ordening zal een afstand van 200 m tot milieugevoelige functies in acht worden genomen. Gezien de voorschriften gekoppeld aan de vergunning Wet milieubeheer is niet te verwachten dat geurhinder zal ontstaan (BügelHajema adviseurs, 2012).

Planologische afweging bedrijfsactiviteiten Parallelweg 2 in Burgerbrug

Gebleken is dat de feitelijke bedrijfsactiviteiten, die plaatsvinden bij Tol Milieu, niet meer overeenkomen met de activiteiten zoals die bestemd zijn in het vigerende bestemmingsplan Buitengebied 1989. Derhalve is de inpasbaarheid van het bedrijf in 2012 onderzocht door BügelHajema adviseurs. Daarbij is uitgegaan van de bedrijfsactiviteiten die zijn genoemd in de vergunning Wet milieubeheer van de provincie Noord-Holland, verleend op 30 mei 2012, en de beschikking van het Hoogheemraadschap inzake de Wet verontreiniging oppervlaktewateren, verleend op 8 juni 2012. De bedrijfsactiviteiten zijn getoetst aan de richtafstanden uit de VNG-publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009.

Uit de beoordeling blijkt dat de totale omvang van de bedrijfsactiviteiten te belastend is voor de in de omgeving aanwezige milieugevoelige functies. Het aspect geluid blijft buiten de planologische beoordeling. Wel moet de geluidszone industrielawaai in het bestemmingsplan worden vastgelegd.

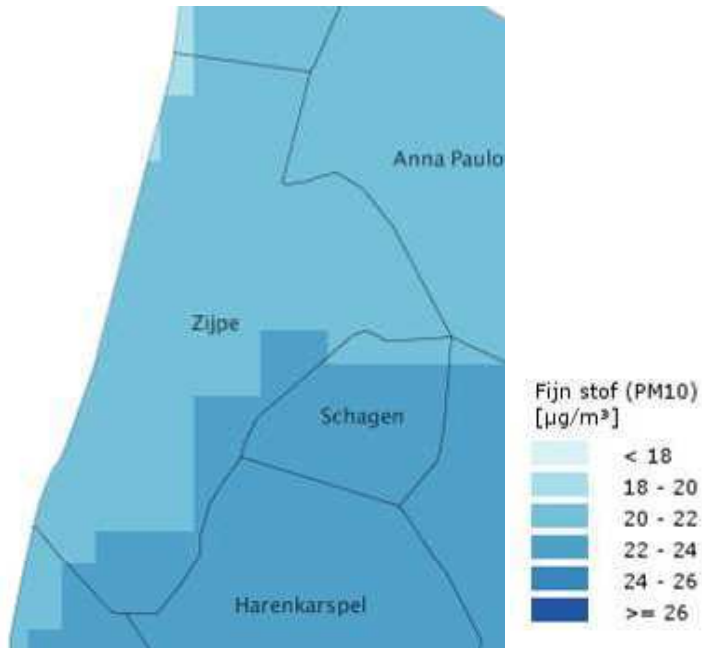
Als alternatief is aangegeven de gronden aan de Parallelweg 2 in Burgerbrug te voorzien van een zonering op grond van de VNG-publicatie "Bedrijven en milieuzonering" 2009, waarbij rekening wordt gehouden met de in de omgeving aanwezige milieugevoelige functies. De diverse bedrijfsactiviteiten die plaatsvinden op het perceel moeten in dat geval van elkaar worden gescheiden en op verschillende delen van het perceel plaatsvinden. De beoogde zonering moet in een bestemmingsplan worden vastgelegd. De regeling voor het afvalbeheercentrum maakt onderdeel uit van het voorgenomen bestemmingsplan Buitengebied Zijpe.

Autonome ontwikkeling

De autonome ontwikkeling komt overeen met de feitelijke situatie, omdat er geen vergunde plannen zijn die binnenkort worden gerealiseerd en de geursituatie kunnen beïnvloeden.

4.4.1 Concentratie fijn stof in de lucht

De concentratie fijn stof (PM₁₀, de fractie met een grootte van 10 micrometer of kleiner) in de lucht bedraagt in de gemeente Zijpe circa 20-22 microgram/m³ (zie Figuur 4.11) en de achterliggende waarden die zijn te vinden bij de webversie van de Grootschalige Concentratiekaart Nederland), lokaal mogelijk een fractie hoger.

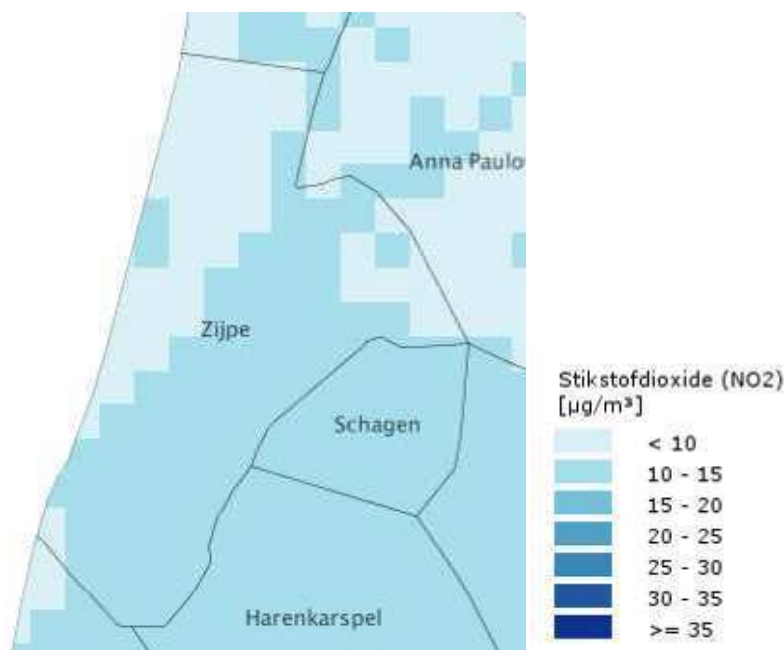

Figuur 4.11 Concentratie fijn stof (PM_{10}) in de lucht in het jaar 2011 (bron: <http://geodata.rivm.nl/gcn/>)

De concentratie ligt daarmee aanmerkelijk beneden de geldende grenswaarden. Doordat de concentratie van de PM_{10} fractie zo laag is, zal ook de concentratie van het nog fijnere stof ($PM_{2,5}$) lager zijn dan de geldende grenswaarden (zie bijlage 1). bij deze concentraties zal ook aan de streefwaarden voor $PM_{2,5}$ worden voldaan.

Autonome ontwikkeling

Verwacht wordt dat de concentratie fijn stof door het landelijke beleid in de toekomst iets zal dalen. In een dunbevolkt gebied met relatief weinig hoofdverkeerswegen en specifieke bronnen, zal deze daling echter vrij gering zijn. Naar verwachting bedraagt de concentratie PM_{10} in Zijpe in 2020 tussen de circa 10-15 microgram/ m^3 en < 10 microgram/ m^3 (zie Figuur 4.12).

Figuur 4.12 Concentratie fijn stof (PM_{10}) in de lucht in het jaar 2020 (bron: <http://geodata.rivm.nl/gcn/>)

Evenals in de huidige situatie wordt (ruimschoots) voldaan aan de geldende grenswaarden voor fijnstof en de streefwaarden voor de fijn fractie, PM_{2,5}.

4.4.2 **Gezondheid**

Gebruik bestrijdingsmiddelen in de bollenteelt

Met het oog op de mogelijke gevolgen voor de gezondheid voor omwonenden kan in het buitengebied van Zijpe het gebruik van bestrijdingsmiddelen voor de bollenteelt een aandachtspunt vormen. Bestrijdingsmiddelen zijn in hoge concentraties en bij langdurige blootstelling schadelijk voor de volksgezondheid. Van veel stoffen is onderzocht bij welke concentraties gezondheidsklachten of afwijkingen optreden en bij welke concentratie ze geen effect op de gezondheid hebben. Op basis hiervan zijn voor iedere stof normen opgesteld voor concentraties, waaronder er zeker geen gevolgen zijn voor de volksgezondheid. De toelating van bestrijdingsmiddelen geschiedt door het College van Toezicht op Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden. Afhankelijk van het middel wordt de naleving van regels door verschillende inspecties onderzocht (Arbeidsinspectie, Voedings- en warenautoriteit, Rijkswaterstaat, milieu-inspectie).

In de streken waar bloembollen worden geteeld zijn nog nooit meer ongezondheid, klachten of huisartsbezoeken gemeten dan in andere regio's. In 2002-2004 zijn onderzoeken uitgevoerd in de omgeving van Zijpe. Daarbij is vooral gekeken naar de omgeving van bloemteeltbedrijven. De resultaten van deze studies waren dat er geen of zeer lage concentraties bestrijdingsmiddelen in de omgeving zijn aangetroffen. De gemeten concentraties bleven ver onder de normen die gebruikt worden voor het voorkomen van effecten op de gezondheid (Onderzoek Universiteit Utrecht: Bloembollen, bestrijdingsmiddelen en bewoners).

Intensieve veehouderij

Kennis ten aanzien van de kans op gezondheidseffecten als gevolg van veehouderijen spitst zich toe op intensieve veehouderijen. Het betreft kans op effecten ten aanzien van:

- Biologische agentia: (micro-)organismen die mogelijk schadelijk kunnen zijn voor de gezondheid;
  - Ziekteverwekkers die van dier op mens kunnen worden overgebracht, de zogenaamde zoönosen;
  - Antibioticum resistente bacteriën, die op de mens worden overgebracht en in bepaalde gevallen schadelijk kunnen zijn voor de drager.
- Stofhinder;
- Geurhinder.

In het gebied is één geitenhouderij aanwezig. Deze geitenhouderij heeft een milieuvergunning ontvangen, die is getoetst aan de best beschikbare technieken (BBT). Er is veel te doen over intensieve veehouderijen in relatie tot gezondheid. De gezondheidsraad heeft hierover uitspraken gedaan, maar een en ander is (nog) niet vastgelegd in wet- en regelgeving. Overige intensieve veehouderijen komen in het plangebied niet voor.

Autonome ontwikkeling

In het buitengebied vinden geen autonome ontwikkelingen omtrent intensieve veehouderij plaats. De situatie met betrekking tot volksgezondheidsaspecten zal bij autonome ontwikkeling praktisch gelijk blijven.

4.4.3 **Externe veiligheid**

Inrichtingen

In het plangebied liggen 3 inrichtingen met gevaarlijke stoffen en activiteiten, namelijk de Onderzoekslocatie Petten, LPG tankstation St. Maartenszee en een groothandel voor de land- en tuinbouw. Deze bedrijven hebben een plaatsgebonden risicocontour 10⁻⁶ per jaar. Binnen deze contouren bevinden zich geen gevoelige objecten. Verder is er een aantal inrichtingen in het gebied waar gevaarlijke stoffen worden opgeslagen (zoals kunstmest, bestrijdingsmiddelen en gasflessen).

Buisleidingen

Binnen het plangebied bevinden zich hogedruk aardgastransportleidingen. De leidingen zijn weergegeven in Figuur 4.13.

Figuur 4.13 Transportleidingen gevaarlijke stoffen (Bron: Beleidsvisie Externe Veiligheid 2012-2015)

Transportroutes gevaarlijke stoffen

Over de N9, de N249, N502, N503 en N248 vindt vervoer van gevaarlijke stoffen plaats. De maatgevende stof voor deze wegen is GF3 (LPG, propaan). De beperkte hoeveelheden die getransporteerd worden over deze transportassen leiden niet tot een plaatsgebonden risicocontour 10^{-6} per jaar. In de Beleidsvisie externe veiligheid is als handvat opgenomen dat binnen een afstand van 30 meter geen nieuwe kwetsbare objecten mogen worden gebouwd. Vanaf de weg moet rekening gehouden worden met een zone van 325 meter.

Er worden ook brandbare stoffen over water vervoerd. Hiervan geeft de beleidsvisie externe veiligheid aan over de grootste relevante opslag: geen informatie/niet relevant. Dit leidt dan ook niet tot knelpunten. Over het spoor worden geen gevaarlijke stoffen getransporteerd.

Geen van de risicobronnen leidt in de huidige situatie tot externe veiligheidsknelpunten.

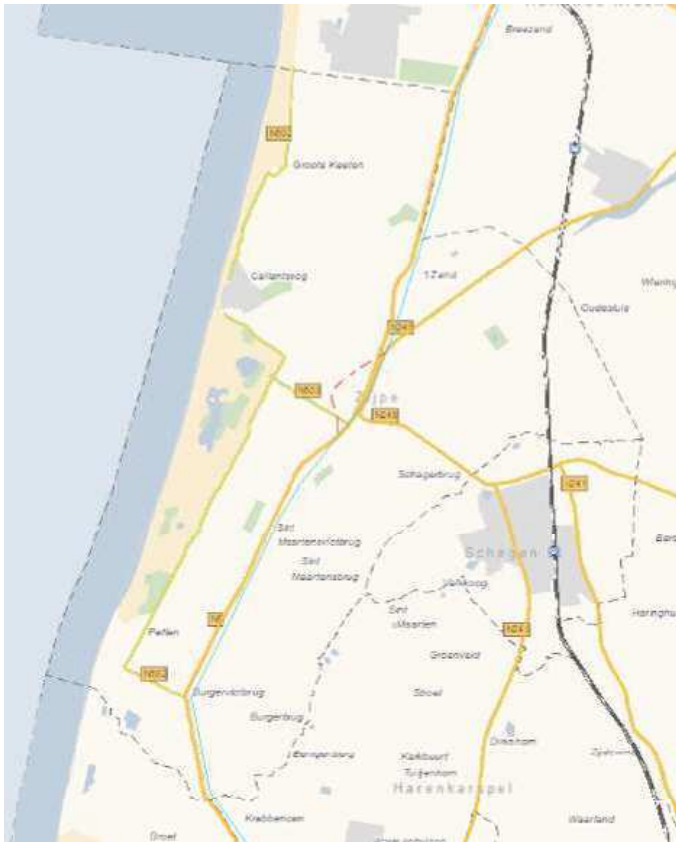
Autonome ontwikkeling

De autonome ontwikkeling komt overeen met de feitelijke situatie, omdat er geen vergunde plannen zijn die de externe veiligheidssituatie kunnen beïnvloeden.

4.4.4 Verkeer

Infrastructuur

De hoofdwegenstructuur binnen de gemeente Zijpe is weergegeven in Figuur 4.14. De provinciale wegen N9, N248, N249, N502 en 503 zorgen voor de hoofdontsluiting van de gemeente. De spoorlijn (Alkmaar - Den Helder) vormt de belangrijkste openbaar vervoersverbinding. Het dichtstbijzijnde station is gelegen in de kern Schagen.

Figuur 4.14 Hoofdwegenstructuur Zijpe (bron: Structuurvisie Noord-Holland 2040)
(de rood onderbroken lijn is recentelijk aangelegd omleiding rondom De Stolpen)

Verkeersveiligheid

Het lokale wegennet zorgt voor een ontsluiting van de percelen in het buitengebied op de gebiedsontwikkelingswegen (veelal provinciale wegen). Het profiel van de lokale wegen is vaak smal. Dit kan knelpunten opleveren, met name doordat het landbouwverkeer steeds zwaarder is geworden. Het kan de verkeersveiligheid voor verkeersdeelnemers zoals fietsers (scholieren, recreanten) negatief beïnvloeden.

Autonome ontwikkeling

Momenteel wordt gewerkt aan de verkeersveiligheid van de N248. Door middel van parallelwegen wordt hier het doorgaande verkeer van het lokale langzaam verkeer gescheiden. De nieuwe aansluiting voor het verkeer is verwerkt in het bestemmingsplan. Hiervoor is een zelfstandige procedure doorlopen, zodat deze aanpassing als autonome ontwikkeling meegenomen kan worden in de beoordeling.

4.4.5 Geluid

In het zuiden van het plangebied aan de N9, nabij de Zijpersluis, ligt een bedrijf (Tol milieu) waarvoor een geluidszone is vastgelegd bij KB. Binnen de vastgestelde geluidszone bevindt zich een aantal geluidgevoelige objecten (zie ook tekstbox paragraaf 4.4.1).

In Anna Paulowna ligt een gascompressorstation waarvan de geluidscontour gedeeltelijk in het plangebied ligt. In het plangebied liggen geen geluidgevoelige functies die nader bescherming nodig hebben.

Autonome ontwikkeling

De autonome ontwikkeling komt overeen met de feitelijke situatie, omdat er geen vergunde plannen zijn die de geluidssituatie kunnen beïnvloeden.

4.4.6 Lichthinder

Kunstlicht in open stallen

Binnen de melkveehouderij is een tendens aanwezig naar meer open staltypen (serrestal en andere typen met open gevels) en tevens een tendens naar meer verlichting: zowel gedurende een langere tijd als met een hogere verlichtingssterkte. Hierbij spelen overwegingen omtrent diergezondheid (bevorderd door open stallen⁷) en productiviteit (naar de huidige inzichten kan verlichting leiden tot een hogere melkproductie). Er kan onderscheid worden gemaakt tussen verlichting om het natuurlijk gedrag van het vee te stimuleren ('natuurlijk gedrag stimulerend kunstlicht') en verlichting om de productie verder te bevorderen ('stimulerend kunstlicht'). Voor het laatste is onder andere een hogere lichtintensiteit nodig, zodat de belichting door het vee wordt ervaren als vergelijkbaar met daglicht. De nagestreefde lichtintensiteit ter hoogte van het vee is hierbij van dezelfde orde grootte als verlichting in kantoren e.d. Vooral in combinatie met het toepassen van meer open staltypen kan hierdoor de lichtuitstraling naar de omgeving toenemen.

Lichtuitstraling OLP

De bebouwing op Onderzoekslocatie Petten veroorzaakt lichtuitstraling op de directe omgeving. In het Landschapsontwikkelingsplan Veelkleurig Landschap is weergegeven dat de gemeente streeft naar terugbrengen van lichthinder van de OLP en bij nieuwbouw de zichtbaarheid van gebouwen tegen te gaan vanuit de duinen en de polder.

Autonome ontwikkeling

De gemeente Zijpe kent geen eigen beleid ten aanzien van kunstlicht in open stallen. Ook de provincie kent op dit gebied geen beleid. Aangezien geen specifiek beleid bestaat neemt de kans op lichthinder door toename van het lichtniveau in de omgeving toe (gezien de trend). Daarmee kan de belevingswaarde van de duisternis in het gebied worden aangetast. Ook zal lichthinder voor in het wild levende dieren in het landelijke gebied, met name vlakbij nieuw te realiseren open stallen met kunstlicht, kunnen optreden.

Autonoom vinden er geen ontwikkelingen op de OLP plaats. De lichtuitstraling van de OLP blijft gelijk ten opzichte van de huidige situatie.

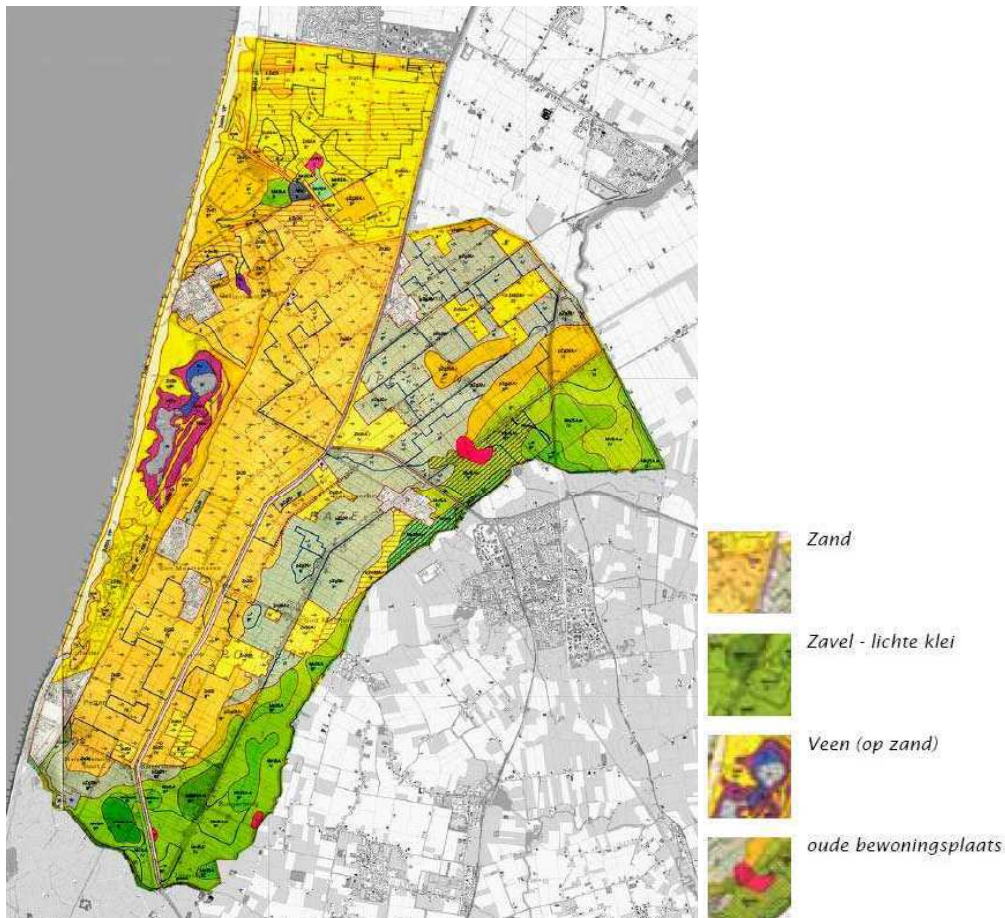
⁷ Een voorbeeld hiervan is te vinden aan de Groote Sloot bij Sint Maartensbrug

4.5 Bodem en water

4.5.1 Bodem

Bodemstructuur

Gemeente Zijpe heeft een bijzondere bodemstructuur. De bodemkaart van Zijpe (Figuur 4.15) geeft aan dat grofweg ten westen van de Grote Sloot een gebied ligt, waarvan de bodem (bovenste laag) vooral zandig is. Meer naar het oosten bevinden zich de meer kleiige gronden. In de vorige eeuwen is duingrond afgegraven voor de aanleg van wegen, stadsuitbreidingen en dergelijke. Na afgraving van de duinen bleef vruchtbare kalkrijke zandgrond over die uitermate geschikt was voor de groente- en bollenteelt.

Figuur 4.15 Bodemkaart gemeente Zijpe (Bron: Landschapsontwikkelingsplan 2009 Veelkleurig landschap, achtergrondrapportage, 2009)

Bodemkwaliteit

Binnen de gemeente hangt de bodemkwaliteit nauw samen met het landbouwgebruik (naast natuur), met name de bollenteelt. In de bloembollenteelt vergen bodemkwaliteit en bemesting veel aandacht. Bollen hebben in het algemeen zwakke wortelstelsels. De bodem dient het hele groeiseizoen verteerbaar organisch materiaal als voedsel te krijgen aangeboden. Daarnaast vergt het behouden of verkrijgen van een voldoende hoog organische stofgehalte veel aandacht. De wettelijke gebruiksnormen voor stikstof en fosfaat zijn hierbij sterk sturend (Bokhorst et al, 2009).

Naast meststoffen beïnvloeden bestrijdingsmiddelen en technieken de bodemkwaliteit. Om een sterke ontwikkeling van schimmels, aaltjes, virussen en andere parasieten tegen te gaan, moet de grond, voordat de bollen in de grond gaan, eerst worden gesteriliseerd. Hiervoor kunnen chemische en/of fysische methoden worden gebruikt. Bij chemische grondontsmetting worden vloeistoffen in de bodem

gebracht. Vaak worden tegelijk met het planten van de bollen niet-vloeibare chemische middelen in de plantregel gestrooid. De bollen zelf worden tegen schimmels en andere plagen die op de bol kunnen zitten, ontsmet door ze enige tijd in bestrijdingsmiddelen onder te dompelen. Bij de fysische methode wordt het perceel in de winterperiode tijdelijk onder water gezet. Dit inunderen moet bij voorkeur minimaal 10-12 weken aaneengesloten plaatsvinden en bestrijdt het stengelaaltje. Een bijkomend voordeel van deze methode is dat hiermee niet goed gerooide bollen eveneens doodgaan, waarmee "opslag" (zoals krokussen tussen de tulpen) wordt voorkomen (Bron: Pilotproject bodeminformatie landbouw, Alterra, 2009). Tegenwoordig wordt steeds vaker de fysische methode (inundatietechniek) toegepast in de bollenteelt waardoor het gebruik van bestrijdingsmiddelen is afgenomen.

In het plangebied zijn geen bodemkwaliteitsknelpunten of mogelijke saneringsituaties bekend.

Autonome ontwikkeling

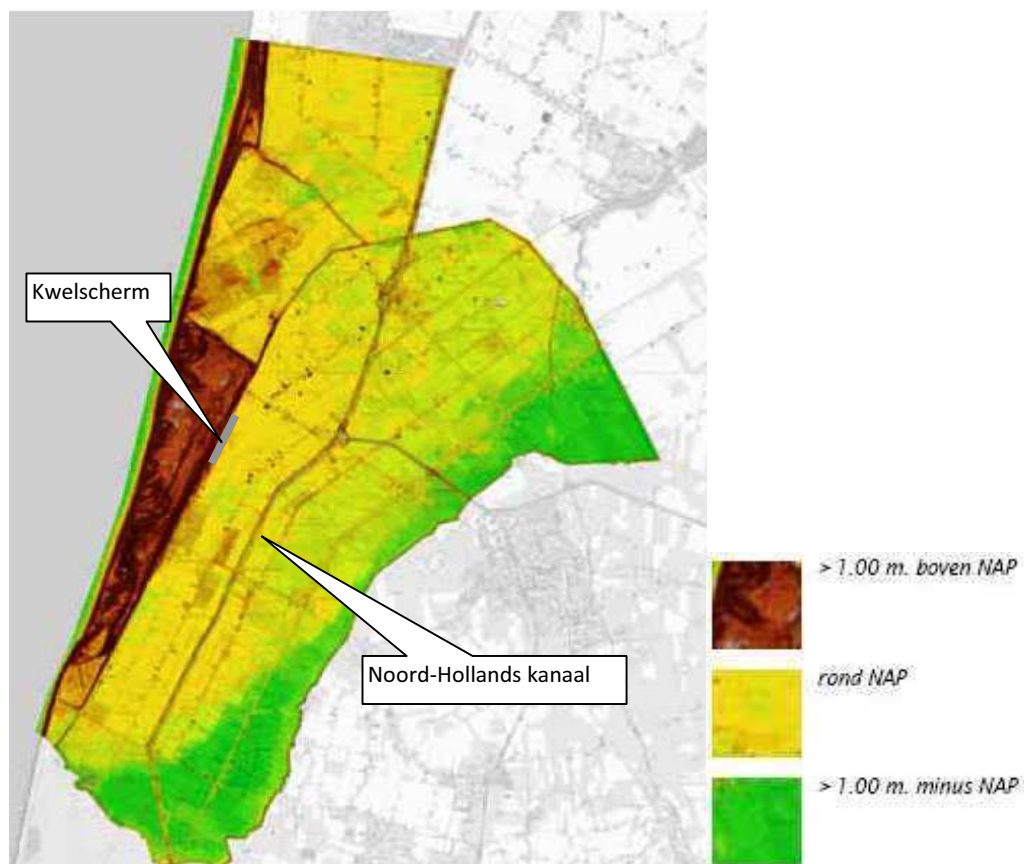
Er zijn geen concrete autonome ontwikkelingen die van invloed zijn op de bodem van het plangebied.

4.5.2 Water

Grond- en oppervlaktewater

Het plangebied bestaat uit oude zeelei, waarop oorspronkelijk een groot veenpakket aanwezig was. De polders van Zijpe liggen tussen de -1,5 en + 1,0 m ten opzichte van NAP (zie Figuur 4.16).

Door de komst van het Noordhollandsch Kanaal is het hele watersysteem van de Zijpe danig veranderd. Het gebied is verdeeld in een aantal afwateringseenheden/polders. Deze polders kennen eigen peilen en het waterpeil wordt door middel van gemalen op de juiste hoogte gehouden. De waterpeilen variëren van -0,5 m tot -2,0 m ten opzichte van NAP. De polders wateren af richting Noordhollandsch Kanaal.

Figuur 4.16 Hoogtekaart gemeente Zijpe (Bron: Landschapontwikkelingsplan 2009 Veelkleurig landschap, achtergrondrapportage, 2009)

De waterstructuur in het plangebied bestaat vooral uit een fijnmazig slotenpatroon, dat sterk samenhangt met het verkavelingspatroon. De bollenteeltvelden kennen een nauwgezet waterpeil. Er zijn specifieke afspraken met agrariërs om het waterpeil gedeeltelijk te verlagen. Rondom de velden, waar de inundatietechniek wordt toegepast, liggen dijken.

Tijdens het groeiseizoen moet de grondwaterstand voor de bollenteelt 50 tot 60 cm beneden maaiveld zijn. Deze hoge grondwaterstand is nodig omdat het organische stofarme zand weinig vocht vasthoudt. In de winter is 60 cm onder maaiveld een gebruikelijke grondwaterstand. Bij veel neerslag is de grondwaterstand nog 10 tot 20 cm dieper.

De bollenteeltbedrijven pompen voor de teelt water uit het Noord-Hollands Kanaal dat midden door het plangebied loopt. Voor de bollenteelt is dus geen grondwater nodig. Hierdoor leidt de bollenteelt binnen de gemeente niet tot verdroging of verzilting. Dit staat los van het feit dat door kwel vanuit de duinen naar de erachter gelegen polders water vanuit de duinen wegstroomt. Dit is in de huidige situatie het geval. Om dit proces tegen te gaan zijn kwelschermen geplaatst om het water langer in de duinen te behouden. Deze kwelschermen hebben de gewenste uitwerking, maar verdroging van de duinen blijft een aandachtspunt, omdat in drogere perioden het water nog altijd (zij het langzamer) uit de duinen wegstroomt.

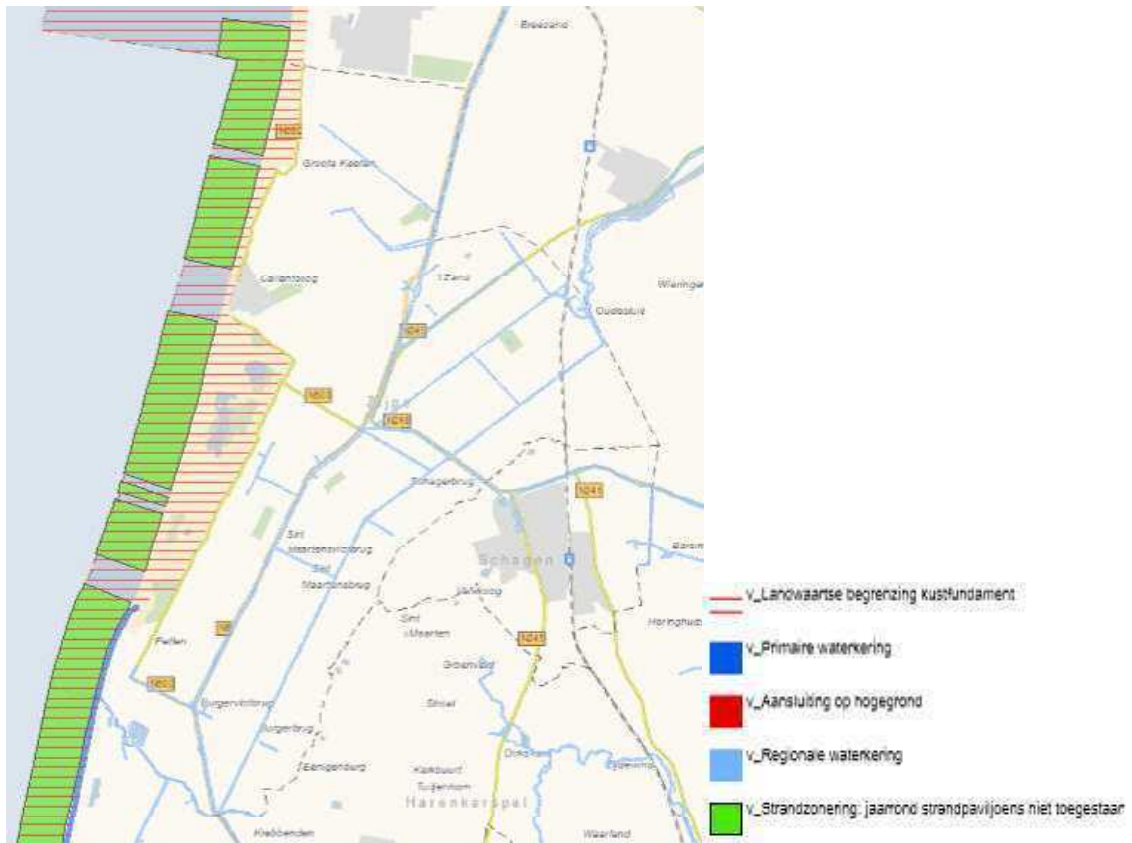
Natuurgebied Zwanenwater heeft een natuurlijk waterpeil. De levensbron voor de natuur in het Zwanenwater is de zoetwaterbel die zich in de bodem bevindt. Daaruit sijpelt te veel water weg naar de omliggende gebieden. Om de bollenteelt mogelijk te maken, ligt het waterpeil ter plaatse van de bollenvelden zo'n 2,5 tot 3 meter lager dan in het duingebied. Hierdoor dreigde het natuurterrein te verdrogen. Aan de noordoostkant van het duingebied is in de zandbodem een kwelscherm geplaatst (zie Figuur 4.16) dat op de kleilaag rust en zodoende het water in het natuurgebied houdt. Daarnaast wordt met het kwelscherm voorkomen dat teveel water het binnenland instroomt. De effecten van het kwelscherm worden gemonitord.

Onderzoekslocatie Petten

Het gebruik van koelwater ten behoeve van de kernreactoren op Onderzoekslocatie Petten kan een aandachtspunt vormen. De warmte die door de reactorkern wordt geproduceerd wordt via het gesloten primaire koelwatersysteem en warmtewisselaars naar het secundaire koelwatersysteem afgevoerd. Voor het secundaire koelwater systeem wordt water betrokken uit het Noordhollands kanaal en geloosd in de Noordzee. De warmte geproduceerd in de bassins wordt eveneens via het secundaire koelwatersysteem afgevoerd (uit rapport Samenvatting Robuustheidonderzoek Nucleaire installaties Onderzoekslocatie Petten (NRG, 2012)). Koelwater wordt dus niet uit het aangrenzende Natura 2000-gebied Zwanenwater & Pettemerduinen gehaald en de lozing ervan in de Noordzee heeft geen effect op het Zwanenwater & Pettemerduinen. Het volume van het zeewater is zodanig groot dat de hoeveelheid te lozen koelwater verwaarloosbaar klein is.

Waterkering

De gemeente Zijpe ligt deels onder de zeespiegel en is gelegen aan de Noordzeekust. De bodem daalt en de zeespiegel stijgt. In Figuur 4.17 is de begrenzing van de waterkeringen en het kustfundament binnen het plangebied weergegeven. Het kustfundament bestaat uit het geheel van kustzee, strand, zeedijken, dammen en duingebied en beschermt het land tegen overstroming vanuit zee. Binnen de primaire waterkeringen gelden beperkingen ten aanzien van bebouwing of het onttrekken van zand ter bescherming van de waterkerende functie van de waterkering. Hetzelfde geldt voor de bescherming van de waterkerende functie van de regionale waterkeringen.

Figuur 4.17 Uitsnede kaart blauwe ruimte (Bron: Provinciale structuurvisie Noord-Holland 2040)

In de polder bevinden zich verschillende eeuwenoude dijken die in vroegere tijden als zeekering dienden, zoals de Zijper Zeedijk bij de Polder van Callantsoog en de West-Friesche Omringdijk op de grens met gemeenten Schagen en Harenkarspel. De gemeentegrens met Bergen wordt gevormd door de Oude Schoolse Zeedijk.

Waterkwaliteit

Uit onderzoek⁸ is gebleken dat uitspoeling van meststoffen en bestrijdingsmiddelen voor de bollenteelt naar het grond- en oppervlaktewater niet of nauwelijks plaatsvindt, maar dat andere emissieroutes naar het oppervlaktewater, met name driftdepositie (emissieverminderende spuittechniek) en erfroutes belangrijk zijn. Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is in de afgelopen jaren aanzienlijk verminderd. Daarnaast wordt meer aandacht besteed aan het beperken van effecten door een betere toepassing van gewasbeschermingsmiddelen (bijv. een vloeistofdichte vloer op het erf voor de afspoeling van landbouwmachines). Door toepassing van de inundatietechniek is ook minder sprake van gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

Op Europees niveau zijn afspraken gemaakt die de kwaliteit van het grondwater en het water van sloten, passen en vaarten in 2015 moeten verbeteren. Dat kan door bijvoorbeeld het aanleggen van natuurvriendelijke oevers, het aanpassen van gemalen, zodat vissen ze veilig kunnen passeren en het baggeren van waterbodems. Ook kan verandering van onderhoud bijdragen aan een betere waterkwaliteit. Deze afspraken zijn voortgevloeid uit de Kaderrichtlijn Water (KRW). Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier gaat samen met de gemeente de komende jaren maatregelen uitvoeren ter verbetering van de waterkwaliteit.

Afwatering en riolering

In het beheersgebied van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier is in het hele gebied een volledig gescheiden rioleringsstelsel aanwezig. In het buitengebied is een aantal locaties nog niet

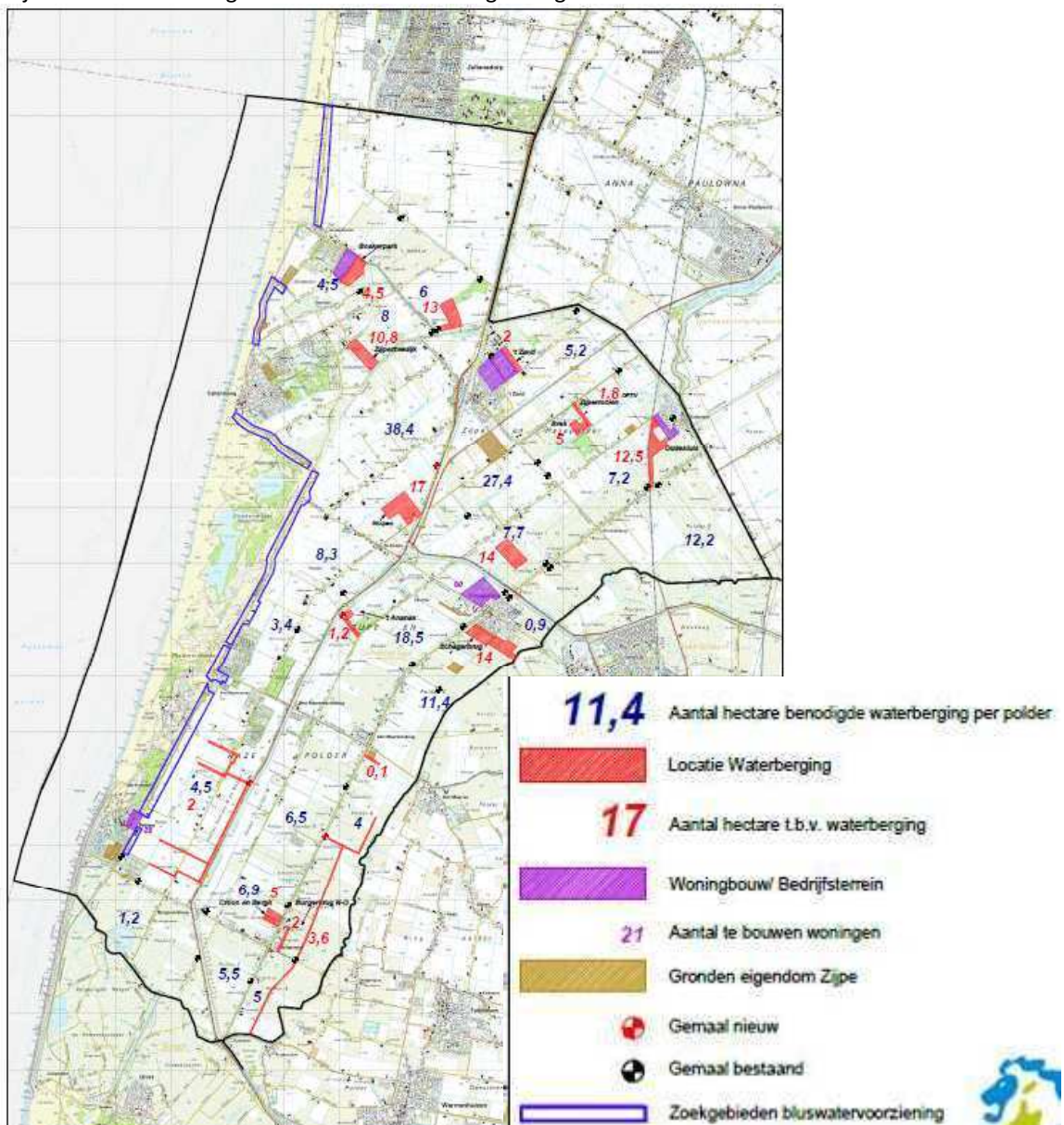
⁸ Bron: www.kavb.nl/uploads/sectorplan.pdf

aangesloten op het rioleringsstelsel, deze functies lozen dus op het oppervlaktewater. De gebieden waar nog niet is aangesloten op het rioleringsstelsel, vallen niet samen met gebieden die kwetsbaar of zeer kwetsbaar zijn voor oppervlaktewaterlozingen. Plannen om tot verdere aansluiting op de riolering over te gaan zijn opgenomen in het gemeentelijke rioleringsplan en worden conform dit plan verder uitgewerkt.

Autonome ontwikkeling

Verwacht wordt dat in de toekomst langere periodes achter elkaar droog zijn. In deze periodes is dus meer vraag naar water, terwijl er sprake is van minder aanvoer (onder meer door minder aanvoer van gletsjerwater via de Rijn). Een oplossing voor dit probleem is extra water opslaan. De gemeente en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier zijn van plan in de komende jaren een aantal gebieden in te richten als waterberging. De neerslag die in de winter valt, wordt daar opgeslagen voor droge periodes. Ook zal het nodig zijn om in droge tijden minder zoet water te gebruiken. Als gevolg van de stijgende zeespiegel zal de kwelstroom en het daaraan gekoppelde zoutbezwaar toenemen. Uitgangspunt is dat - eventueel met noodzakelijke ingrepen - het water in de sloten in de zomer op peil blijft om extra verzilting en kwel uit de duinen tegen te gaan.

Figuur 4.18: Waterbergingsgebieden Zijpe (Gemeente Zijpe en Hoogheemraadschap Noord-Hollands Kwartier, 2012)

In aanvulling op de bestaande waterbergingsgebieden zijn geen afspraken met agrariërs gemaakt ten aanzien van het realiseren van nieuwe waterbergingsgebieden of het creëren van bluswatervoorzieningen.

5 Ontwikkelingsmogelijkheden plan en alternatieven

5.1 Inleiding

In de notitie reikwijdte en detailniveau is een samenvatting van de ontwikkelingsmogelijkheden in het voorgenomen bestemmingsplan opgenomen, gebaseerd op de uitgangspunten van het voorgenomen plan. In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de ruimte die het voorgenomen bestemmingsplan buitengebied Zijpe biedt voor ruimtelijke ontwikkelingen. Paragraaf 5.2 geeft per thema een opsomming van de uitgangspunten, ontwikkelingen en ontwikkelingsmogelijkheden die in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied zijn voorzien.

Op basis van de uitgangspunten uit het bestemmingsplan buitengebied zijn het voornemen en alternatieven afgebakend (paragraaf 5.3), waarvan de milieueffecten in beeld worden gebracht.

5.2 Uitgangspunten

Hoofduitgangspunt is dat de gebruiks- en bouw mogelijkheden die de geldende bestemmingsplannen en de verleende vrijstellingen / ontheffingen / afwijkingen bieden, worden (waar mogelijk en wenselijk) overgenomen in het nieuwe bestemmingsplan.

Deze paragraaf geeft per thema een opsomming van de uitgangspunten, ontwikkelingen en ontwikkelingsmogelijkheden die in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied zijn voorzien.

Landbouw

De gemeente streeft een vitaal platteland na waarbinnen de agrariërs (218 bedrijven) de ruimte krijgen om zich te ontwikkelen en de hoogwaardige kwaliteit van de landbouwgrond behouden blijft. De kenmerkende inrichting van het buitengebied met hoofdzakelijk bollenteelt, grondgebonden akkerbouw en grondgebonden veehouderij wil de gemeente graag in stand houden. De gemeente heeft met name op het gebied van bollenteelt een belangrijke positie in Nederland, gezamenlijk met de omliggende gemeenten. De gemeente wil de toenemende concurrentie het hoofd bieden door de agrarische sector voldoende ontwikkelingsperspectief te bieden.

Dit leidt tot de volgende uitgangspunten voor het thema landbouw:

- *Aantal bouwvlakken*: huidige agrarische bouwvlakken behouden hun agrarische bestemming (ondanks stopzetting van een aantal bedrijven);
- *Bouwhoogte bedrijfsgebouwen*: geen meerlagige stallen. De maximale goot- en nokhoogte van bebouwing blijft gehandhaafd op respectievelijk 6 m en 10 m mogelijk, met ruimte voor verhoging tot respectievelijk 8 en 14 m door middel van een afwijkingsbevoegdheid;
- *Biomassavergisting*: bij ieder agrarisch bedrijf is de realisatie van een biomassavergistingsinstallatie toegestaan (via afwijkingsbevoegdheid). De verwerking bedraagt minder dan 25.000 ton per jaar en minder dan 100 ton per dag;
- *Type agrarische bedrijvigheid*: het bestemmingsplan heeft betrekking op grondgebonden bedrijvigheid (hoofdzakelijk bollenteelt, akkerbouw en rundveehouderijen). Daarnaast is voor de intensieve veehouderij een aparte aanduiding opgenomen, alsmede voor de beide glastuinbouwbedrijven;
- *Omvormingsmogelijkheden type bedrijvigheid*: vanwege het ontbreken van het onderscheid in het type grondgebonden bedrijvigheid is omvorming van bollenteelt, akkerbouw naar melkveehouderij en vice versa mogelijk (bij direct recht);
- *Uitbreidingsmogelijkheden grondgebonden bedrijf (melkvee, bollenteelt, akkerbouw)*: overname huidige bouwvlakken conform de vigerende bestemmingsplannen, met ruimte voor uitbreiding van de bouwvlakken tot maximaal 2 hectare door middel van een wijzigingsbevoegdheid. Bij iedere uitbreiding buiten het bouwvlak dient sprake te zijn van een zorgvuldige landschappelijke inpassing;

- *Nieuwvestigingsmogelijkheden grondgebonden bedrijf:* nieuwvestiging van grondgebonden bedrijven is via een wijzigingsbevoegdheid mogelijk. Voor de toepassing van de wijzigingsbevoegdheid gelden diverse voorwaarden:
  - Nieuwvestiging in het weidevogelleefgebied is uitgesloten;
  - Nieuwvestiging is uitsluitend toegestaan langs bestaande wegen;
  - De nieuwvestiging moet noodzakelijk zijn voor een doelmatige agrarische bedrijfsvoering. Dit betekent dat voor zover de betrokken agrariër elders een agrarisch bedrijf heeft, eerst dient te worden aangetoond dat op de betreffende locatie geen reële bedrijfseconomische of planologisch verantwoorde uitbreidingsmogelijkheden aanwezig zijn;
  - Het bouwvlak mag een oppervlakte hebben van maximaal 2 hectare;
  - Er dient sprake te zijn van een zorgvuldige landschappelijke inpassing;
  - Het bedrijf mag niet leiden tot belemmeringen of aantasting van het woon- en leefklimaat van omliggende functies;
  - Er mag geen sprake zijn van aantasting van de waterhuishouding, geen aantasting/verstoring van de natuurlijke waarden, geen verslechtering of significante verstoring van omliggende Natura 2000-gebieden en geen overschrijding van de geluidbelasting (normen).

De voorwaarden, met name het aantonen van de noodzaak van de nieuwvestiging, hebben tot gevolg dat vrijwel geen sprake zal zijn van nieuwvestiging van agrarische bedrijven in de komende bestemmingsplanperiode.

- *Uitbreidingsmogelijkheden areaal bollenteelt:* verruiming van het areaal bollenteelt is uitsluitend mogelijk binnen het bollenconcentratiegebied. Het bollenconcentratiegebied is echter grotendeels in gebruik voor de bollenteelt. Uitbreiding van het areaal van bedrijven is daardoor vrijwel niet mogelijk;
- *Nieuwvestigingsmogelijkheden bollenteelt:* nieuwvestiging van bollenteeltbedrijven is uitsluitend toegestaan ter plaatse van het bollenconcentratiegebied. Het bollenconcentratiegebied is echter grotendeels in gebruik voor de bollenteelt. Nieuwvestiging van een bollenteeltbedrijf is dan vrijwel niet mogelijk;
- *Uitbreidingsmogelijkheden glastuinbouw:* strakke begrenzing van de (2) bouwvlakken op basis van de afmetingen van de kas. Geen ruimte voor nieuwvestiging of uitbreiding van het bouwvlak, met uitzondering van teeltondersteunend glas. Teeltondersteunend glas bij een agrarisch bedrijf kan worden uitgebreid tot maximaal 2.000 m²;
- *Ontwikkelingsmogelijkheid intensieve veehouderij:* binnen het plangebied zijn geen intensieve veehouderijen aanwezig. Nieuwvestiging, uitbreiding of omvorming naar intensieve veehouderij is niet mogelijk;
- *Vrijkomende agrarische bebouwing:* binnen het nieuwe plan is het mogelijk door middel van toepassing van een wijzigingsbevoegdheid vrijkomende agrarische bebouwing voor andere doeleinden te gebruiken. Splitsing van voormalige agrarische bedrijfswoningen voor twee woningen is mogelijk, evenals de vestiging van andere functies in de vrijkomende agrarische bebouwing. Er worden diverse randvoorwaarden gesteld aan de toepassing van de wijzigingsbevoegdheid. Het bebouwingsoppervlak mag niet toenemen, overtollige bebouwing moet worden gesloopt, het omzetten naar een woonbestemming mag geen belemmering vormen voor omliggende agrarische bedrijven en het voormalige bedrijf mag niet blijvend geschikt zijn voor de agrarische bedrijfsvoering en de opvang van agrarische bedrijven. Een dergelijke regeling bestaat niet in het vigerende bestemmingsplan.

Recreatie

De ligging aan ruim 14 kilometer kust en de aantrekkelijke werking daarvan op recreatie en toerisme leiden tot een belangrijk aandeel voor de recreatiesector in de gemeente Zijpe. Er zijn kampeerterreinen, bungalowparken, minicampings en zomerwoningen aanwezig in het plangebied. Ingezet wordt op een beperkte verruiming van de dagrecreatie- en verblijfsfuncties. Uitbreiding van recreatieterreinen wordt niet wenselijk geacht om de verstening van het landschap te beperken. Recreatieve ontwikkelingen worden in het voorgenomen bestemmingsplan alleen mogelijk gemaakt als nevenactiviteiten bij de agrarische bestemming. Wel wordt in het bestemmingsplan ruimte geboden voor extensieve recreatie in de vorm wandel- en fietspaden in agrarisch gebied.

Dit leidt tot de volgende uitgangspunten voor het thema recreatie:

- Positieve bestemming van huidige dag- en verblijfsrecreatieve voorzieningen;
- Geen mogelijkheden voor nieuwe grootschalige vormen van recreatie, zoals kampeerterreinen en dagrecreatieve voorzieningen;
- Geen mogelijkheden voor extra recreatiewoningen bij bestaande verblijfsrecreatieve voorzieningen. Alleen bij het bungalowpark Duinland aan de Westerduinweg 30 is planologische ruimte aanwezig voor de realisatie van 39 recreatiewoningen;
- Geen mogelijkheden voor extra recreatiewoningen (zomerwoningen) bij agrarische bedrijven en burgerwoningen;
- Bij een agrarisch bedrijf is als nevenactiviteit ruimte voor de realisatie van een kleinschalig kampeerterrein (maximaal 25 kampeerplaatsen) of een bed & breakfast faciliteit (maximaal 9 slaapplekken).
  - Voor de realisatie van een kleinschalig kampeerterrein bij een agrarisch bedrijf gelden diverse regels. Kleinschalige kampeerterreinen dienen in of aansluitend aan het agrarisch bouwvlak te worden gerealiseerd. De onderlinge afstand tussen nieuwe kleinschalige kampeerterreinen bedraagt minimaal 500 m. De onderlinge afstand tussen nieuwe kleinschalige kampeerterreinen en reguliere kampeerterrein bedraagt minimaal 1 km. De afstand van kleinschalige kampeerterreinen tot een woning van derden bedraagt minimaal 30 m. Als gevolg van deze regels is de daadwerkelijke ontwikkelingsruimte voor kleinschalige kampeerterreinen bij agrarische bedrijven beperkt. Geschat wordt dat maximaal 100 bedrijven hier gebruik van kunnen maken. Deze inschatting is een worst case scenario. In de afgelopen bestemmingsplanperiode zijn maar weinig kleinschalige kampeerterreinen toegevoegd;
  - De bed & breakfast faciliteiten zijn uitsluitend binnen de bedrijfswoning of bijgebouwen toegestaan. Overigens zijn B&B ook onder voorwaarden in burgerwoningen in het buitengebied mogelijk;
- Binnen de agrarische bestemming waar mogelijk toestaan van recreatief medegebruik, bijvoorbeeld de aanleg van recreatieve routes (wandelpaden, fiets- en ruiterspaden).

Wonen

In het buitengebied komen solitaire woningen en woningen in lintbebouwing voor. Een deel van deze woningen heeft een monumentale status of aanwijzing als karakteristiek. De monumenten zijn door middel van de Monumentenwet of Monumentenverordening beschermd. Ingezet wordt op een beperkte verruiming van de woonfunctie in het buitengebied eveneens om verstening van het landschap te beperken.

In de bollenteelt worden seizoensarbeiders ingezet. Onder voorwaarden mogen agrarische ondernemers binnen de agrarische bouwvlakken seizoensarbeiders huisvesten. Binnen een bouwvlak van een volwaardig agrarisch bedrijf mogen ten hoogste 40 agrarische seizoensarbeiders worden gehuisvest.

Dit leidt tot de volgende uitgangspunten voor het thema wonen:

- Geen mogelijkheden voor het toevoegen van woningen door middel van nieuwbouw. Wel kan een agrarische bestemming worden omgezet in een woonbestemming (zie onder alinea '*Landbouw - vrijkomende agrarische bebouwing*');
- Mogelijkheden voor vervangende nieuwbouw en splitsing van grotere panden (mits de inhoud van de woning minimaal 600 m³ is);
- Mogelijkheden voor mantelzorg en bedrijf aan huis, waaraan randvoorwaarden zijn gekoppeld;
- Beperkte uitbreidingsmogelijkheden voor aan-, uit- en bijgebouwen;
- Mogelijkheden voor een tweede bedrijfswoning bij agrarische bedrijven via een wijzigingsbevoegdheid;
- Mogelijkheden voor huisvesting van maximaal 40 seizoensarbeiders binnen een agrarisch bouwvlak van een volwaardig agrarisch bedrijf. Voor het bouwen van nieuwe bebouwing en/of woonunits dient een inrichtingsplan te worden opgesteld, waarin aandacht is besteed aan een goede landschappelijke inpassing van de bebouwing en/of de woonunits en de parkeervoorzieningen.

Niet-agrarische bedrijvigheid

In het buitengebied komt niet-agrarische bedrijvigheid voor. Deze bedrijven krijgen in het voorgenomen bestemmingsplan de bestemming Bedrijf. Het gaat veelal om aan de landbouwgerelateerde bedrijvigheid, maar er komen ook andersoortige bedrijven voor. Bijzonder bedrijf binnen het plangebied is de Onderzoekslocatie Petten.

Onderzoekslocatie Petten (OLP)

In de duinen tussen Petten en het Zwanenwater is een bijzonder bedrijventerrein aanwezig: Onderzoekslocatie Petten (OLP). Onderzoekslocatie Petten is een centrum voor energie- en stralingsonderzoek. Binnen het plangebied van 66 hectare groot zijn vier instellingen gevestigd:

- **Energieonderzoek Centrum Nederland (ECN)**: deze instelling houdt zich bezig met energieonderzoek in een brede betekenis: duurzame energie, kernenergie, fossiele energiedragers, alsmede de milieuaspecten van energievoorziening en materiaalonderzoek in relatie tot energieaspecten. Het ECN maakt hiervoor gebruik van de Hoge Flux Reactor (HFR) op het GCO-terrein en beschikt over de nodige bedrijfsbebouwing zoals laboratoria, kantoren, opslagruimten, een lage-fluxreactie (LFR) en opstelplaatsen voor windenergie-installaties en zonnepanelen met bijbehorende facilitaire bouwwerken;
- **Mallinckrodt Medical b.v. (MM)**: dit bedrijf verricht activiteiten op het gebied van onderzoek, productie en distributie van radiofarmaca voor diagnostiek en therapie. De grondstoffen voor de producten van MM worden o.a. geleverd door de HFR. Het bedrijf beschikt over eigen kantoor- en productieruimten;
- **Gemeenschappelijke Centrum voor Onderzoek (GCO) van de Europese Unie**: Het GCO is een multinationale organisatie voor wetenschappelijk en technisch onderzoek. Het hoofdkantoor bevindt zich in Brussel, de vestiging in Petten is één van de vier laboratoriumcomplexen met een specialisme in onderzoek naar geavanceerde materialen, industriële componenten en gebruik van kerninstallaties. Deze instelling draagt zorg voor de exploitatie van de HFR en voor de uitvoering van het Europees onderzoeksprogramma voor kernenergie. Op het terrein staan twee kernreactoren (zie tekstbox).
- **Nuclear Research and consultancy Group (NRG)**: De NRG is nucleaire dienstverlener. Dit bedrijf beheert de Hoge Flux Reactor en produceert radio farmaceutisch producten en isotopen voor diagnostiek, therapie en pijnverlichting. Ook NRG beschikt over eigen bedrijfsgebouwen op het OLP-terrein.

Kernreactoren op GCO-terrein

Op het GCO-terrein staan twee kernreactoren: de hogefluxreactor (HFR) en de lagefluxreactor (LFR). De hogefluxreactor is eigendom van de Europese Commissie. De lagefluxreactor is eigendom van NRG (NRG is een dochteronderneming van ECN).

Het thermisch vermogen van de hogefluxreactor (HFR) is 45 MW, dat van de lagefluxreactor is 30 kW, vergelijkbaar met een cv-installatie. In de hogefluxreactor worden onder meer radioactieve isotopen geproduceerd, die na chemische bewerkingen in een speciale productiefaciliteit in Petten, aan ziekenhuizen worden geleverd voor diagnostiek en voor de bestrijding van kanker (radiotherapie). De reactor in Petten produceert eenderde van de medische isotopen wereldwijd. De medische activiteiten gebruiken ongeveer de helft van de capaciteit van de HFR. De andere helft wordt gebruikt voor onderzoek. Dit onderzoek betreft tegenwoordig onder meer het gedrag van materialen onder invloed van ioniserende straling, wat van belang is voor de veiligheid en betrouwbaarheid van nucleaire installaties (bron: Wikipedia, 2012)

Ter plaatse van de bouwvlakken met de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijventerrein - concentratiegebied nucleaire activiteiten' zijn bedrijfsfuncties toegestaan zoals genoemd in de artikelen 15, 29 en 34 van de Kernenergiewet. Dit houdt kortweg in dat iedere wijziging in bedrijfsactiviteit of vervoer van radioactieve stoffen en kernenergie moet worden vergund door het ministerie van EL&I⁹.

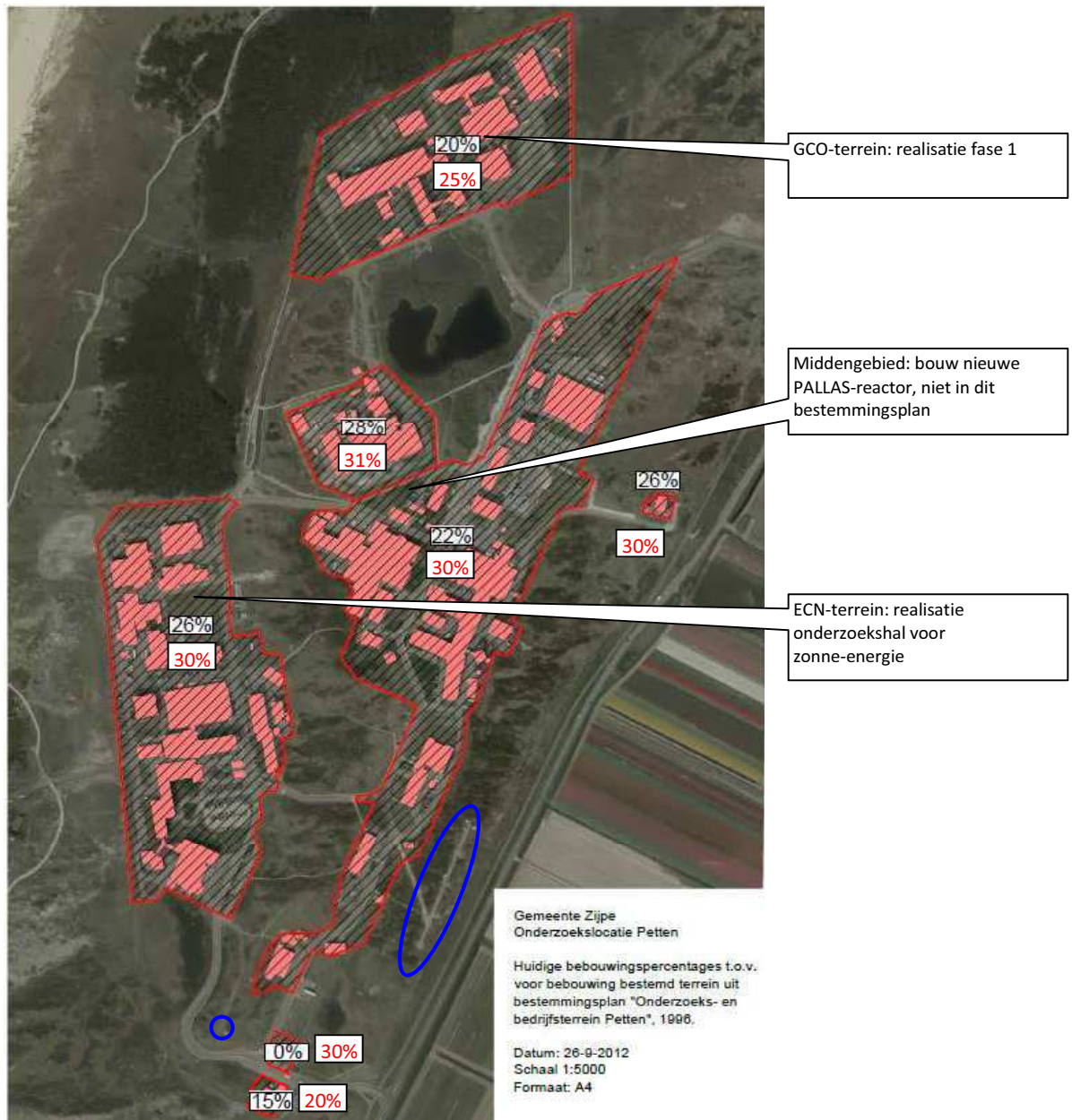
⁹ In enkele uitzonderlijke gevallen kunnen werkzaamheden zonder vergunning worden uitgevoerd en kan met een melding worden volstaan. Dit is weergegeven in het Besluit stralingsbescherming.

Het OLP-terrein bevat relevante ontwikkelingsruimte binnen de bouwvlakken (zie Figuur 5.1). Binnen de bouwvlakken gelden maximale bebouwingspercentages variërend van 20 tot 31%. De (theoretische) ontwikkelruimte voor bebouwing binnen de verschillende bouwvlakken bedraagt bij elkaar opgeteld 1,7 hectare.

- Voor het ECN-terrein is 26% van het beschikbare 30% bebouwingspercentage bebouwd. ECN is voornemens enkele bouwplannen uit te voeren waar de resterende planologische ruimte wordt benut. Het bouwplan dat daarin de grootste bijdrage levert is een nieuwe onderzoekshal voor zonne-energie centraal op het terrein. Voor deze bouwplannen werkt ECN aan de revisie van de omgevingsvergunning (voorheen milieuv vergunning). ECN is van plan begin 2013 de conceptaanvraag bij de provincie Noord-Holland in te dienen;
- Voor het GCO-terrein is 20% van het beschikbare 25% bebouwingspercentage bebouwd. GCO heeft een visie uitgewerkt over de ontwikkeling van de bebouwing voor de langere termijn. Fase 1 van deze visie kan binnen de bestemmingsplanperiode worden gerealiseerd;
- In het middengebied is 28% van het beschikbare 31% bebouwingspercentage en 22% van het beschikbare 30% bebouwingspercentage bebouwd. Voor dit middengebied, waar de vier instellingen gezamenlijk gebruik van maken, is geen concrete visie bekend. Wel is het plan in dit gebied een nieuwe PALLAS-reactor te bouwen, waardoor het middengebied aanzienlijk wijzigt. Voor dit voornemen wordt te zijner tijd een aparte bestemmingsplanprocedure (herziening) doorlopen. De bouw van een nieuwe PALLAS-reactor is dus niet mogelijk binnen het bestemmingsplan buitengebied. Wel maakt het bestemmingsplan de bouw van andere activiteiten mogelijk, zoals kantoren, laboratoria, etc.;
- In de overige kleine bouwvlakken aan de oostzijde en zuidoostzijde van OLP is respectievelijk 26 % van de 30% , 0% van de 30% en 15% van het beschikbare 20% bebouwingspercentage bebouwd.

Voor de nog beschikbare uitbreidingsruimte op het terrein zijn nog geen bouwplannen vergund. Invulling van deze ruimte behoort dan ook niet tot de autonome ontwikkeling, maar tot het planvoornemen. De bestaande uitbreidingsruimte wordt in het nieuwe plan overgenomen.

Figuur 5.1 Bebouwd oppervlak binnen bestemmingsgrenzen Onderzoekslocatie Petten (in percentages)

- 26% huidig bebouwingspercentage binnen het bouwvlak
- 30% maximaal bebouwingspercentage binnen het bouwvlak
- testlocatie windturbines (4 + 1 turbines van maximaal 51 m hoog)

Testlocatie windturbines op OLP

Aan de oost- en zuidkant van OLP bevinden zich testlocaties voor windturbines. In één strook is de realisatie van 4 windturbines mogelijk en op een aparte locatie is de realisatie van 1 windturbine mogelijk (zie Figuur 5.1). De maximale bouwhoogte van de windturbines bedraagt 51 m, dit betekent een ashoogte van circa 30-35 m en een rotorblad van circa 15 m. De laatste jaren zijn de testlocaties nauwelijks gebruikt. Op de markt van windturbines zijn ook in zeer beperkte mate nog nieuwe turbines met een dergelijke maximale tiphoogte van 51 m waarvoor ECN onderzoek uitvoert. De verwachting is dat deze testlocaties dan ook in de toekomst amper meer worden gebruikt. ECN wenst wel het planologisch recht te behouden, daarom blijft er sprake van planologische ruimte voor 5 windturbines op de testlocaties met een maximale bouwhoogte van 51 m.

Overige niet-agrarische bedrijvigheid

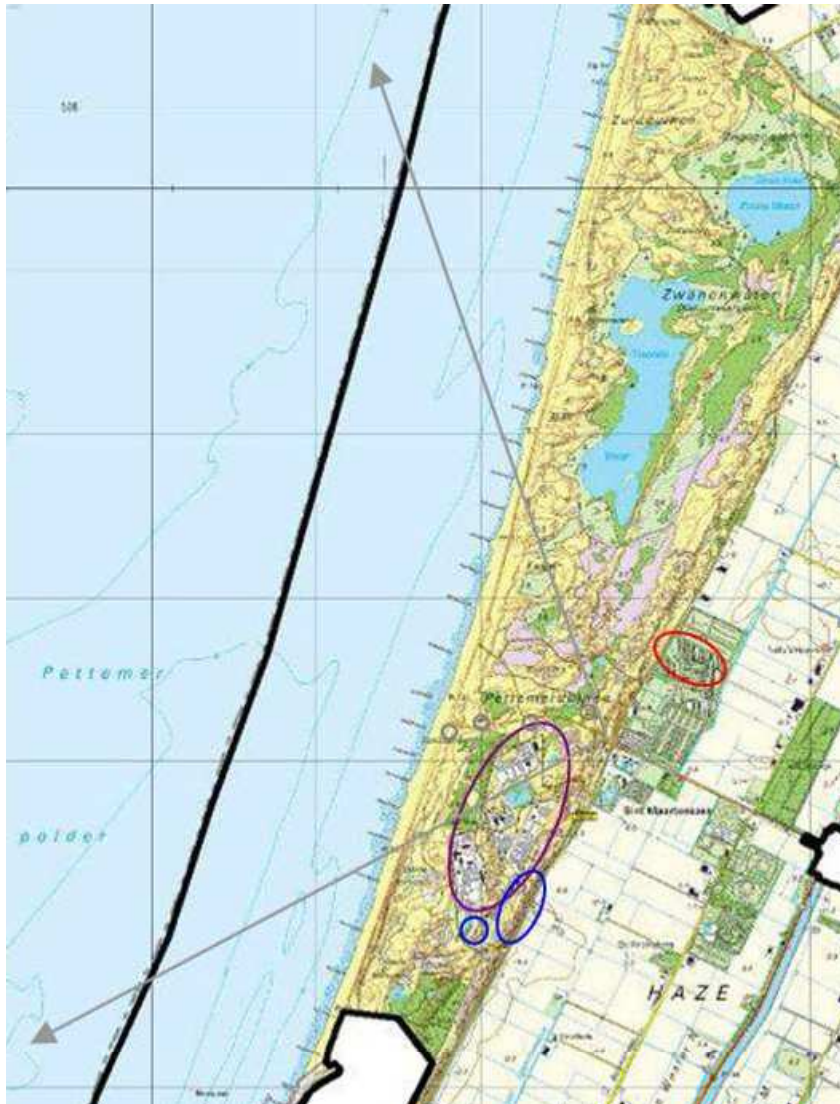
Aan de Jeweldijk bij Callantsoog is een kleinschalig bedrijventerrein in het plangebied aanwezig. Ter plaatse van het afvalbeheercentrum in Zijpersluis (Tol milieu aan de Parallelweg 2, te Burgerbrug) wordt afval van bedrijven ingezameld en gerecycled. De rioolwaterzuiveringsinstallatie is bestemd als Bedrijf-Nutsvoorziening. Voor de overige niet-agrarische bedrijvigheid geldt (evenals voor de recreatieve, verblijf- en woonfuncties) dat ingezet wordt op een slechts beperkte verruiming van bedrijfsfuncties in het buitengebied, om verstening van het buitengebied tegen te gaan.

Dit leidt tot de volgende uitgangspunten voor het thema niet-agrarische bedrijvigheid:

- Geen mogelijkheden voor nieuwvestiging of uitbreiding van niet-agrarische bedrijven buiten de bouwvlakken;
- Mogelijkheden van uitbreiding van bebouwing ten behoeve van (onderzoek naar) nucleaire activiteiten op onderzoekslocatie Petten van in totaal 1,7 hectare. Daarbij is het uitgangspunt dat veiligheids- en gezondheidseffecten in relatie tot de nucleaire activiteiten worden geborgd door de Kernenergiewet;
- De eventuele realisatie van een nieuwe PALLAS-reactor ter plaatse van de onderzoekslocatie Petten valt buiten het kader van het voorgenomen bestemmingsplan. Voor het terrein is de Kernenergiewetzone overgenomen;
- Mogelijkheden voor de realisatie van 5 winturbines met een bouwhoogte van maximaal 51 m op de testlocaties;
- Mogelijkheden om vrijkomende agrarische bebouwing te gebruiken voor de vestiging van nieuwe niet-agrarische bedrijven (zie onder alinea 'Landbouw - vrijkomende agrarische bebouwing');
- Geen mogelijkheden voor agrarische nevenactiviteiten bij niet-agrarische bedrijvigheid, met uitzondering van paardenbakken ten behoeve van een hobbymatig paardenhouderij;
- Bestaande bedrijfswoningen worden positief bestemd. Nieuwe (niet-agrarische) bedrijfswoningen worden niet toegestaan.

Natuur en kust

De bestaande Natura 2000-gebieden en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) in het plangebied worden in hoofdlijnen bestemd als Natuur. Binnen het Natura 2000-gebied Pettemerduinen is een militair oefen- en schietterrein met een uitkijktoren aanwezig (Figuur 5.2), Schietterrein Sint Maartenszee. Het terrein wordt momenteel zeer beperkt gebruikt als militair oefen- en schietterrein door de defensie. Binnen het terrein kunnen bijzondere planten en dieren voorkomen. Het Botgat, dat eerder eveneens als militair terrein in gebruik was, heeft een natuurbestemming en maakt onderdeel uit van het Natura 2000-gebied.

Figuur 5.2 Ontwikkelingsmogelijkheden nabij natuurgebied Zwanenwater & Pettemerduinen

- Onderzoeklocatie Petten (OLP)
- Testlocaties windturbines (4 + 1 turbines van maximaal 51 m hoog)
- Locaties militair oefen- en schietterrein Petten
- Kaart onveilig gebied buiten militair terrein behorende bij schietterrein Petten (conform Barro)
- Uitbreidingslocatie 39 recreatiewoningen op camping Duinland

De kustzone is van belang voor de kustverdediging, recreatie en natuur. De kustzone maakt onderdeel uit van het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone. De strekdammen voor de kust maken geen onderdeel uit van het gebied, evenmin als het strand. Ten behoeve van de kustverdediging is de dubbelbestemming Waterstaat - Waterkering aangegeven. Voor deze bestemming geldt dat alleen regulier onderhoud en beheer worden mogelijk gemaakt in het bestemmingsplan.

Het strand kent een recreatieve bestemming. Behalve de dagrecreatieve waarde van het strand zelf, zijn hierop ook strandpaviljoens en strandcabines aanwezig. De strandpaviljoens zijn aangegeven als specifieke vorm van horeca. Voor de strandpaviljoens wordt in het bestemmingsplan een eenduidige regeling opgenomen, waardoor voor een aantal paviljoens een beperkte extra ruimte (er kan maximaal 1000 m² bebouwing worden gerealiseerd. Hiervoor is een groter bouwvlak opgenomen om de mogelijkheid te bieden de paviljoens te kunnen verplaatsen) ontstaat. Er zijn geen mogelijkheden gecreëerd om nieuwe paviljoens toe te voegen.

Bijzondere landschappelijke, cultuurhistorische en archeologische waarden

Bijzondere waarden in het buitengebied van Zijpe worden gevormd door de houtopstanden, cultuurhistorische, archeologische en aardkundige waarden. De landschappelijke waarden, die grotendeels voortkomen uit de ontwikkelingsgeschiedenis van het gebied, dragen bij aan de (be)leefunctie van het gebied. Bestaande houtopstanden worden positief bestemd in het bestemmingsplan en kap van deze houtopstanden wordt gekoppeld aan een vergunningstelsel.

De archeologische en aardkundige waarden worden door middel van een dubbelbestemming beschermd. Hieraan zijn voorwaarden gekoppeld ten aanzien van het behoud van deze waarden. De karakteristieke stolpboerderijen worden aangeduid als karakteristiek pand en kennen vanuit die aanduiding een specifieke bescherming in het bestemmingsplan. Voor de molens zijn molenbiotopen opgenomen in het bestemmingsplan om zo de instandhouding van de molen te kunnen waarborgen. Overige cultuurhistorische waarden zijn niet specifiek beschermd in het bestemmingsplan.

Een deel van de agrarische gronden heeft een bijzondere betekenis voor natuurwaarden en landschappelijke waarden. Deze gronden worden in het bestemmingsplan bestemd als Agrarisch met waarden. De gronden zijn mede bestemd voor het behoud en/of herstel en ontwikkeling van de aanwezige landschappelijke waarden en natuurlijke waarden in de vorm van:

1. de openheid van het buitengebied met woningen in open lintbebouwing;
2. de afwisseling tussen het grootschalige aandijkingslandschap van de Zijpepolder en de polder Koegras en het kleinschalige en besloten landschap van de Hazepolder en de polder Callantsoog;
3. het oorspronkelijke wegen- en waterlooppatroon;
4. het graslandkarakter en de functie hiervan als broed- en foerageergebied voor weidevogels.

De uitbreiding van agrarische bebouwing naar 2 hectare, alsook kleinschalig kamperen bij de agrarische bedrijven, moeten zorgvuldig landschappelijk worden ingepast. Voor de uitbreiding van agrarische bebouwing dient een beplantingsplan te worden aangeleverd. Voor de realisatie van kleinschalige campings is een beeldkwaliteits- en erfinrichtingsplan vereist.

5.3 Voornemen en alternatieven

Samengevat zijn de belangrijkste activiteiten in het voorgenomen bestemmingsplan:

1. de ontwikkelingsruimte voor de landbouw (melkveehouderij);
2. de ontwikkelingsruimte op de onderzoekslocatie Petten (bebouwingsruimte voor (kern)energieactiviteiten en de testlocaties voor windturbines);
3. het gebruik van het militair oefen- en schietterrein Petten;
4. de ontwikkelingsruimte voor verblijfsrecreatie, bestaande uit 39 recreatiewoningen op recreatiepark Duinland en kleinschalig kamperen en bed&breakfast-faciliteiten bij agrarische bedrijven.

De ontwikkelingsmogelijkheden voor de bollenteelt zijn beperkt, omdat het aangeduide bollenconcentratiegebied vrijwel in zijn geheel in gebruik is voor de bollenteelt. Hierdoor zijn de milieugevolgen ten opzichte van de referentiesituatie dan ook beperkt. Niettemin wordt in onderhavig planMER wel aandacht besteed aan de effecten van de bollenteelt.

Bij andere ontwikkelingsmogelijkheden dan de ontwikkelingsruimte voor de landbouw en de genoemde concrete ontwikkelingsmogelijkheden gaat het om beperkte mogelijkheden voor nevenfuncties op bestaande, mogelijk iets groter wordende bouwvlakken.

Voornemen

Het voornemen betreft de planologische ontwikkelingsmogelijkheden die in het voorgenomen bestemmingsplan buitengebied Zijpe zijn opgenomen.

Met actievere sturing kunnen de planologische ontwikkelingsmogelijkheden worden ingeperkt. In het planMER worden daarom de effecten van twee alternatieven onderzocht:

1. Realistisch alternatief
2. Maximum alternatief

Realistisch alternatief

Dit alternatief gaat uit van de verwachte ontwikkelingen, mede op basis van trends in de landbouw en het verwachte gebruik van de testlocaties voor windturbines en het schietterrein. Daarnaast gaat dit alternatief uit van de bekende initiatieven, te weten de uitbreidingsplannen van agrarische bedrijven en de bouwplannen op de onderzoekslocatie Petten.

Het realistisch alternatief is ten opzichte van het maximum alternatief een alternatief waarbij met behulp van planregels in het bestemmingsplan meer actieve sturing aan de planologische ontwikkelingsmogelijkheden wordt gegeven. Oftewel, met inperking van de ontwikkelings- en uitbreidingsmogelijkheden van een aantal functies in het voorgenomen bestemmingsplan, kan het realistisch alternatief worden uitgevoerd. Onderstaand zijn de uitgangspunten van beide alternatieven nader weergegeven.

Uitgangspunten landbouw

Dit alternatief gaat uit van een zeer beperkte toename in aantal graasdieren, mede op basis van de trends in de landbouw:

- Geen omschakeling van tuinbouwbedrijven (zoals bollenteelt, sierteelt, groenteteelt, snijbloementeelt) naar melkveehouderij. In dit alternatief is geen sprake van omvorming van bollenteelt naar veehouderij, omdat het relatief duur is om de bollengrond geschikt te maken voor melkrundveehouderij. Naar verwachting is het daarom niet rendabel om een melkrundveehouderij te starten op bollengrond;
- Maximaal 3 akkerbouwbedrijven schakelen om naar een melkveehouderij met een bouwvlak van 2 hectare (toename aantal dieren);
- Realisatie van de ingediende uitbreidingsplannen van vijf melkveehouderijen (uitbreiding van het agrarisch bouwvlakken naar 1,5 tot 2 hectare met als gevolg toename aantal dieren binnen deze vijf bouwvlakken). De melkveehouderij aan de Westfriesedijk 21, die wenst uit te breiden, is gelegen in het weidevogelgebied;
- Realisatie van de ingediende uitbreidingsplannen van zes akkerbouw- en tuinbouwbedrijven (uitbreiding van de agrarisch bouwvlakken naar 1,5 tot 2 hectare);
- Het aantal dieren bij de overige melkveebedrijven blijft gelijk ten opzichte van de feitelijke situatie;
- Geen verruiming van ieder agrarisch bouwvlak naar 2 hectare, uitgezonderd de verruiming van de agrarische bouwvlakken van elf bekende initiatieven (zie hierboven);
- Twee glastuinbouwbedrijven blijven glastuinbouwbedrijven (geen omvorming) waarvan de omvang gelijk blijft als de feitelijke situatie;
- Bij vijf agrarische bedrijven is een biovergister in combinatie met een warmtekrachtkoppeling geprojecteerd;
- Het areaal aan bollenteelt blijft gelijk ten opzichte van de feitelijke situatie, ondanks de theoretische uitbreidingsmogelijkheid van het bouwvlak en nieuwvestiging van bollenteeltbedrijven. Feitelijk is er geen sprake van uitbreidings- en nieuwvestigingsmogelijkheden. Het bollenconcentratiegebied is vrijwel volledig in gebruik voor de bollenteelt.

Uitgangspunten onderzoekslocatie Petten en testlocaties windturbines

Dit alternatief gaat uit van de bekende bouwplannen op onderzoekslocatie Petten.

- Realisatie van fase 1 op het GCO-terrein;
- Realisatie van een onderzoekshal voor zonne-energie op het ECN-terrein;
- Geen realisatie van een nieuwe PALLAS-reactor, omdat dit plan geen onderdeel uitmaakt van bestemmingsplan Buitengebied;
- Geen gebruik van de testlocaties voor de windturbines, omdat momenteel nog in zeer beperkte mate turbines met een dergelijke toegestane bouwhoogte van maximaal 51 m op de markt worden gebracht. Met actieve sturing kan het gebruik van de testlocatie worden stopgezet. Met keuze in het realistisch alternatief voor geen gebruik van de testlocatie voor de windturbines en wel gebruik in het maximum alternatief kunnen de effecten onderling met elkaar worden vergeleken.

Uitgangspunten militair oefen- en schietterrein Petten

Gezien het momenteel zeer beperkte gebruik van het militair oefen- en schietterrein Petten door Defensie wordt in dit alternatief gebruik van het militair oefen- en schietterrein uitgesloten.

Uitgangspunten recreatie

Momenteel zijn er geen bekende initiatieven omtrent de bouw van recreatiewoningen op camping Duinland. Ook zijn er geen initiatieven voor kleinschalig kamperen en bed & breakfast faciliteiten. Verder zijn er geen plannen voor de aanleg van routegebonden recreatie in agrarisch gebied bekend. Derhalve wordt in dit alternatief ervan uitgegaan dat er geen sprake is van ontwikkelingen ten aanzien van verblijf- en dagrecreatie.

Maximum alternatief

Dit alternatief gaat uit van een theoretisch maximum aan ontwikkelings- en uitbreidingsmogelijkheden die het voorgenomen bestemmingsplan mogelijk maken.

Uitgangspunten landbouw

Dit alternatief gaat uit van een theoretisch maximum van het aantal dieren op de veehouderijen:

- Omschakeling van alle tuin- en akkerbouwbedrijven naar melkveehouderij;
- Elk agrarisch bouwvlak groeit naar een omvang van 2 hectare. Hierbij is uitgegaan van een veebezetting van 250 melkkoeien en 175 stuks vrouwelijk jongvee per agrarisch bouwvlak¹⁰;
- Bij elk agrarisch bouwvlak is een biovergister in combinatie met een warmtekrachtkoppeling geprojecteerd;
- Twee glastuinbouwbedrijven blijven glastuinbouwbedrijven (geen omvorming) waarvan de omvang gelijk blijft als de feitelijke situatie;
- Het areaal aan bollenteelt en akkerbouwland verdwijnt als gevolg van de omschakeling van alle tuin- en akkerbouwbedrijven naar melkveehouderij.

Uitgangspunten Onderzoekslocatie Petten en testlocaties windturbines

Dit alternatief gaat uit van optimale benutting van de bebouwingsruimte en de testlocaties voor windturbines op het terrein:

- Realisatie van 1,7 hectare aan bebouwing ten behoeve van nucleaire activiteiten;
- Permanente plaatsing van 5 windturbines met een maximale bouwhoogte van 51 m.

---

¹⁰ Conform het rapport 'Al het vlees Duurzaam, de doorbraak naar een gezonde, veilige en gewaardeerde veehouderij in 2020' van commissie van Doorn (23 november 2011) kunnen op 1,5 hectare 250 melkkoeien worden gehouden exclusief vrouwelijk jongvee tot 2 jaar. Op basis van de Verordening Ruimte en Grondgebonden Melkrundveehouderij, Igo adviescommissie landbouw en milieu (2 mei 2011) kunnen op 1,5 hectare 200 melkkoeien en 140 stuks vrouwelijk jongvee tot 2 jaar worden gehouden. Op basis van deze rapporten en met in acht name van het gegeven dat op elke locatie een mestvergistingsinstallatie in combinatie met een warmtekrachtkoppeling wordt geprojecteerd, is als uitgangspunt voor een bouwvlak van 2 hectare een veebezetting van 250 melkkoeien en 175 stuks vrouwelijk jongvee gehanteerd. Voor alle melkveehouderijen is uitgegaan van standaard ligboxenstallen, echter zonder beweiding.

Uitgangspunten militair oefen- en schietterrein Petten

Het militair oefen- en schietterrein Petten door de Defensie wordt in dit alternatief optimaal gebruikt.

Uitgangspunten recreatie

Dit alternatief gaat uit van toepassing van de ontwikkelingsmogelijkheden voor recreatiewoningen en kleinschalig kamperen en bed & breakfast:

- Realisatie van 39 recreatiewoningen op recreatiepark Duinland;
- Realisatie van 25 kampeerplaatsen en 9 bed & breakfast faciliteiten bij de agrarische bedrijven, alsook bed & breakfast faciliteiten bij woningen.

activiteit	maximaal alternatief	realistisch alternatief
Agrarisch		
Omschakeling tuinbouw naar veeteelt	alle bedrijven	geen bedrijven
Omschakeling akkerbouw naar veeteelt	alle bedrijven	3 bedrijven
Uitbreiding melkveehouderijen	alle bedrijven	5 bedrijven
Uitbreiding akker- en tuinbouwbedrijven	n.v.t.*	6 bedrijven
Aantal glastuinbouwbedrijven	2 (huidige situatie)	2 (huidige situatie)
Aantal agrarische bedrijven met biovergister (incl. WKK)	alle bedrijven	5 bedrijven
Areaal bollenteelt	geen*	gelijk aan huidige situatie
OLP		
Extra bebouwing op terrein	1,7 ha. (volledige mogelijkheid)	fase 1 GCO terrein en onderzoekshal zonne-energie (ECN)
Gebruik testlocaties windturbines	permanent 5 windturbines	geen
Militair oefenterrein		
	optimaal gebruik (buiten recreatieseizoen)	geen
Recreatie		
Extra recreatiewoningen	geen	39 woningen (Duinland)
Extra kampeerplaatsen	geen	25 plaatsen
Extra bed & breakfastfaciliteiten	geen	9 faciliteiten

* alle bedrijven zijn melkveehouderijen geworden.

6 Effectbeschrijving

6.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de (mogelijke) effecten van de realisatie van het voornemen (het bestemmingsplan) beschreven, onderverdeeld in de effecten op het realistisch alternatief en het maximum alternatief. Op basis van de notitie reikwijdte en detailniveau is er een onderverdeling gemaakt in drie hoofdthema's, te weten: Natuur, landschap en cultuurhistorie, en leefmilieu en gezondheid. Als gevolg van het advies van de commissie m.e.r. daarop is het hoofdthema bodem en water aan het beoordelingskader toegevoegd. Onderstaand is het beoordelingskader weergegeven.

Tabel 6.1 Beoordelingskader

Hoofdaspect	Criterium	Methodiek
Natuur		
Natura 2000-gebieden	Mogelijke effecten op instandhoudingdoelen Natura 2000-gebieden	Kwantitatief/ kwalitatief
Overige Ecologische Hoofdstructuur (EHS)	Mogelijke effecten op overige EHS-gebieden	Kwalitatief
Overige natuurwaarden buiten de EHS	Mogelijke effecten op weidevogelgebieden	Kwalitatief
	Mogelijke effecten op flora en fauna in overige gebieden	Kwalitatief
Landschap en cultuurhistorie		
Cultuurhistorisch landschap	Mogelijke effecten op de landschapsstructuur, samenhang en cultuurhistorische elementen	Kwalitatief
Ruimtelijk-visuele aspecten	Mogelijke effecten op ruimtelijk-visuele kwaliteit (openheid)	Kwalitatief
Archeologie	Mogelijke effecten op archeologische waarden	Kwalitatief
Aardkunde	Mogelijke effecten op aardkundige waarden	Kwalitatief
Leefmilieu en gezondheid		
Geur	Kans op toename geurbelasting op geurgevoelige objecten	Kwalitatief
Gezondheid	Kans op gezondheidseffecten in relatie tot intensieve veehouderij	Kwalitatief
Verkeersveiligheid	Kans op verslechtering van de verkeersveiligheid	Kwalitatief
Externe veiligheid	Kans op externe veiligheidsrisico's	Kwalitatief
Geluid	Kans op toename geluidbelasting op geluidgevoelige objecten	Kwalitatief
Lucht	Kans op toename concentratie luchtverontreinigende stoffen	Kwalitatief
Licht	Kans op toename lichtuitstraling op lichtgevoelige objecten	Kwalitatief
Bodem en water		
Bodemstructuur	Mogelijke effecten op bodemstructuur	Kwalitatief
Bodemkwaliteit	Mogelijke effecten op bodemkwaliteit	Kwalitatief
Grond - en oppervlaktewater	Mogelijke effecten op grondwaterstand	Kwalitatief
Waterkwaliteit	Mogelijke effecten op waterkwaliteit	Kwalitatief

De mogelijke effecten op de genoemde criteria zijn afgezet tegen de referentiesituatie, die in hoofdstuk 4 is beschreven. Voor de beoordeling van de effecten ten opzichte van deze referentie is een beoordelingsschaal gehanteerd van 'duidelijk positief' naar 'duidelijk negatief'. Deze schaal is in Tabel 6.2 weergegeven.

Tabel 6.2 Gehanteerde scores

Score	Beschrijving
++	beoordeling duidelijk positief in vergelijking met de referentiesituatie
+	beoordeling enigszins positief in vergelijking met de referentiesituatie
0	beoordeling neutraal in vergelijking met de referentiesituatie
-	beoordeling enigszins negatief in vergelijking met de referentiesituatie
--	beoordeling duidelijk negatief in vergelijking met de referentiesituatie

6.2 Natuur

6.2.1 Natura 2000-gebieden

Aanpak Passende beoordeling

In het kader van het plan-m.e.r. is een passende beoordeling uitgevoerd. In de passende beoordeling wordt de volgende vraag beantwoord:

Kunnen de ontwikkelingen die het voorgenomen bestemmingsplan mogelijk maakt - gelet op de instandhoudingdoelstelling voor de Natura 2000-gebieden in het plangebied en de directe omgeving - de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in die gebieden verslechteren of een significant verstrend effect hebben op de soorten waarvoor de gebieden zijn aangewezen?

De beantwoording van de vraagstelling is uitgevoerd in twee stappen:

1. In stap 1 wordt nagegaan of activiteiten, waarop het bestemmingsplan zich richt, negatieve gevolgen kunnen hebben voor de instandhoudingdoelstelling van Natura 2000-gebieden in het plangebied en de directe omgeving van gemeente Zijpe (zie paragraaf 4.2.1). In stap 1 is bepaald welke activiteiten en aspecten niet leiden tot negatieve gevolgen en dus niet nader beoordeeld hoeven te worden. Stap 1 bestaat grotendeels uit de reeds opgestelde Voortoets (Oranjewoud, april 2012). De achtergronddepositie kaarten zijn echter geactualiseerd (kaarten uit de Voortoets betreffen uit juni 2011) en het sluit beter aan bij het definitieve voornemen;
2. In stap 2 wordt ingezoomd op de mogelijke activiteiten / aspecten die wel gevolgen kunnen hebben. Daarbij wordt ook ingegaan op de vraag of de gevolgen als significant moeten worden beschouwd.

De Passende beoordeling is als bijlage bij het planMER toegevoegd.

Stap 1: Beoordeling voornemen op significantie effecten

Belangrijke thema's die mogelijk van invloed zijn op de instandhoudingdoelen van de Natura 2000-gebieden zijn de volgende ontwikkelingsmogelijkheden:

- Landbouw: uitbreidings- en omvormingsmogelijkheden naar vormen waarbij meer stikstof vrijkomt en/of extra verlaging grondwaterpeil (vermesting en verzuring en verdroging);
- Onderzoekslocatie Petten: de ontwikkelingsruimte voor 5 windturbines op de testlocaties met een maximale bouwhoogte van 51 m kan mogelijk een conflict opleveren met de instandhoudingdoelen van het Natura 2000-gebied Zwanenwater en Pettemerduinen waarin het gebied is gelegen (geluid, licht, verstoring);
- Militair oefen- en schietterrein Petten: het gebruik van het Natura 2000-gebied Zwanenwater & Pettemerduinen als militair oefen- en schietterrein door Defensie (verstoring);
- Kleinschalige recreatieontwikkelingsmogelijkheden. Als gevolg van de extra verblijfsrecreatiemogelijkheden (met name de realisatie van een kleinschalig kampeerterrein of bed & breakfast faciliteiten bij agrarische bedrijven) kan leiden tot een toename van recreanten in de nabijgelegen Natura 2000-gebieden (verstoring).

Landbouw

De landbouw draagt door de uitstoot van ammoniak in belangrijke mate bij aan de vermesting van natuurgebieden. Overmatige depositie van stikstof leidt tot verstoring van de voedingsstoffenbalans in de bodem en verontreiniging van het grond- en oppervlaktewater, wat kan leiden tot de achteruitgang of zelfs het verdwijnen van karakteristieke soorten in bossen en natuurterreinen. De hoeveelheid stikstofdepositie die een habitat nog kan verdragen zonder schade te ondervinden, wordt de kritische depositiewaarde (KDW) genoemd. Uit de analyse is gebleken dat de kritische depositiewaarde van een aantal habitattypen in een aantal nabijgelegen Natura 2000-gebieden reeds wordt overschreden. De achtergronddepositiewaarden liggen boven de KDW van habitattypen als 'witte duinen', grijze duinen' (kalkarm), 'duinheiden met kraaiheide', 'vochtige duinvalleien', 'heischrale graslanden' en 'blauwgraslanden'.

Onderzoekslocatie Petten

Onderzoekslocatie Petten (OLP) wordt omringd door het Natura 2000-gebied Zwanenwater & Pettemerduinen. Voor het bepalen van eventuele significante effecten zijn de volgende overwegingen van belang:

- OLP maakt geen onderdeel uit van het Natura 2000-gebied. Er is derhalve geen sprake van ruimtebeslag door de bebouwingmogelijkheid van 1,7 hectare;
- Het aangrenzende Natura 2000-gebied is beschermd vanwege de aanwezige bijzondere habitats (geen habitatsoorten). Verstoring van deze habitats door (extra) licht of geluidsverstoring (tijdens de bouwfase) is daarom uit te sluiten;
- Hydrologische effecten als gevolg van het gebruik van koelwater zijn uit te sluiten, omdat het water afkomstig is uit het Noordhollands Kanaal en het water wordt geloosd in de Noordzee (geen significant effect op dit Natura 2000-gebied);
- De planologische ruimte voor vijf windturbines op de testlocaties met een maximale bouwhoogte van 51 m kan mogelijk een conflict opleveren met de instandhoudingdoelen van het Natura 2000-gebied Zwanenwater & Pettemerduinen, Abtskolk & De Putten. Hierover is in de Habitattoets verandering Vergunning ECN nader onderzoek van gerapporteerd.

Defensie

Het Schietterrein Sint Maartenszee wordt in de huidige situatie maximaal 19 dagen per jaar gebruikt. Het gebruik is gelimiteerd tot gebruik buiten het recreatie seizoen (1 juni t/m 30 september). Dit seizoen valt niet samen met het broedseizoen. Het gebruik wijzigt zich niet ten opzichte van de huidige situatie. Voor het gebruik van het terrein zijn vergunningen afgegeven.

Recreatie

Als gevolg van de kleinschalige recreatieontwikkelingsmogelijkheden kan het aantal recreanten in het Natura 2000-gebied Zwanenwater & Pettemerduinen, dat op basis van de habitatrictlijn en vogelrichtlijn is aangewezen, toenemen. Wandelen buiten de paden is niet toegestaan, verstoring van de aanwezige broedkolonies vanaf deze paden is niet mogelijk gezien het feit dat deel is een verboden gebied is (weergegeven in de Gebiedsvisie Sint Maartenszee, 2012). Andere vormen van recreatie binnen dit gebied zijn niet toegestaan (fietsen, paardrijden). Een wezenlijke stijging van de recreatieve druk in het Natura 2000-gebied Zwanenwater & Pettemerduinen kan gezien de relatief beperkte toename van recreanten als gevolg van de recreatie- ontwikkelingsmogelijkheden ten opzichte van het huidige gebruik en de entreekosten voor toetreding van het park worden uitgesloten.

Het Natura 2000-gebied Duinen Den Helder - Callantsoog, dat alleen op basis van de habitatrictlijn is aangewezen, heeft instandhoudingsdoelen voor 13 habitattypen. Recreatie is niet één van de bekende knelpunten van dit gebied. Negatieve effecten op de instandhoudingdoelen van dit duingebied maar ook op de nog grotere afstand gelegen duingebieden, Waddenzee en Noordzeekustzone als gevolg van de kleinschalige recreatie ontwikkelingsmogelijkheden in het plan zijn uit te sluiten.

Conclusie

In (de omgeving van) de gemeente Zijpe ligt een aantal Natura 2000-gebieden met habitats die (zeer) gevoelig zijn voor stikstofdepositie. De kritische depositiewaarden worden in de huidige situatie overschreden. Om deze reden kan niet op voorhand worden uitgesloten dat als gevolg van de ontwikkelingsmogelijkheden in de agrarische sector, het voorgenomen bestemmingsplan geen significant negatieve gevolgen zal hebben voor de Natura 2000-gebieden, gelet op de instandhoudingdoelen.

Daarnaast kan niet worden uitgesloten dat het gebruik van het militair oefen- en schietterrein, het voorgenomen bestemmingsplan geen significant negatieve gevolgen zal hebben voor het Natura 2000-gebieden Zwanenwater & Pettemerduinen.

Stap 2: Nadere beoordeling van mogelijke effecten van stikstofdepositie vanuit de veehouderij op Natura 2000-gebieden

Het accent van de passende beoordeling ligt op de milieugevolgen van deze ontwikkelingsmogelijkheden in de agrarische sector (veehouderij). Als input voor de Passende

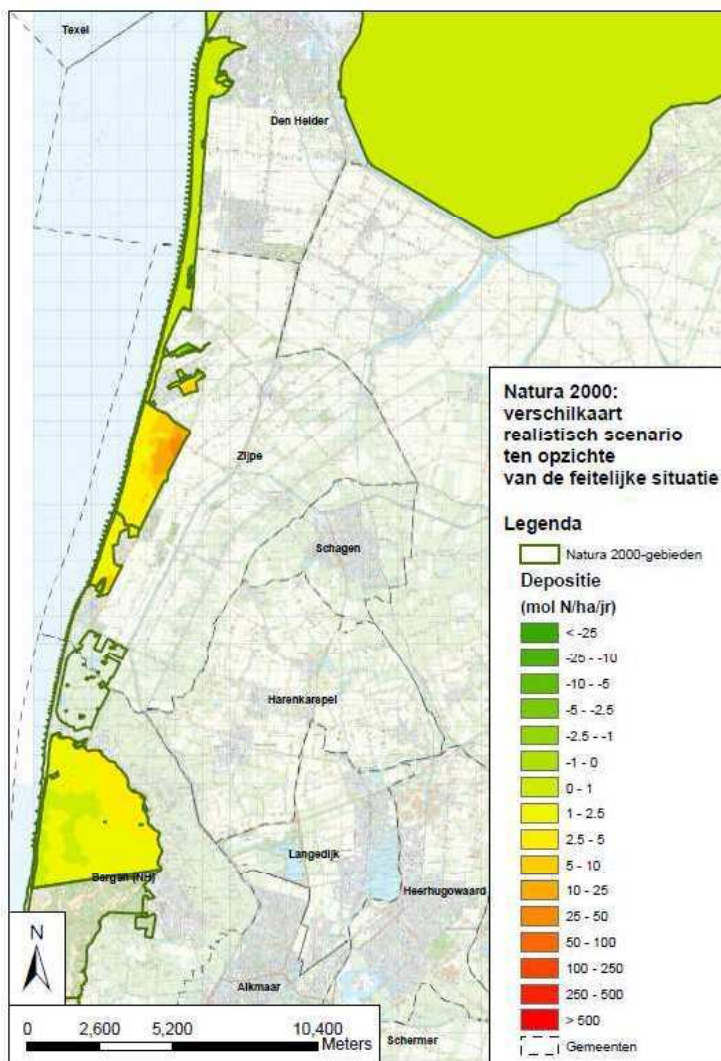
beoordeling zijn stikstofdepositieberekeningen uitgevoerd van het realistisch en maximum alternatief. In bijlage 2 van de passende beoordeling zijn de uitgangspunten van de stikstofdepositieberekeningen weergegeven.

In de passende beoordeling zijn de gebieden Zwanenwater & Pettemerduinen, de Duinen Den Helder & Callantsog, Waddenzee en Schoorlse Duinen in de beoordeling betrokken. Het Natura 2000-gebied Noord-Hollands Duinreservaat is (in eerste instantie) niet betrokken bij de beoordeling, omdat het gebied grotendeels vergelijkbaar is met de drie andere duingebieden en op grotere afstand ligt. Het soort effecten zal in dat gebied vergelijkbaar zijn, maar de impact minder groot. Het Natura 2000-gebied Abtskolk & De Putten is aangewezen op basis van de Vogelrichtlijn en kent geen stikstofgevoelige habitats.

Op basis van de uitgevoerde selectie, is de mogelijke invloed van stikstofdepositie op de daarvoor gevoelige habitats van de relevante Natura 2000-gebieden nader onderzocht (vermesting en verzuring).

Realistisch alternatief

Uit Figuur 6.1 kan worden afgeleid dat ten opzichte van de huidige situatie in alle gebieden sprake is van een (beperkte) toename van de bijdrage van dit alternatief aan de depositie. Deze varieert hoofdzakelijk tussen de 0 en 5 mol N/ha/jr toename. In het noordoostelijke deel van het Zwanenwater & Pettemerduinen loopt de toename op tot zeer lokaal 10 - 25 mol N/ha/jr.

Figuur 6.1 Vershilkaart realistisch alternatief ten opzichte van feitelijke situatie

De Provincie Noord-Holland hanteerde de methode 'Jaspers' (2010), deze methode hanteert een grenswaarde van 0,5% van de kritische depositiewaarde. De daarbij gehanteerde redenering is dat bij een toename van de depositie op een habitat die onder deze grenswaarde ligt, geldt dat deze niet meer afzonderlijk meetbaar is en derhalve dat de ecologische effecten hiermee niet meer herleidbaar zijn tot deze bron. Tijdens de onderzoekstijd van dit planMER heeft de provincie deze methode verlaten en een nieuw stroomschema opgesteld voor de toetsing van initiatieven aan de NB-wet. Hierin wordt een grenswaarde gehanteerd van 0,051 mol/ha/jr.

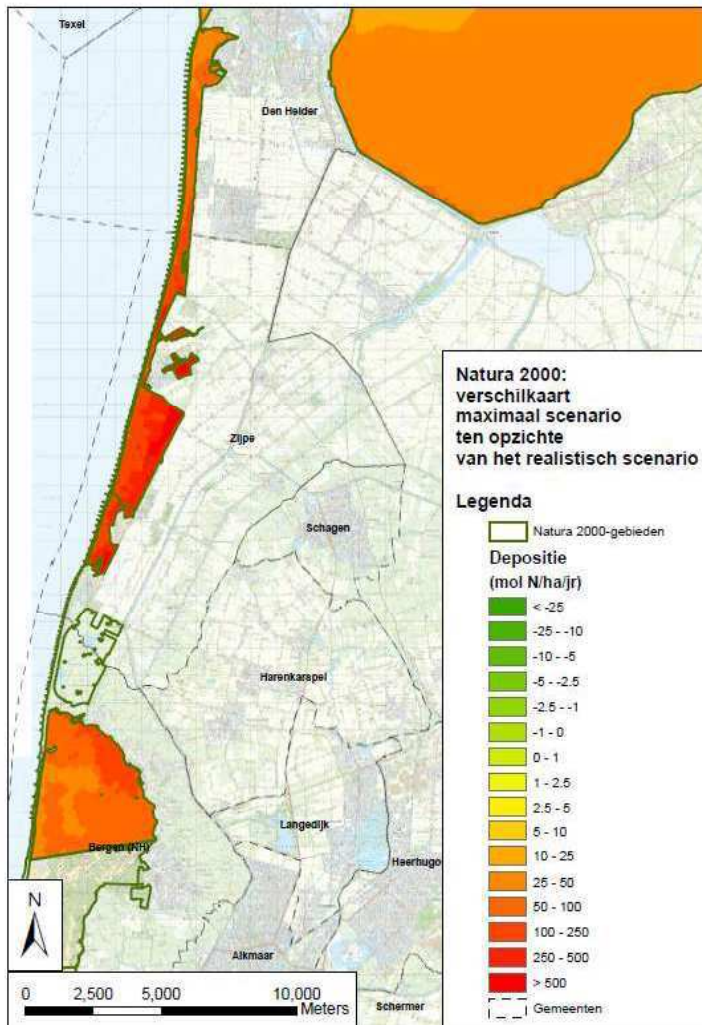
Het realistisch alternatief resulteert in maximaal 25 mol N/ha/jr toename in het Zwanenwater & Pettemerduinen. Deze toename is groter dan 0,051 mol/ha/jr. Ook alle geel gearceerde gebieden in het Zwanenwater en Schoorlse duinen liggen boven deze drempelwaarde.

Deze toename is dus in potentie negatief en herleidbaar tot dit bestemmingsplan. Het effect is licht negatief beoordeeld (-).

Maximum alternatief

In het maximum alternatief zal de bijdrage van de veehouderij in Zijpe aan de depositie in alle gebieden zeer sterk toenemen ten opzichte van de huidige situatie (zie Figuur 6.2). Voor grote delen van het Natura 2000 - gebied Zwanenwater & Pettemerduinen zal de depositie toenemen met meer dan 500 mol N/ha/jr.

Ter hoogte van het gebied 'Duinen Den Helder & Callantsoog' en 'Schoorlse duinen' zal de depositie als gevolg van maximale invulling van het voorgenomen bestemmingsplan stijgen tussen de 250 -500 mol N/ha/jr. Ook de depositie in de Waddenzee zal nog flink toenemen met een toename tussen de 50 - 100 mol N/ha/jr.

Figuur 6.2 Maximum alternatief ten opzichte van feitelijke situatie

De toename van deze depositie ligt in alle gebieden ver boven de 0,051 mol N/ha/jr. De toename is dermate groot dat significante gevolgen naar alle waarschijnlijkheid zullen optreden. Effecten op de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebied Zwanenwater & Pettemerduinen, Schoorlse Duinen en Duinen Den Helder & Callantsoog door een toename van stikstofdepositie is niet uitgesloten. Het effect is duidelijk negatief beoordeeld (- -).

Tabel 6.3 Beoordeling van mogelijke effecten op Natura 2000 gebieden

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch alternatief	Beoordeling maximum alternatief
Natura 2000	Effecten op de instandhoudingdoelstellingen Natura 2000-gebieden	-	--

6.2.2 Overige ecologische hoofdstructuur (excl. Natura 2000- en Wav-gebieden)

Realistisch alternatief

Landbouw

Het nieuwvestigen van functies (agrarische en niet-agrarische bedrijven, recreatiewoningen) in de overige EHS-gebieden blijven planologisch niet mogelijk. Hierdoor is geen sprake van ruimtebeslag in de overige EHS-gebieden als gevolg van nieuwe bebouwing. Het effect is neutraal beoordeeld (0).

Onderzoekslocatie Petten

Een toename van de bebouwingsdichtheid op de onderzoekslocatie Petten heeft geen effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS aangezien de gehele onderzoekslocatie niet tot de EHS behoort. Het toetsingskader van de EHS kent geen externe werking derhalve zijn effecten uit te sluiten. Het effect is neutraal beoordeeld (0).

Recreatie

Overige ontwikkelingen, zoals het realiseren van verharde fiets- en wandelpaden voor recreatief medegebruik in de EHS zijn alleen toegestaan als deze geen negatieve effecten hebben op deze gebieden, of als negatieve effecten kunnen worden tegengegaan door het nemen van mitigerende maatregelen (omgevingsvergunning). Ervan uitgaande dat wandelaars en fietsers gebruik maken van de aanwezige paden, zal het effect op eventuele verstoring zeer beperkt zijn. Het effect is neutraal beoordeeld (0).

De EHS heeft, in tegenstelling tot Natura 2000-gebieden, geen 'externe werking' die een toets van gebruik aangrenzend op het natuurgebied verplicht stelt. Het totaaleffect is neutraal beoordeeld (0).

Maximumalternatief**Landbouw en recreatie**

In het maximumalternatief is eveneens geen sprake van nieuwvestiging van functies in de overige EHS-gebieden. Wel kan de toename van extensief recreatief gebruik (wandelen en fietsen) van EHS-gebieden door de toename van recreanten verstoringseffecten veroorzaken. Ervan uitgaande dat wandelaars en fietsers gebruik maken van de aanwezige paden, zal het effect op eventuele verstoring zeer beperkt zijn. Het effect is eveneens neutraal beoordeeld (0).

Militair oefen- en schietterrein Petten

Het gebruik van het militair oefen- en schietterrein betreft een bestaande situatie en heeft geen effect op de wezenlijke kenmerken en waarden indien in de toekomst niet wordt afgeweken van de huidige vormen van gebruik en beheer of bebouwing van het gebied. Het effect is neutraal beoordeeld (0).

Tabel 6.4 Beoordeling van mogelijke effecten op overige Ecologische hoofdstructuur

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch alternatief	Beoordeling maximum alternatief
EHS (excl. N2000-gebieden)	Effecten op de overige ecologische hoofdstructuur	0	0

6.2.3 Weidevogelgebieden**Realistisch alternatief****Landbouw**

Er zijn geen uitbreidingsinitiatieven van een agrarische bedrijven in het weidevogelgebied bekend. Er zijn dan ook geen negatieve effecten op de weidevogelpopulatie te verwachten. Het effect is neutraal beoordeeld (0)

Recreatie

In het realistisch alternatief zijn geen plannen voor kleinschalig kamperen of andere recreatieve ontwikkelingen in het weidevogelgebied voorzien. Het effect is neutraal beoordeeld (0).

Maximumalternatief**Landbouw**

In het maximumalternatief breiden alle agrarische bedrijven (grondgebonden veehouderij, tuinbouw en akkerbouw) hun agrarische bebouwing naar 2 hectare uit. In het weidevogelgebied gaat het om circa 100 bedrijven. De openheid en rust in het weidevogelgebied wordt als gevolg van deze uitbreidingen met agrarische bebouwing aanzienlijk aangetast. Compensatie van weidevogelgebied zal nodig zijn om

voldoende leefgebied voor de weidevogelpopulatie te behouden. Dit effect is duidelijk negatief beoordeeld (- -).

Daarnaast schakelen alle bollenteeltvelden in het maximum alternatief naar grasland. Dit zou met het juiste beheer gunstig kunnen uitpakken voor bijvoorbeeld die Grutto die alleen in grasland broedt, voor typische akkerlandvogels als Gele kwikstaart, Patrijs en Scholekster zal het effect naar verwachting ongunstig zijn. Dit effect is licht positief beoordeeld (+).

Recreatie

De ontwikkelingsmogelijkheden voor kleinschalig kamperen en bed & breakfast bij de circa 100 agrarische bedrijven verstoren de rust als gevolg van de toename aan verblijfsrecreanten in het gebied de aantasting van de openheid als gevolg van kampeervoorzieningen tevens negatieve effecten op de openheid en rust in het weidevogelgebied. Het effect is duidelijk negatief beoordeeld (- -).

Eveneens kan het recreatief medegebruik in de vorm van extra fiets- en wandelpaden op agrarische gronden de weidevogelpopulatie verstoren. Het effect is duidelijk negatief beoordeeld (- -).

Het totaaleffect van het maximum alternatief op het weidevogelgebied is duidelijk negatief beoordeeld (- -).

6.2.4 Beschermde flora en fauna

De effectenanalyse en beoordeling van de alternatieven op de flora en fauna is op integrale wijze (functies en ontwikkelingsmogelijkheden samen) per type soort uitgevoerd.

Realistisch alternatief

Flora

Het bestemmingsplan heeft naar verwachting geen effecten op de beschermde flora aangezien deze niet op de planlocaties van eventuele bouwblokken zijn te verwachten. Op het bouwterrein van de Petten komen mogelijk beschermde (tabel 2) soorten voor van de Flora- en faunawet. Na een inventarisatie is mogelijk een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

Vogels

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik zijn alleen tijdens het broedseizoen beschermd. Dit geldt niet voor de Steenuil, Kerkuil en Huismus die zijn opgenomen in categorie 1 t/m 4 van de 'Aangepaste lijst van jaarrond beschermde vogelnesten' (Ministerie van LNV, 2009). Het onderbrengen van deze soort op deze lijst geeft aan dat de vaste rust- en verblijfplaats van deze vogelsoort jaarrond is beschermd. De functionaliteit van de rust- en verblijfplaats moet altijd gewaarborgd blijven door het nemen van mitigerende maatregelen. Deze jaarrond beschermde broedplaatsen gaan mogelijk verloren bij het aanpassen van (oude) boerderijen.

In het realistisch alternatief zijn de uitbreidingsmogelijkheden beperkt. Het uitbreiden van bouwblokken, ten behoeve van agrarische bedrijvigheid of kleinschalig kamperen en het vergroten of moderniseren van boerderijen heeft veelal een negatief effect op de beschikbaarheid van dergelijke nestplaatsen. Bij het verbouwen en aanpassen van boerderijen dient onderzocht te worden of jaarrond beschermde nestlocaties in het geding zijn. Bij aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten dienen passende maatregelen genomen te worden, zoals het aanbieden van voldoende nieuwe nestplaatsen, om de functionaliteit van de rust- en verblijfplaats te waarborgen. De uitbreidingsplannen dienen te voldoen aan de Flora- en faunawet. Negatieve effecten op de jaarrond beschermde vogels zijn als gevolg van deze wetgeving uit te sluiten. Het effect is neutraal beoordeeld (0).

De extra bebouwing op de OLP heeft naar verwachting geen effect op jaarrond beschermde vogelnesten aangezien deze niet zijn te verwachten in het duinlandschap.

Zoogdieren

Het aanpassen en moderniseren van bestaande boerderijen en bedrijfsgebouwen, waaronder de gebouwen op de OLP, hebben mogelijk een negatief effect op gebouwbewonende vleermuizen die gebruik maken van oude lege zolders, ruimten in spouwmuren of onder de dakbekleding. Het verstoren van vaste- rust en verblijfplaatsen van strikt beschermde (tabel 3-soorten) mag niet plaatsvinden zonder ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet. Daarnaast dienen mitigerende maatregelen opgenomen te worden. Voor de overige soorten zijn effecten op beschermde soorten in het buitengebied uit te sluiten omdat ze niet aanwezig zijn, of omdat ze niet binnen de invloedssfeer van de beoogde uitbreiding van gebouwen te verwachten zijn. Het effect is licht negatief beoordeeld (-).

Amfibieën en Reptielen

De belangrijkste leefgebieden van de aanwezige strikt beschermde amfibieën en reptielen wordt in beginsel niet aangetast door de beoogde ontwikkeling van de agrariërs in het buitengebied. De uitbreidingsmogelijkheden van de OLP in de duinen zijn mogelijk wel schadelijk voor zandhagedis en rugstreeppad. Beide soorten komen talrijk voor in de duinen en naar verwachting ook op het terrein van Petten. Voorafgaand aan deze ontwikkeling is veldonderzoek noodzakelijk waarna bij het aanwezig zijn van de soorten, mitigerende en compenserende maatregelen noodzakelijk kunnen zijn. Het effect is vooralsnog licht negatief beoordeeld (-).

Bij het uitvoeren van werkzaamheden in watergangen, door het aanpassen van bouwblokken, waarin mogelijk algemeen beschermde soorten (tabel 1) aanwezig zijn dient gewerkt te worden conform de zorgplicht.

Vissen

De ontwikkelingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt hebben in eerste instantie geen effect op het leefgebied van de aanwezige beschermde vissoorten in de gemeente. Het is niet aannemelijk dat watergangen aangepast hoeven te worden voor het vergroten van de bouwvlakken. Indien er wel bestaande watergangen verplaatst dienen te worden, is het noodzakelijk om het werk conform een goedgekeurde gedragscode uit te voeren. Het effect is neutraal beoordeeld (0).

Vlinders, libellen en overige beschermde soortgroepen

Het bestemmingsplan heeft naar verwachting, behoudens de ontwikkeling op OLP, geen effecten op het beschermde soorten in het kader van de Flora- en faunawet aangezien er geen beschermde soorten voorkomen. Het effect is neutraal beoordeeld (0).

Het totaaleffect is vanwege mogelijke negatieve effecten als gevolg van de extra bebouwing op Onderzoekslocatie Petten enigszins negatief beoordeeld (-). Met de uitvoering van de noodzakelijke natuurtoetsen voor de bouwplannen dient nader te worden onderzocht of de ontwikkelingen leefgebieden van beschermde soorten aantasten en zo nodig mitigerende en/of compenserende maatregelen nodig zijn.

Maximumalternatief

Relevant extra effect ten opzichte van het realistisch alternatief is de omschakeling van alle bollenteeltvelden naar graslanden in het plangebied in het maximum alternatief. Deze grootschalige wijziging van het grondgebruik betekent een aanzienlijke wijziging van leefgebieden voor de flora en fauna. De effecten verschillen per soort en soortgroep. Op de langere termijn kan dit een positief effect hebben op verschillende beschermde soorten aangezien (bloemrijk) grasland voor veel meer soortgroepen een leefgebied vormt dan kale intensief beheerde bollenvelden. Het effect is licht negatief beoordeeld (-).

Tabel 6.5 Beoordeling van mogelijke effecten op overige natuurwaarden

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch alternatief	Beoordeling maximum alternatief
Overige natuurwaarden	Effecten op weidevogelgebieden	0	--
	Effecten op flora en fauna in overige gebieden	-	-

6.3 Landschap en cultuurhistorie

6.3.1 *Cultuurhistorisch landschap*

De effecten op het gebied van landschap en cultuurhistorie zijn op basis van de beschrijvingen daarover in de voorgaande hoofdstukken en de Nota Veelkleurig Landschap van de gemeente bepaald. Bij de effectbeschrijving is uitgegaan van de onderverdeling van het landschap in de vier landschapszones die in de Nota Veelkleurig Landschap zijn gehanteerd¹¹. Dit leidt op een aantal punten tot andere landschappelijke kenmerken en structuren. De kernkwaliteiten zijn hieronder per landschapszone samengevat (zie paragraaf 4.3.1)

Kustzone:

- Smalle duinenreep met grote hoogteverschillen
- Hondsbossche en Pettemerzeewering, karakter van een dijk

Zijpe- en Hazepolder

- regelmatige verkaveling is langwerpige blokken
- grote mate van openheid met groene enclaves door ingepaste bebouwing
- akkerland (incl. bollenteelt) en grasland
- cultuurhistorische elementen: dijkstructuren, bebouwing in linten met lage dichtheden, Westfriese Omringdijk, Noord-Hollands Kanaal, eendenkooien

Koegras

- regelmatige verkaveling in grote blokken
- grote mate van openheid met groene enclaves door ingepaste bebouwing
- hoofdzakelijk bollenteelt
- verspreide bebouwing in de polder (geen bebouwingsconcentratie)

Callantsoog

- onregelmatige verkaveling, relatief kleinschalig
- grote mate van openheid
- zichtlijnen van zuidwest naar noordoost (parallel aan de dijken)
- akkerland en grasland
- cultuurhistorische elementen: dijken, doorbraakkolken bij Abbestede

Deze aspecten liggen ten grondslag aan de beoordeling van de effecten op landschappelijke en cultuurhistorische kenmerken en structuren. Voor de landschappelijke samenhang is met name de invloed van de mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt op de samenhang tussen de landschappelijke en cultuurhistorische kenmerken en structuren van belang.

De gevolgen worden ingeschat op basis van een gelijkmatige verdeling van maatregelen. De werkelijke gevolgen voor het landschap kunnen mede afhankelijk zijn van de locatie van concrete initiatieven voor agrarische uitbreidingen. Vooral als zich relatief veel ontwikkelingen in een bepaald gebied voordoen kan dit gezamenlijk een veel groter effect hebben dan elk afzonderlijk. Dit wordt in de beschouwing betrokken.

Realistisch alternatief

Landbouw

In het realistische alternatief vindt op elf agrarische bouwvlakken vergroting van de bebouwing plaats. Deze bouwvlakken zijn gelegen in de Zijpe- en Hazepolder en één in het gebied bij Callantsoog. De grotere bouwvlakken hebben (nagenoeg) geen effect op de cultuurhistorische elementen (dijken, verkaveling, de Westfriese Omringdijk en eendenkooien). Deze worden door deze plannen niet aangetast. Gezien het vrij grootschalige karakter van de polder heeft een aantal grotere bouwvlakken

¹¹ In de nota wordt ook een onderscheid gemaakt in tien deelgebieden. Voor deze deelgebieden zijn echter streefbeeld en opgenomen. Hieraan kunnen de effecten van het bestemmingsplan niet getoetst worden (er wordt dan geen vergelijking gemaakt met de referentiesituatie, maar met een gewenste situatie).

geen negatief effect op de cultuurhistorische waarde (verkavelingspatroon, open karakter met lintbebouwing in lage dichtheden). In de polders bij Callantsoog is het landschap meer kwetsbaar door de combinatie van een kleinschalige verkaveling met een grote openheid. Het betreft in het realistische alternatief slechts één bouwvlak dat vergroot wordt. De bouwvlakken liggen in de regel zodanig uit elkaar dat de uitbreiding van een beperkt aantal daarvan geen invloed heeft op de beleving van deze cultuurhistorische elementen.

De bouwvlakvergrotingen hebben geen betrekking op beschermde cultuurhistorische waarden (zoals monumenten).

De verkaveling van de polders wordt bepaald door de sloten. Deze zijn in het bestemmingsplan gedeeltelijk bestemd als water en daarmee wordt grotendeels de verkaveling gehandhaafd. Niet alle sloten zijn beschermd, maar de hoofdindeling van het landschap en de verkavelingstructuur (grootschalige blokken, langwerpige blokken of onregelmatige blokken) blijft hiermee grotendeels gehandhaafd. Het effect wordt als neutraal beoordeeld (0).

Onderzoekslocatie Petten

De uitbreiding van de bebouwing op de Onderzoekslocatie Petten is in het realistische alternatief beperkt. De kustzone is vanuit cultuurhistorisch oogpunt met name waardevol als natuurlijke omgeving en beschermende zone tegen het zeewater. Aangezien de kuststrook hier vrij smal is en de overgang tussen duingebied en polder (binnenduinrand) heel beperkt, is de aanwezigheid van OLP duidelijk herkenbaar vanuit de omgeving. De uitbreiding tast de natuurlijke omgeving hier verder aan. Omdat de uitbreiding relatief beperkt is en in de huidige situatie het natuurlijke karakter van de duinen reeds aangetast is, wordt het effect als neutraal beoordeeld (0).

Recreatie

In het realistische alternatief vindt geen uitbreiding van de recreatieve activiteiten plaats. Deze hebben dan ook geen effect op de beoordeling (0).

In zijn geheel worden de effecten van het realistische alternatief op het cultuurhistorisch landschap hiermee als neutraal beoordeeld (0).

Maximumalternatief

Landbouw

De vergroting van de bouwvlakken heeft in het maximumalternatief een enigszins negatief effect op het cultuurhistorisch landschap. De aanwezige beschermde monumenten worden weliswaar onder het regime van de Monumentenwet 1988 beschermd tegen sloop en verregaande verbouwingen, maar door schaalvergroting van de percelen wijzigt de context van de gebouwen. Waar een stolpboerderij een groot en statig gebouw was, valt deze grotendeels weg op een perceel met grote stallen of landbouwschuren. Aangezien het maximumalternatief uitgaat van een vergroting van alle agrarische bouwvlakken naar 2 hectare, heeft dit een duidelijk negatief effect op de aanwezige monumenten (- -). De Westfriese Omringdijk ondervindt hiervan geen invloed, vanwege de ruime afstand tussen de agrarische bouwvlakken en de dijk.

Voor de niet beschermde cultuurhistorische waarden geldt dat de bouwvlakvergroting van alle bouwvlakken enigszins negatief wordt beoordeeld. De dijken en verkavelingstructuur worden hierdoor niet direct beïnvloed, maar de vergroting leidt wel tot een wijziging in de beleving van de schaal van het landschap. Veel grootschalige agrarische bebouwing leidt tot verdichting van het open landschap, dat eveneens een cultuurhistorische waarde is. Een algehele vergroting van de bouwvlakken wordt daarmee als enigszins negatief beoordeeld (-).

De verkaveling van de polders wordt bepaald door de sloten. Deze zijn in het bestemmingsplan gedeeltelijk bestemd als water en daarmee wordt grotendeels de verkaveling gehandhaafd. Niet alle sloten zijn beschermd, maar de hoofdindeling van het landschap en de verkavelingstructuur (grootschalige blokken, langwerpige blokken of onregelmatige blokken) blijft hiermee grotendeels gehandhaafd. Het effect wordt als neutraal beoordeeld (0).

Onderzoekslocatie Petten

De onderzoekslocatie Petten wordt in het maximumalternatief beduidend uitgebreid. De waarde van de kustzone is vanuit cultuurhistorisch oogpunt met name gelegen in de natuurlijke omgeving en beschermende zone tegen het zeewater. Aangezien de kuststrook hier vrij smal is en de overgang tussen duingebied en polder (binnenduinrand) heel beperkt, is de aanwezigheid van OLP duidelijk herkenbaar vanuit de omgeving. De uitbreiding tast de natuurlijke omgeving hier verder aan. Aangezien de locatie slechts een beperkt gebied van de gehele kustzone betreft en het gebied al grotendeels zijn waarde als natuurlijke omgeving is verloren, wordt het effect als enigszins negatief beoordeeld (-).

Recreatie

In het maximumalternatief kunnen kampeergelegenheden en bed & breakfast mogelijkheden gerealiseerd worden. De kampeergelegenheden kunnen aansluitend aan het agrarische bouwvlak gerealiseerd worden, waarmee een deel van de agrarische gronden omgezet kunnen worden naar een recreatief gebruik. Dit betreft slechts een beperkt aantal gevallen door de voorwaarden die in het bestemmingsplan gekoppeld zijn aan de tussenruimte tussen de kampeergelegenheden bij agrarische bedrijven. Aangezien het agrarische gebruik mede bepalend is voor de cultuurhistorisch-landschappelijke kwaliteit wordt het effect hierop als enigszins negatief beoordeeld (-).

In zijn geheel wordt het effect van het maximumalternatief op het cultuurhistorisch landschap als enigszins negatief beoordeeld (-). Het (over het algemeen) grootschalige karakter van het bestaande landschap biedt enige ruimte aan schaalvergroting van bedrijven.

Tabel 6.6 Beoordeling van mogelijke effecten op cultuurhistorisch landschap

Hoofdaspect	Criteria	Beoordeling realistisch alternatief	Beoordeling maximum alternatief
Cultuurhistorisch landschap	Mogelijke effecten op de landschapsstructuur, samenhang en cultuurhistorische elementen	0	-

6.3.2 Ruimtelijk-visuele aspecten

De effecten op de ruimtelijk-visuele aspecten zijn vooral van belang voor de mogelijk gemaakte extra bebouwing in het landelijke gebied. Landschappelijke inpassing is bij de uitbreiding van (agrarische) bebouwing en de aanleg van kampeerplaatsen bij agrarische bedrijven van het bestemmingsplan (middels een wijzigingsbevoegdheid) als randvoorwaarde meegenomen voor het toestaan van de wijziging. De Nota Veelkleurig Landschap biedt handvatten voor het landschappelijk inpassen van bebouwing (zie paragraaf 4.3.1). Deze wordt al in de huidige situatie gebruikt als handleiding en toetsingskader.

Realistisch alternatief

Landbouw

In het realistische alternatief blijven de agrarische bedrijven grotendeels gehandhaafd, zoals deze in de huidige situatie ook bestaan. Bij elf agrarische bedrijven wordt het bouwvlak wel vergroot naar 2 hectare en wordt de bebouwing groter. Deze bedrijven liggen verspreid in het gebied, zodat slechts zeer beperkt verdichting plaatsvindt. Hiermee wordt het effect op de openheid en de landschappelijke kwaliteiten als neutraal beoordeeld (0).

Bij nieuwbouwplannen wordt landschappelijke inpassing als voorwaarde gesteld. Dit biedt de mogelijkheid om nieuw structuurgroen aan het plangebied toe te voegen. Aangezien slechts een beperkt gedeelte van de agrarische bedrijven in het realistisch alternatief tot uitbreiding van het bouwvlak - en daarmee tot nieuwbouwplannen - komt is het effect hiervan als neutraal te beoordelen (0).

In de gemeente zijn waardevolle houtopstanden aangewezen (zie ook beoordeling Natuur). Deze houtopstanden moeten gehandhaafd blijven. Daarmee worden ruimtelijk-visuele effecten die betrekking hebben op deze houtopstanden als neutraal beoordeeld (0).

Onderzoekslocatie Petten

De onderzoekslocatie Petten leidt tot enige extra bebouwing. Ten opzichte van de referentiesituatie is de verdichting beperkt. De effecten van de nieuwe windturbines op de testlocatie op de ruimtelijk-visuele kwaliteit zal zeer beperkt zijn. Ten opzichte van de huidige en referentiesituatie wijzigen de uitgangspunten niet. Ook deze ingrepen worden hiermee als neutraal beoordeeld (0), uitgaande van toepassing van de richtlijnen voor zorgvuldige landschappelijke inpassing.

Recreatie

In het realistische alternatief vindt geen uitbreiding van de recreatieve activiteiten plaats. Deze hebben dan ook geen effect op de beoordeling (0).

In het geheel wordt het effect van het realistisch alternatief op de ruimtelijk-visuele aspecten daarmee als neutraal beoordeeld (0).

Maximumalternatief

Landbouw

In het maximum alternatief worden agrarische bouwvlakken van 2 hectare gerealiseerd, waarbinnen nieuwe gebouwen kunnen worden gebouwd. Dit houdt in dat alle agrarische bouwvlakken verdichten. Dit heeft een enigszins negatief effect op de openheid, met name in polders bij Callantsoog, dat een kleinschalige verkaveling kent. De samenhang tussen openheid en kleinschaligheid is extra gevoelig voor verdichting als gevolg van extra bouw mogelijkheden. De grootschalige structuur van de andere polders leent zich beter voor schaalvergroting. Het effect wordt (voor het gehele plangebied) als enigszins negatief beoordeeld (-), omdat het grootste deel van het landschap een vrij grootschalig karakter heeft, waarin wat grotere bebouwing passend gemaakt kan worden. De regels voor landschappelijke inpassing die zijn gesteld vanuit de Nota Veelkleurig Landschap (zie ook Figuur 4.6) en die reeds in de huidige situatie worden toegepast, zijn erop gericht het groene karakter van het plangebied te handhaven. De landschappelijke inpassing van bestaande erven die minder goed ingepast zijn, worden hierdoor verbeterd. Deze mogelijkheid voor verbetering van de groenstructuur leidt tot een enigszins positief effect op ruimtelijk-visuele aspecten (+).

Waardevolle houtopstanden worden in het bestemmingsplan expliciet bestemd en als te behouden waarden beschermd. Daarmee is het effect op deze waardevolle houtopstanden vanuit landschappelijk oogpunt als neutraal beoordeeld (0). Vanzelfsprekend kan een verbeterde groenstructuur als gevolg van de nieuwbouwplannen en de daaraan gekoppelde landschappelijke inpassing een meerwaarde betekenen voor deze waardevolle houtopstanden.

De agrarische bedrijven komen niet voor in de Kustzone. De uitbreidingsmogelijkheden van de agrarische sector spelen daar daarom geen rol.

Onderzoekslocatie Petten

De maximale invulling van de Onderzoekslocatie Petten leidt tot een grote verdichting in het duingebied. Aangezien het duingebied ter plaatse van de onderzoekslocatie vrij smal is, is landschappelijke inpassing lastig te realiseren en de toename van de bebouwing is fors. Tegelijkertijd is deze uitbreiding beperkt tot een klein gedeelte van het gehele duingebied. Deze uitbreidingsmogelijkheid wordt dan ook als enigszins negatief beoordeeld (-).

Het plaatsen van vijf windmolens van 51 meter hoog heeft eveneens een enigszins negatief effect (-). Deze windmolens worden op de duinen geplaatst, waarmee ze visueel beduidend boven het landschap uitsteken. Het betreft een aantal van vijf windmolens, die mogelijk relatief dicht op elkaar gebouwd worden. Daarmee wordt een klein aantal toegevoegd. Door de bouw bovenop de duinen zullen de turbines echter vanuit een grote omtrek zichtbaar zijn.

Recreatie

De uitbreidingsmogelijkheden voor recreatie hebben een enigszins negatief effect op het landschap (-). Er vindt hierdoor een verdichting van het landschap plaats, met name rond agrarische bedrijven. Dit

betreft vooral de kampeergelegenheden die ook aansluitend aan het bouwvlak gerealiseerd mogen worden. Dit betreft slechts een beperkt aantal gevallen door de voorwaarden die in het bestemmingsplan gekoppeld zijn aan de tussenruimte tussen de kampeergelegenheden bij agrarische bedrijven. Daarnaast dienen de campings landschappelijk te worden ingepast. Het effect van deze extra kampeergelegenheden op de ruimtelijk-visuele kwaliteit wordt hiermee als neutraal beoordeeld (0).

De ruimtelijk-visuele kwaliteit wordt in zijn verschillende facetten op diverse manieren beïnvloed in het maximum alternatief. Het totaaleffect is enigszins negatief beoordeeld (-).

Tabel 6.7 Beoordeling van mogelijke effecten op ruimtelijk-visuele aspecten

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch alternatief	Beoordeling maximum alternatief
Ruimtelijk-visuele aspecten	Mogelijke effecten op ruimtelijk-visuele kwaliteit (openheid)	0	-

6.3.3 Archeologie

Realistisch alternatief

Landbouw

Het realistische alternatief gaat uit van verruiming van de bouwvlakken van elf van de agrarische bedrijven. Hiermee zijn bouwactiviteiten bij deze bedrijven te verwachten. De effecten hiervan op de archeologische waarden zijn geborgd door de vertaling van de archeologische beleidskaart van de gemeente in het bestemmingsplan. Het is weliswaar mogelijk dat archeologische waarden niet behouden kunnen blijven in de grond, maar het behoud ex situ wordt hiermee wel geborgd. Daarmee is het effect op de archeologische waarden als neutraal te beoordelen (0).

Onderzoekslocatie Petten

De uitbreiding van de onderzoekslocatie Petten leidt mogelijk tot effecten op de archeologische waarden, met name omdat de archeologische waarden in de duinen weinig bekend zijn. De onderzoeksplicht gekoppeld aan bouwplannen waarborgt echter het onderzoek van archeologische waarden op het moment van uitvoering van de plannen.

Het realistische alternatief wordt daarom als neutraal beoordeeld op de mogelijke effecten op archeologische waarden (0).

Maximumalternatief

Landbouw

In het maximumalternatief worden alle bouwvlakken vergroot naar 2 hectare. Ook hier biedt de dubbelbestemming archeologie die in het bestemmingsplan wordt opgenomen een waarborg dat archeologische waarden worden behouden, zoveel mogelijk in de grond, maar indien dit niet mogelijk is door een eventuele opgraving. Het effect op de archeologische waarden wordt daarmee als neutraal beoordeeld (0).

Onderzoekslocatie Petten

Ditzelfde geldt voor de uitbreidingsmogelijkheden van OLP en voor de toevoeging van recreatieve functies bij agrarische bedrijven en woningen in het gebied.

Het effect van het maximumalternatief voor archeologische waarden is daarmee als neutraal te beoordelen (0).

Tabel 6.8 Beoordeling van mogelijke effecten op archeologie

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch alternatief	Beoordeling maximum alternatief
Archeologie	Mogelijke effecten op archeologische waarden	0	0

6.3.4 Aardkundige waarden

Realistisch alternatief

Landbouw

In het realistische alternatief wordt een beperkt aantal agrarische bouwvlakken uitgebreid. Deze liggen niet in de buurt van aardkundige monumenten of aardkundig waardevolle gebieden.

Onderzoekslocatie Petten

De OLP ligt midden in het aardkundige monument Duinen van Petten tot Den Helder. Het gebied mag niet fysiek aangetast worden. Ook aantasting van het duinreliëf door menselijke ingrepen is verboden. Er mag geen gebiedsvreemd water worden ingelaten en de grondwaterstand moet voldoende hoog gehouden worden, daarom mag er niet teveel water worden gewonnen. Maatregelen ten behoeve van natuurbeheer moeten mogelijk blijven (bijvoorbeeld baggeren van het Zwanenwater), maar dan zonder aantasting van de bodem. Het bouwen van nieuwe faciliteiten voor OLP is hiermee in strijd. Hiervoor moet de provincie een vergunning (Provinciale Milieuverordening) afgeven. Daarmee is geborgd dat de aardkundige waarden als belang worden meegewogen bij het beoordelen van nieuwbouwplannen. De nieuwbouwplannen binnen het aardkundig monument zijn in het realistische alternatief redelijk beperkt. In de omgevingsvergunning van de provincie zullen voorwaarden gesteld worden aan het bouwen in het aardkundige monument.

Het effect op de aardkundige waarden van het realistisch alternatief wordt daarmee als neutraal beoordeeld (0).

Maximumalternatief

Landbouw

In het maximumalternatief worden alle agrarische bouwvlakken vergroot. Een aantal van deze bouwvlakken ligt ter plaatse van een aardkundig waardevol gebied. Hiervoor zijn regels opgenomen in de PRVS om de aardkundige waarden te behouden. De effecten worden daarmee als neutraal beoordeeld (0).

Onderzoekslocatie Petten

De Onderzoekslocatie Petten ligt midden in het aardkundige monument Duinen van Petten tot Den Helder. Door de vrij grote omvang van de bouwplannen in het maximum alternatief ten opzichte van het realistisch alternatief wordt het effect op het aardkundig monument als enigszins negatief beoordeeld (-). Daar staat tegenover dat het gebied ter plaatse van de OLP al aangetast is en dat het aardkundige monument een vrij groot gebied beslaat.

Recreatie

Het toevoegen van bed & breakfast en kampeerfaciliteiten leidt niet tot aantasting van de aardkundige waarden, omdat bed & breakfast faciliteiten binnen de bouwvlakvergroting moeten passen en de kampeerfaciliteiten niet leiden tot diepe verstoring van de bodem. Het effect van de recreatiemogelijkheden op aardkundige waarden is neutraal beoordeeld (0).

Het totaaleffect van het maximumalternatief op de aardkundige waarden is neutraal beoordeeld (0).

Tabel 6.9 Beoordeling van mogelijke effecten op aardkunde

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch alternatief	Beoordeling maximum alternatief
Aardkunde	Mogelijke effecten op aardkundige waarden	0	0

6.4 Leefmilieu en gezondheid

6.4.1 Geur

Realistisch alternatief

Landbouw

Uit de analyse van de huidige situatie (zie paragraaf 4.4.1) is reeds gebleken dat zich geurknelpunten voordoen tussen bestaande veehouderijen en geurgevoelige objecten (uitgaande van de berekende geurhinder, binnen de gemeente Zijpe zijn geen situaties bekend waar sprake is van geuroverlast). In het realistisch alternatief breiden 5 melkveehouderijen hun agrarische bebouwing uit, schakelen 3 akkerbouwbedrijven om naar 3 melkveehouderijen en stoppen twee varkenshouderijen. Lokaal kan de geurhinder toenemen, indien deze bedrijven nabij geurgevoelige objecten liggen. Andersom kan de geurhinder afnemen als de afstand tot de geurgevoelige objecten voldoende groot is. Per saldo is de kans op toename van geurbelasting als gevolg van het realistisch alternatief (gelijkblijvend aantal dieren) klein.

In de quickscan Wet geurhinder en veehouderij is beoordeeld of een ruimtelijk plan zich binnen de vaste afstand van 100 m van een bedrijf bevindt. Normaliter wordt vanaf de rand van het agrarisch bouwvlak gerekend. In de quickscan is onbekend waar een bouwvlak zich exact bevindt. Een afstand van 150 m is daarom aangehouden, 50 m voor het bouwvlak en 100 m voor de vaste afstand. Uit deze analyse is gebleken dat de (toekomstige) woongebieden van Callantsoog, Oudesluis, Stolpen, Schagerbrug, Sint Maartensvlotbrug, Burgerbrug en Petten binnen de vaste afstand van 14 grondgebonden veehouderijen in Zijpe liggen. Daarnaast ligt de uitbreiding van het bedrijventerrein ten noordwesten van Schagen binnen de vaste afstand van een grondgebonden veehouderij in Zijpe. Voor toekomstige bouwplannen van de gemeente rondom deze grondgebonden veehouderijen kan een beperking gelden als gevolg van de nabijheid van deze veehouderijen. Aangezien geen bouwplannen bekend zijn, is dit voor dit planMER niet relevant.

De uitbreiding van de vijf veehouderijen die in het realistische alternatief zijn beschouwd leiden niet tot knelpunten op het gebied van geur.

Het effect is neutraal beoordeeld, aangezien het effect op geurhinder van de agrarische bedrijven per saldo zeer beperkt is (0).

Afvalbeheercentrum

Zoals weergegeven in paragraaf 4.4.1 komen de feitelijke bedrijfsactiviteiten, die plaatsvinden bij het afvalbeheercentrum Tol Milieu, niet meer overeen met de activiteiten zoals die bestemd zijn in het vigerende bestemmingsplan Buitengebied 1989. In het bestemmingsplan wordt een milieuzonering van 200 meter opgenomen, op grond van VNG-publicatie waarbij rekening wordt gehouden met de in de omgeving aanwezige milieugevoelige functies. De diverse bedrijfsactiviteiten die plaatsvinden op het perceel moeten van elkaar worden gescheiden en op verschillende delen van het perceel plaatsvinden, zodat geen sprake is van knelpunten met de aanwezige milieugevoelige functies. Aangezien er in de referentiesituatie ook geen sprake is van geuroverlast, zal het effect op de geurbelasting met de voorgenomen maatregelen niet verslechteren, dan mogelijk licht verbeteren. Het effect is neutraal beoordeeld (0).

Maximumalternatief

Landbouw

De effecten van het maximumalternatief zijn in de quickscan Wet geurhinder en veehouderij niet beoordeeld. Voor de uitbreiding van de bestaande veehouderijen naar een bouwvlak van 2 hectare gelden dezelfde afstandsnormen tussen de agrarische bedrijven en veehouderijen. De kans op toename van de geurbelasting op geurgevoelige objecten is afhankelijk van de locatie van de uitbreiding. De omgeschakelde akker- en tuinbouwbedrijven naar veehouderijen kunnen nabij geurgevoelige objecten (woningen) liggen. Er is sprake van een kans op toename van de geurbelasting op geurgevoelige objecten.

Indien bedrijven wensen uit te breiden, waarbij sprake is van overschrijding van de afstandsnorm, zal eigen geurbeleid (middels een geurverordening) van de gemeente, de uitbreiding mogelijk kunnen maken. Hierdoor kunnen geurknelpunten van het maximum alternatief worden voorkomen. Niettemin neemt de kans op geurhinder toe. Het effect is daarom enigszins negatief beoordeeld (-).

Afvalbeheercentrum

De uitgangpunten van het afvalbeheercentrum tussen het maximumalternatief en het realistisch alternatief zijn gelijk. Het effect van het afvalbeheercentrum op geurhinder is neutraal beoordeeld (0).

Tabel 6.10 Beoordeling van mogelijke effecten op geur

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch alternatief	Beoordeling maximum alternatief
Geur	Kans op toename geurbelasting op geurgevoelige objecten	0	-

6.4.2 Concentratie fijn stof in de lucht

Realistisch alternatief

Landbouw

In het realistisch alternatief neemt de agrarische bedrijvigheid van de akkerbouw-, tuinbouwbedrijven en grondgebonden veehouderijen ten opzichte van de referentiesituatie in beperkte mate toe. Extra fijn stof van de agrarische bedrijfsvoering alsmede het landbouwverkeer is beperkt. De achtergrondconcentratie zal hier niet door worden beïnvloed. Het effect is neutraal beoordeeld (0).

Maximum alternatief

Landbouw

In het maximum alternatief kunnen de veehouderijen, alsook het verkeer van en naar de veehouderijen eveneens effect op de concentratie fijn stof in de lucht hebben. Lokaal kan bij landbouwbedrijven de emissie van fijn stof (en/of stikstofdioxide, bijvoorbeeld door elektriciteitsopwekking bij mestvergisting) wel iets toenemen, maar de achtergrondconcentratie zal hier niet aanmerkelijk door worden beïnvloed. Het effect is eveneens neutraal beoordeeld (0).

Tabel 6.11 Beoordeling van mogelijke effecten op concentratie fijn stof in de lucht

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch alternatief	Beoordeling maximum alternatief
Fijn stof	Kans op toename concentratie fijn stof in de lucht	0	-

6.4.3 Gezondheid

Realistisch alternatief

Landbouw

Zoals weergegeven in paragraaf 4.6.1 vormt het gebruik van bestrijdingsmiddelen voor de bollenteelt een aandachtspunt voor de gezondheid voor omwonenden. Het areaal aan bollenteelt wijzigt niet of nauwelijks ten opzichte van de referentiesituatie. De effecten op de gezondheid zijn dan ook niet verschillend. Gezien de afname aan bestrijdingsmiddelen is de reeds beperkte kans op gezondheidseffecten voor omwonenden ook steeds kleiner. De toelating van bestrijdingsmiddelen geschiedt door het College van Toezicht op Gewasbeschermingsmiddelen en Biociden. Afhankelijk van het middel wordt de naleving van regels door verschillende inspecties onderzocht (Arbeidsinspectie, Voedings- en warenautoriteit, Rijkswaterstaat, milieu-inspectie). Gezien de uitvoerige controle van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden wordt ervan uitgegaan dat het realistisch alternatief geen kans op toename van gezondheidsrisico heeft. Het effect is neutraal beoordeeld (0).

De aanwezigheid van intensieve veehouderij kan ook een aandachtspunt vormen. In gemeente Zijpe bevinden zich echter geen intensieve veehouderijen. Derhalve is geen sprake van gezondheidsrisico's in relatie tot intensieve veehouderij (0).

Onderzoekslocatie Petten

Op Onderzoekslocatie Petten (OLP) kunnen als gevolg van de bekende bouwplannen de nucleaire activiteiten niet toenemen. Ervan uitgaande dat conform de Kernenergiewet iedere wijziging in de nucleaire activiteiten wordt getoetst aan de geldende normen door het Ministerie EL&I en hiervoor de benodigde vergunningen worden aangevraagd, is de kans op toename van gezondheidsrisico's (radioactieve straling) neutraal beoordeeld (0).

Maximumalternatief

Landbouw

In het maximumalternatief zijn alle bollenteelt (en akkerbouw)-bedrijven omgezet naar veehouderijbedrijven. Kans op de gezondheidseffecten voor omwonenden van veehouderijbedrijven is er niet of nauwelijks. In het maximumalternatief is vanwege afwezigheid van intensieve veehouderij eveneens geen sprake van gezondheidsrisico's in relatie tot intensieve veehouderij. Het effect is neutraal beoordeeld (0).

Onderzoekslocatie Petten

Op Onderzoekslocatie Petten (OLP) kunnen als gevolg van maximale uitbreiding van het bebouwingsoppervlak de nucleaire activiteiten toenemen. Ook hiervoor geldt het uitgangspunt is dat veiligheids- en gezondheidseffecten in relatie tot de nucleaire activiteiten worden geborgd door de Kernenergiewet. Onderzoekslocatie Petten vergroot daardoor niet de kans op toename van gezondheidsrisico's gerelateerd aan nucleaire activiteiten. Het effect is neutraal beoordeeld (0).

Tabel 6.12 Beoordeling van mogelijke effecten op gezondheid

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch alternatief	Beoordeling maximum alternatief
Gezondheid	Kans op gezondheidseffecten	0	0

6.4.4 Verkeersveiligheid

Realistisch alternatief

De ontwikkeling naar steeds zwaarder landbouwverkeer kan op plattelandswegen negatieve gevolgen hebben voor de verkeersveiligheid, met name voor fietsers (waaronder scholieren, recreanten). Dit is echter geen effect van het voornemen, het effect treedt ook op bij autonome ontwikkeling. Het realistisch alternatief bevat geen ontwikkelingen waardoor sprake is van een relevante toename van het verkeersbewegingen. De effecten ten opzichte van de referentiesituatie zijn daarom neutraal beoordeeld (0).

Ten opzicht van de referentiesituatie zal als gevolg van het realistisch alternatief ook geen sprake zijn van relevante wijzigingen in het recreatieverkeer. Het effect is neutraal beoordeeld (0).

Maximumalternatief

De verwachting is dat als gevolg van de omzetting van de bollenteeltbedrijven naar veehouderijbedrijven de intensiteiten en verkeersafwikkeling van het landbouw- en transportverkeer wijzigen. Voor de bollenteelt is gedurende de oogst met name de piek in verkeersintensiteiten. Voor de veehouderij is dit meer verspreid door de seizoenen heen. De iets grotere verspreiding van het landbouwverkeer door de seizoenen heen kan enige gunstige effecten op de verkeersveiligheid hebben. Het effect zal relatief gezien zeer beperkt zijn (0).

Het recreatieverkeer naar de bloembollenvelden gedurende het bloeiseizoen verdwijnt als gevolg van omzetting van bollenteelt bedrijven naar veehouderijbedrijven in dit alternatief. De ontwikkeling van extra kampeerplaatsen en bed & breakfastfaciliteiten creëert daartegenover extra recreatieverkeer, met name in het zomerseizoen. Gedurende het zomerseizoen, wanneer het landbouwverkeer gebruik maakt van dezelfde plattelandswegen als het recreatieverkeer, kan dit op topdagen lokaal merkbaar zijn. de kans op verslechtering van de verkeersveiligheid, mede gezien de recente verkeerskundige maatregelen

ter verbetering van de doorstroming en verkeersveiligheid, is daarom beperkt. Het effect is daarom neutraal beoordeeld (0).

Tabel 6.13 Beoordeling van mogelijke effecten op verkeersveiligheid

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch alternatief	Beoordeling maximum alternatief
Verkeersveiligheid	Kans op verslechtering van de verkeersveiligheid	0	0

6.4.5 Externe veiligheid

Realistisch alternatief

Het landbouw- en recreatieontwikkelingen conform het realistisch alternatief hebben geen specifieke gevolgen voor de externe veiligheidssituatie. Ervan uitgaande dat conform de Kernenergiewet iedere wijziging in de nucleaire activiteiten op Onderzoekslocatie Petten wordt getoetst aan de geldende normen door het Ministerie EL&I en hiervoor de benodigde vergunningen worden aangevraagd, is de kans op externe veiligheidsrisico's (bijvoorbeeld een melting down) neutraal beoordeeld (0).

Maximumalternatief

Het maximumalternatief heeft eveneens geen specifieke gevolgen voor de externe veiligheidssituatie. Ook voor het maximumalternatief geldt het uitgangspunt dat veiligheidseffecten in relatie tot de nucleaire activiteiten worden geborgd door de Kernenergiewet. Onderzoekslocatie Petten vergroot daardoor niet de kans op externe veiligheidsrisico's. Het effect is neutraal beoordeeld (0).

Tabel 6.14 Beoordeling van mogelijke effecten op externe veiligheid

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch alternatief	Beoordeling maximum alternatief
Externe veiligheid	Kans op externe veiligheidsrisico's	0	0

6.4.6 Geluid

Realistisch alternatief

Het realistisch alternatief heeft geen specifieke gevolgen voor de geluidssituatie in het buitengebied. De toename in landbouw- en recreatieverkeer is zeer beperkt. Het effect is daarom neutraal beoordeeld (0).

Zoals weergegeven in paragraaf 4.4.1 komen de feitelijke bedrijfsactiviteiten, die plaatsvinden bij het afvalbeheercentrum Tol Milieu, niet meer overeen met de activiteiten zoals die bestemd zijn in het vigerende bestemmingsplan Buitengebied 1989. Het terrein kent een geluidscontour die ook in het bestemmingsplan is opgenomen. Deze geluidscontour wijzigt niet. Het effect is neutraal beoordeeld (0).

Maximumalternatief

Het maximumalternatief heeft geen specifieke gevolgen voor de geluidssituatie in het buitengebied. Het extra recreatieverkeer als gevolg van het maximumalternatief kan mogelijk gedurende de piekdagen in het zomerseizoen lokaal een toename in wegverkeerslawaai tot gevolg hebben. Daarnaast verdwijnt het recreatieverkeer naar de bloembollenvelden gedurende het bloeiseizoen als gevolg van omzetting van bollenteelt bedrijven naar veehouderijbedrijven in dit alternatief. De kans op toename van geluidbelasting op geluidgevoelige objecten is daarom zeer beperkt. Het effect is daarom neutraal beoordeeld (0).

Tabel 6.15 Beoordeling van mogelijke effecten op geluid

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch alternatief	Beoordeling maximum alternatief
Geluid	Kans op toename geluidbelasting op geluidgevoelige objecten	0	0

6.4.7 Licht

Realistisch alternatief

Landbouw

De ontwikkelingsmogelijkheden voor open veestallen kunnen gevolgen hebben voor de zichtbaarheid van lichtbronnen in het buitengebied. Bedrijven kunnen hun veestallen vervangen door stallen die meer licht uitstralen. Niet alle bedrijven zullen tijdens de bestemmingsplanperiode hun stallen vervangen, maar er kan wel een substantiële vervanging plaatsvinden. Deze ontwikkeling kan invloed hebben op de verlichtingssterkte ter plaatse van gebouwen en objecten in de nabije omgeving, terwijl ook de luminantie van de gevel (de waarneembaarheid als 'lichtbron', als verlicht vlak) kan toenemen.

Op basis van algemene inzichten kan worden aangenomen dat op een afstand van bijvoorbeeld 100 - 200 m de toename van het lichtniveau niet merkbaar zal zijn ten opzichte van heersende lichtniveau in een bebouwde omgeving. Dit neemt niet weg dat de verlichte stal wel tot een grotere afstand als een verlichte vlek waarneembaar zal zijn, afhankelijk van de reflectie van het licht tegen materialen in de stal, materiaal van de wanden (indien deze gesloten zijn, dit zal afhangen van de weersomstandigheden en de windrichting) en deeltjes (bijvoorbeeld vocht) in de lucht in de stal en vlak daarbuiten. Het effect zal ongeveer vergelijkbaar zijn met de lichtuitstraling van een kantoor of een werkruimte waarbij de lampen niet naar buiten schijnen en van buiten niet zichtbaar zijn (dit is bij werkplaatsen en woningen vaak anders). Deze zichtbaarheid kan worden ervaren als een negatieve invloed op de belevingswaarde van het landelijk gebied. Doordat de lichtperiode wordt beperkt, zodat het, eventuele korte inspecties in de stal daargelaten, donker is in de periode van 8 uur 's avonds tot 4.15 u 's ochtends, zal er in dit geval en uitgaande van toepassing van de beste beschikbare technieken (BBT) naar verwachting alleen in zeer beperkte mate sprake zijn van een negatieve invloed op de belevingswaarde van het landelijk gebied bij nacht. Het effect is gezien het relatief grote aantal veehouderijen in het plangebied enigszins negatief beoordeeld (-).

De lichthinder van de twee glastuinbouwbedrijven wijzigt niet ten opzichte van de referentiesituatie. De kans op toename van lichthinder op omwonenden is daarom neutraal beoordeeld. Om de zichtbaarheid van, en de hinder door de kassen tegen te gaan (ook in de referentiesituatie), is gebruik van betere armaturen met minder strooilicht mogelijk. Een verdere reductie kan worden bewerkstelligd in het verder beperken van de periode van het zogenaamd kieren. Ontwikkelingen in de verlichtingstechniek (bijvoorbeeld met lampen die minder warmte produceren, LED-techniek, etc.) kan er aan bijdragen dat de noodzaak tot het openen van de bovenafsluiting worden verkleind. Het effect is ten opzichte van de referentiesituatie neutraal beoordeeld (0).

Onderzoekslocatie Petten

De lichtuitstraling van de OLP kan als gevolg van de uitvoering van de bekende bouwplannen toenemen. Conform het gemeentelijke landschapsbeleid dient lichtuitstraling van het OLP op de omgeving te worden teruggebracht. Uitgaande van dit beleid is geen sprake van toename van lichthinder. Het effect op lichtgevoelige objecten, waaronder omwonenden en omliggende natuurgebied, is neutraal beoordeeld (0).

De totaal kans op toename van de lichtuitstraling op lichtgevoelige objecten conform het realistisch alternatief is gezien het relatief grote aantal veehouderijen dat kan omschakelen naar open veestallen licht negatief beoordeeld (-).

Maximumalternatief

Landbouw

Als gevolg van de omzetting van alle akkerbouw- en tuinbouwbedrijven naar veehouderijen kan de lichthinder met toepassing van open veestallen aanzienlijk toenemen. Het effect is vanwege het grote aantal veehouderijen in het maximumalternatief duidelijk negatief beoordeeld (- -).

In het maximumalternatief blijft de omvang van de glastuinbouwbedrijven gelijk met de feitelijke situatie. De lichthindereffecten van de kassen wijzigen dan ook niet ten opzichte van de referentiesituatie (0).

Onderzoekslocatie Petten

Evenals in het realistisch alternatief kan de lichtuitstraling van de OLP als gevolg van de uitvoering van de bekende bouwplannen toenemen. Conform het gemeentelijke landschapsbeleid dient lichtuitstraling van het OLP op de omgeving te worden teruggebracht. Uitgaande van dit beleid is geen sprake van toename van lichthinder. Het effect op lichtgevoelige objecten, waaronder omwonenden en omliggende natuurgebied, is neutraal beoordeeld (0).

De kans op toename van de lichtuitstraling op lichtgevoelige objecten conform het maximumalternatief is gezien de verwachte ontwikkeling van meer van open veestallen bij de veehouderijen duidelijk negatief beoordeeld (- -).

Tabel 6.16 Beoordeling van mogelijke effecten op licht

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch alternatief	Beoordeling maximum alternatief
Licht	Kans op toename lichtuitstraling op lichtgevoelige objecten	-	- -

6.5 Bodem en water**6.5.1 Bodemstructuur****Realistisch alternatief***Landbouw*

In het realistisch alternatief is sprake van omzetting van drie akkerbouwbedrijven naar veehouderijen. De akkerbouw-/bollengrond moet worden omgezet naar hoofdzakelijk grasland voor het vee. Omdat het om drie bedrijven gaat met bijbehorende gronden, zal ten opzichte van de referentiesituatie het effect op de bodemstructuur van het gehele plangebied niet waarneembaar zijn. Het effect is neutraal beoordeeld (0).

Maximum alternatief*Landbouw*

In het maximumalternatief is sprake van omzetting van alle akkerbouw- en tuinbouwbedrijven naar veehouderijen. Dit betekent dat een groot areaal aan akkerbouwgronden en bollengronden ook wordt omgezet naar hoofdzakelijk grasland voor het vee. De bovenste laag van de bodemstructuur wijzigt hierdoor. Mogelijk wordt de bovenlaag iets rijker aan organische stof. Dit kan de mogelijkheden om mineralen vast te houden vergroten en daardoor een licht positief effect hebben. De totale bodemstructuur wijzigt niet door deze omschakeling. Het effect is daarom neutraal beoordeeld (0).

6.5.2 Bodemkwaliteit**Realistisch alternatief***Landbouw*

Zoals weergegeven in paragraaf 4.5.1 neemt de toepassing van bestrijdingsmiddelen in de bollenteelt af. Het effect van bestrijdingsmiddelen op de bodemkwaliteit blijkt beperkt te zijn. Afname van gebruik van bestrijdingsmiddelen kan niettemin een positief effect hebben op de bodemkwaliteit. Deze ontwikkeling gebeurt ook in de referentiesituatie, ongeacht het vaststellen van het voorgenomen bestemmingsplan. Het effect op de bodemkwaliteit is derhalve neutraal beoordeeld (0).

Maximumalternatief*Landbouw*

Het gebruik van bestrijdingsmiddelen neemt als gevolg van de omzetting van alle bollenteelt- en akkerbouwbedrijven naar veehouderijen naar verwachting enigszins af. Het effect op de bodemkwaliteit is licht positief beoordeeld (+).

Tabel 6.17 Beoordeling van mogelijke effecten op bodem

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch alternatief	Beoordeling maximum alternatief
Bodemstructuur	Mogelijke effecten op bodemstructuur	0	0
Bodemkwaliteit	Mogelijke effecten op bodemkwaliteit	0	+

6.5.3 **Grond- en oppervlaktewater**

Realistisch alternatief

Landbouw

Het realistisch alternatief heeft gezien de relatief beperkte wijziging van drie akkerbouw-/tuinbouwbedrijven in bollenteeltbedrijven ten opzichte van de referentiesituatie vrijwel geen effect op de grond en oppervlaktewater in de directe omgeving, danwel de nabijgelegen duinen of het Noord-Hollands kanaal Het effect is neutraal beoordeeld (0).

Onderzoekslocatie Petten

Door toename van bebouwing in Onderzoekslocatie Petten neemt de verharding toe. Extra waterberging dient te worden gerealiseerd ter compensatie van de toename aan verharding. Als gevolg van de waterbergingseisen van het Hoogheemraadschap, heeft de toename van bebouwing geen negatieve gevolgen voor het grond- en oppervlaktewater. Het effect is neutraal beoordeeld (0).

Maximumalternatief

Landbouw

Als gevolg van de omzetting van alle bollenteeltbedrijven naar veehouderijen is geen onttrekking van water uit het Noord-Hollands Kanaal voor de bollenteelt meer nodig. Voor de graslanden kan in de zomermaanden ook water voor de beregening nodig zijn. De verwachting is dat het echter om minder grote hoeveelheden water gaat. Theoretisch gezien kan daarom het maximum alternatief leiden tot een verhoging van het grondwaterpeil in de polders. De verwachting is dat het gebied een bollenconcentratiegebied blijft, het waterbeheer is hierop afgestemd. Er zal dan ook geen verandering van zomer- en winterpeilen optreden. Het effect is neutraal beoordeeld (0).

Onderzoekslocatie Petten

Evenals geldt voor het realistisch alternatief dient de extra bebouwing in het maximum alternatief te voldoen aan de waterbergingseisen. Het effect is neutraal beoordeeld (0).

6.5.4 **Waterkwaliteit**

Realistisch alternatief

In het realistisch alternatief is sprake van omzetting van drie akkerbouwbedrijven naar veehouderijen. De akkerbouw-/bollengrond moet worden omgezet naar hoofdzakelijk grasland voor het vee. Omdat het om drie bedrijven gaat met bijbehorende gronden, zal ten opzichte van de referentiesituatie het effect op de waterkwaliteit van het gehele plangebied niet waarneembaar zijn. Het effect op de waterkwaliteit is neutraal (0) beoordeeld.

Maximumalternatief

Als gevolg van de omzetting van alle bollenteeltbedrijven naar veehouderijen is de verwachting dat het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden, ten opzichte van het gebruik voor veehouderijen, enigszins afneemt. Het effect op de waterkwaliteit is enigszins positief (+) beoordeeld.

Tabel 6.18 Beoordeling van mogelijke effecten op water

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling realistisch alternatief	Beoordeling maximum alternatief
Grond - en oppervlaktewater	Effecten op grondwaterstand	0	0
Waterkwaliteit	Effecten op waterkwaliteit	0	+

7 Vergelijking, conclusies en aanbevelingen

7.1 Overzicht scores

In de onderstaande tabel zijn de scores per (hoofd-)aspect samengevoegd in één overzichtstabel. In de navolgende paragrafen is de tabel per hoofdaspect samenvattend toegelicht. Gekoppeld daaraan zijn aanbevelingen gegeven voor het beperken van effecten. Deze aanbevelingen kunnen gevolgen hebben voor het voorgenomen bestemmingsplan. Bij de effectbeoordeling zijn twee alternatieven beschouwd; het realistisch alternatief en het maximum alternatief.

Tabel 7.1 Overzicht effectbeoordeling milieuthema's

Hoofdaspect	Criterium	Beoordeling Voornemen	
		Realistisch alternatief	Maximum alternatief
Natuur			
Natura 2000-gebieden	Mogelijke effecten op de instandhoudingdoelstellingen Natura 2000-gebieden	-	--
EHS (excl.N 2000-gebieden)	Mogelijke effecten op de overige EHS-gebieden	0	0
Overige natuurwaarden	Mogelijke effecten op weidevogelgebieden	0	--
	Mogelijke effecten op flora en fauna	-	-
Landschap en cultuurhistorie			
Cultuurhistorisch landschap	Mogelijke effecten op de landschapsstructuur, samenhang en cultuurhistorische elementen	0	-
Ruimtelijk-visuele aspecten	Mogelijke effecten op ruimtelijk-visuele kwaliteit (openheid)	0	-
Archeologie	Mogelijke effecten op archeologische waarden	0	0
Aardkunde	Mogelijke effecten op aardkundige waarden	0	0
Leefbaarheid en gezondheid			
Geur	Kans op toename geurbelasting op geurgevoelige objecten	0	-
Gezondheid	Kans op gezondheidseffecten	0	0
Verkeersveiligheid	Kans op verslechtering van de verkeersveiligheid	0	0
Geluid	Kans op toename geluidbelasting op geluidgevoelige objecten	0	0
Licht	Kans op toename lichtuitstraling op lichtgevoelige objecten	-	--
Externe veiligheid	Kans op externe veiligheidsrisico's	0	0
Overige thema's			
Bodem	Mogelijke effecten op bodemstructuur	0	0
	Mogelijke effecten op bodemkwaliteit	0	+
Water	Mogelijke effecten op grondwaterstand	0	0
	Mogelijke effecten op waterkwaliteit	0	+

7.2 Conclusies

Natuur

Omdat bij geen van beide alternatieven significante gevolgen op Natura 2000-gebieden zijn uitgesloten, is de beoordeling voor beide alternatieven voor wat betreft de mogelijke invloed op gevoelige habitats enigszins negatief tot duidelijk negatief.

De verwachting is dat als gevolg van de landbouwontwikkelingen sprake is van negatieve effecten op het weidevogelgebied binnen de gemeente. Verder is de kans op negatieve effecten op beschermde flora en fauna, met name als gevolg van de geplande ontwikkelingen in de Onderzoekslocatie Petten, niet uitgesloten. Dit laatstgenoemde effect zal als gevolg van de uitvoering van de noodzakelijke natuurtoetsen in het kader van de Flora- en faunawet voor de bouwplannen kunnen voorkomen. Met zo nodig mitigerende en/of compenserende maatregelen kan aantasting van leefgebieden van beschermde soorten worden voorkomen.

Landschap en cultuurhistorie

Ten aanzien van de effecten op landschap en cultuurhistorie kan gesteld worden dat als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling beperkt tot licht negatieve effecten optreden op het cultuurhistorisch landschap en de openheid van het gebied plaatsvinden. Bij het maximum alternatief vindt daarnaast ook een lichte aantasting plaats van de verkavelingstructuur als gevolg de aanpassing van de bouwvlakken en inpassing van de bebouwing.

Leefbaarheid en gezondheid

Van het voorgenomen bestemmingsplan worden geen negatieve gevolgen verwacht, uitgezonderd geurhinder- en lichthindereffecten.

Voor geurhinder wordt met maatwerkoplossingen gewerkt om de knelpunten op te lossen. Dit betekent dat bij concrete ontwikkelingen door middel van op de locatie toegesneden maatregelen de knelpunten worden opgelost.

De ontwikkeling van open staltypen in combinatie met extra verlichting in de stal kan een negatief effect hebben op de belevingswaarde van het nachtelijk duister in het landelijk gebied. Hierbij kan als kanttekening worden geplaatst dat er feitelijk geen verschil is met wat nu mogelijk is.

Bodem en water

De (theoretische) omschakeling van alle bollenteeltbedrijven naar veehouderijen in het maximum alternatief veroorzaakt wijzigingen in het agrarisch grondgebruik. Dit heeft zowel licht positieve effecten als licht negatieve effecten. Gezien het zeer theoretische karakter van het maximum alternatief en de wens van provincie en gemeente om bollenteelt te behouden en versterken in het gebied, vormen de effecten geen aandachtspunt in de verdere besluitvorming.

7.3 Aanbevelingen uitvoerbaar alternatief

In het voorgaande is aangegeven dat het voorgenomen bestemmingsplan niet voldoet aan de voorwaarden die de Natuurbeschermingswet stelt. Het voorgenomen plan is daardoor juridisch gezien niet zondermeer uitvoerbaar. Er dient daarom gezocht te worden naar een alternatief dat wel voldoet aan de voorwaarde, dat significante gevolgen voor de natuurlijke kenmerken van de Natura 2000-gebieden zijn uitgesloten.

Daarnaast is geconstateerd, dat er op het landschap negatieve gevolgen kunnen optreden. Deze staan de uitvoerbaarheid van het plan juridisch gezien niet onmiddellijk in de weg, maar gelet op het belang dat in het beleid (ook het gemeentelijke beleid) wordt gehecht aan landschappelijke waarden is het gewenst om na te gaan of ook deze mogelijke effecten kunnen worden beperkt.

Verder is naar voren gekomen dat als gevolg van het voorgenomen plan de kans op geurbelasting en lichtuitstraling kan toenemen. Voor geur worden de knelpunten in maatwerkoplossingen opgelost. De

lichthindereffecten staan de uitvoerbaarheid van het plan juridisch gezien eveneens niet onmiddellijk in de weg. Maar ook voor dit aspect is het gewenst om na te gaan of deze mogelijke effecten kunnen worden beperkt.

Om aan bovengenoemde bezwaren tegemoet te komen, is een zogenaamd uitvoerbaar alternatief ontwikkeld. Dit alternatief geeft nadere 'spelregels' om negatieve effecten op de Natura 2000-gebieden alsook het weidevogelgebied te voorkomen, effecten op het landschap en de beleving van lichthinder en effecten op eventuele geurbelasting verder te beperken. Hier wordt onderstaand op ingegaan.

7.3.1 Spelregels beperking effecten natuur

Beperking effecten op Natura 2000-gebieden

Voor het bestemmingsplan dient een systematiek te worden gevonden, die feitelijk tenminste een 'stand still' van de stikstofdepositie door de veehouderij tot gevolg heeft.

Binnen dit uitgangspunt zou bijvoorbeeld ruimte kunnen worden gevonden voor nieuwe ontwikkelingen door actieve stopzetting van bedrijven nabij de gevoelige Natura 2000-gebieden (duingebieden), of door verplaatsing van bedrijven nabij deze gebieden. Het realistisch alternatief laat echter zien dat ook met zeer beperkte toename van het aantal dieren op een aantal bedrijven (kleine wijziging ten opzichte van de referentiesituatie), er reeds sprake is van overschrijding van kritische depositiewaarden. Zonering heeft dan praktisch geen zin. Daar komt bij dat het gaat om grondgebonden bedrijven, die door hun aard moeilijk zijn te verplaatsen. Wel kan het zijn dat in de toekomst door concentratie en schaalvergroting lokaal bedrijven worden samengevoegd. In zo'n geval kan concentratie op het bedrijf op grotere afstand van de betreffende gebieden voordelen bieden. Dit kan in voorkomende gevallen per individueel geval worden beoordeeld.

Het opnemen van spelregels in het bestemmingsplan, die er per agrarisch bedrijf op toezien dat bij uitbreiding van het aantal dierplaatsen geen toename van de stikstofdepositie in daarvoor gevoelige habitats in Natura 2000-gebieden optreedt, lijkt wel mogelijk. Het betreffende bedrijf kan dat bereiken met bijvoorbeeld een combinatie van de volgende maatregelen:

- indien uitbreiding gepaard gaat met stopzetting van een ander bedrijf, waardoor nieuwe dierplaatsen op een grotere afstand van de Natura 2000-gebieden worden gerealiseerd (saldering op stikstofdepositie: het opheffen of verminderen van depositie ten gevolge van het ene bedrijf, gecombineerd met een toename door uitbreiding op het andere bedrijf, waarbij de totale depositie op de gevoelige habitats niet toeneemt);
- en/of emissiearmere stallen toepassen: hiervoor bestaan ook voor de melkrunderveehouderij steeds meer mogelijkheden.

Op grond van het voorgaande wordt er van uitgegaan dat in het uitvoerbaar alternatief uitbreiding van dierverblijven niet 'bij recht' mogelijk is, maar alleen bij afwijking (binnen het in het bestemmingsplan opgenomen bouwperceel) dan wel bij wijziging, en in beide gevallen met toepassing van de volgende 'spelregel':

Uitbreiding of nieuwbouw van dierverblijven, dan wel het realiseren van nieuwe dierplaatsen in bestaande dierverblijven is alleen mogelijk indien is aangetoond dat stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden niet toeneemt.

De regel is vooral bedoeld om mogelijke effecten van toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden te voorkomen.

Beperking effecten op het weidevogelgebied

Gezien de reeds dalende weidevogelpopulatie in de provincie Noord-Holland is bescherming van weidevogelgebied een belangrijk aandachtspunt.

Zoals weergegeven in paragraaf 2.3 voorziet op basis van de provinciale verordening een bestemmingsplan dat betrekking heeft op weidevogelleefgebieden niet in:

- de mogelijkheid van nieuwe bebouwing, anders dan binnen een bestaand bouwvlak of een uitbreiding daarvan;
- de mogelijkheid van aanleg van nieuwe weginfrastructuur;
- de mogelijkheid van aanleg van bossen of boomgaard;
- de mogelijkheid van versturende activiteiten, buiten de huidige agrarische activiteiten, te verrichten die het weidevogelleefgebied verstoren, en;
- de mogelijkheid werken uit te voeren die realisatie van nieuwe peilverlagingen mogelijk maken.

Het bestemmingsplan Buitengebied Zijpe is conform deze regels uit de provinciale verordening opgesteld. Bovendien is het in het bestemmingsplan niet mogelijk om van veehouderij naar akkerbouw om te schakelen, zodat de graslanden niet omgezet kunnen worden naar akkerland. Door middel van een afwijkingsbevoegdheid is het mogelijk binnen de bestaande bouwvlakken te bouwen. Aan de afwijkingsbevoegdheid zijn voorwaarden gekoppeld, onder meer zoals weergegeven eerder in deze paragraaf. Extra spelregels worden hieraan niet gekoppeld, omdat de spelregels die zijn opgenomen aansluiten op het provinciale beleid. Uitbreiding van de agrarische bouwvlakken in de weidevogelgebieden is uitgesloten.

7.3.2 Spelregels beperking effecten landschap

Beperking effecten van agrarische bebouwing buiten het bouwvlak en kleinschalig kamperen

Door het opstellen van een beplantingsplan bij toepassing van de wijzigingsbevoegdheid, waarin de vergroting van het agrarisch bouwvlak (naar maximaal 2 hectare) landschappelijk wordt ingepast, wordt het effect op het landschap zoveel als mogelijk reeds beperkt. Hetzelfde geldt voor de voorwaarde van het opstellen van een erfinrichtings- en beeldkwaliteitplan, die geldt voor de realisatie van kleinschalige kamperen.

Een extra regel kan worden opgenomen om de uitvoerbaarheid van de landschappelijke inpassing te waarborgen:

Het beplantingsplan moet binnen 1 jaar na realisatie van de bebouwing zijn gerealiseerd.

Beperking effecten van extra agrarische bebouwing binnen het bouwvlak

Voor de uitbreiding van de agrarische bebouwing binnen het bouwvlak 'bij recht' zijn geen landschappelijke inpassingseisen in het bestemmingsplan gesteld. In aansluiting op de spelregel ter beperking van de natuureffecten kan bij deze regel het volgende worden gesteld:

Uitbreiding of nieuwbouw van dierverblijven, dan wel het realiseren van nieuwe dierplaatsen in bestaande dierverblijven is alleen mogelijk indien op basis van het beplantingsplan de landschappelijke inpassing ervan is aangetoond.

7.3.3 Spelregels beperking effecten geur

In de wijzigingsbevoegdheid voor de vergroting van het agrarisch bouwvlak naar 2 hectare is reeds opgenomen dat de vergroting van het bouwvlak milieuhygiënisch inpasbaar is. Voor de geursituatie betekent dit dat de veehouderijen dienen te voldoen aan de geldende afstandsnormen tot aan geurgevoelige objecten.

Voor de uitbreiding van de agrarische bebouwing binnen het bouwvlak 'bij recht' zijn geen milieuhygiënische eisen in het bestemmingsplan gesteld. In aansluiting op de spelregel ter beperking van de natuureffecten kan bij deze regel het volgende worden gesteld:

Uitbreiding of nieuwbouw van dierverblijven, dan wel het realiseren van nieuwe dierplaatsen in bestaande dierverblijven is alleen mogelijk indien is aangetoond dat de activiteit niet leidt tot onevenredige aantasting van de milieuhygiënische situatie.

7.3.4 Spelregels beperking effecten lichthinder

Voor zowel de uitbreiding van de agrarische bebouwing binnen het bouwvlak 'bij recht', als de uitbreiding van de agrarische bebouwing buiten het bouwvlak via een wijzigingsbevoegdheid zijn geen eisen ten aanzien van lichtuitstraling in het bestemmingsplan gesteld. In aansluiting op de spelregel ter beperking van de natuureffecten kan bij deze regel het volgende worden gesteld:

Uitbreiding of nieuwbouw van dierverblijven, dan wel het realiseren van nieuwe dierplaatsen in bestaande dierverblijven is alleen mogelijk indien een lichtplan is ingediend waaruit blijkt dat lichthinder/lichtvervuiling wordt beperkt.

8 Leemten in kennis en aanzet evaluatieprogramma

8.1 Leemten in kennis

Effecten op Wav-gebieden

Zoals reeds weergegeven zijn de zeer kwetsbare gebieden (Wav-gebieden) nog niet definitief door de provincie aangewezen. Zodra de gebieden definitief zijn vastgesteld, kunnen stikstofdepositieberekeningen op deze gebieden worden uitgevoerd.

Werkelijke gevolgen voor landschap

De werkelijke gevolgen voor landschap kunnen mede afhankelijk zijn van het aantal concrete initiatieven voor agrarische bedrijfsuitbreidingen en precieze locatie van deze initiatieven. In de praktijk kan het gebeuren dat een veelheid van deelbeslissingen voor verschillende bedrijfsuitbreidingen wordt genomen, maar dat het zicht op de totale gevolgen enigszins verdwijnt. Daarom wordt aan de gemeente aanbevolen om het totaaleffecten van ontwikkelingen op het landschap regelmatig in beeld te brengen, zodat hier rekening mee kan worden gehouden. Dit kan bijvoorbeeld door het Landschapsontwikkelingsplan regelmatig te herijken.

8.2 Aanzet evaluatieprogramma

Wettelijk bestaat bij activiteiten die worden voorbereid met behulp van m.e.r. de verplichting om evaluatieonderzoek te (laten) verrichten. In een milieueffectrapport wordt daarom een opzet voor een evaluatieprogramma opgenomen.

Voor het bestemmingsplan buitengebied Zijpe kan de evaluatie verschillende doelen dienen, namelijk:

- Het invullen van leemten in milieu-informatie;
- Het vergelijken van de daadwerkelijke optredende milieugevolgen met de in dit MER voorspelde gevolgen (monitoring milieugevolgen).

Het belangrijkste te monitoren effect is:

- Gevolgen van alle ontwikkelingen samen in een bepaalde landschappelijke eenheid voor de karakteristieken van dat landschap. Hierdoor zal het mogelijk worden om bij de afweging van nieuwe initiatieven het cumulatieve effect mee in beschouwing te nemen. Dit kan bijvoorbeeld door het Landschapsontwikkelingsplan regelmatig te herijken.

Referenties

- Bokhorst, J., Y. van Leeuwen, C. ter Berg, Louis Bolk Instituut (2009). Bodem en bemesting in de bollenteelt.
- Bügelhajema (2012). Planologische afweging bedrijfsactiviteiten Parallelweg 2 in Burgerbrug.
- Compendium voor de leefomgeving (2011). Weidevogels 1990 -2010.
- DHV en Alterra (2009). Pilotproject bodeminformatie landbouw.
- ETIN Adviseurs (2010). Nota Economische Zaken Gemeente Zijpe.
- Gemeente Schagen (2009). Quicksan Wet geurhinder en veehouderij.
- Gemeente Zijpe (2009). Handleiding landschappelijke inpassing (onderdeel van het Landschapontwikkelingsplan 'Veelkleurig Landschap').
- Gemeente Zijpe (2009). Landschapontwikkelingsplan 'Veelkleurig landschap'.
- Gemeente Zijpe (2012). Nota van Uitgangspunten buitengebied Zijpe.
- Herder (2010). Atlas van de Noord-Hollandse amfibieën en reptielen.
- Kuijten, C.W., J. Herder & J. Kranenburg (2008). Bijzondere vissoorten in Noord-Holland.
- Landbouw Economisch Instituut (2009). Landbouwperspectieven in Noord-Holland tot 2040.
- Landbouw Economisch Instituut (2011). Landbouweconomische berichten.
- Oranjewoud (2012). Voorontwerp bestemmingsplan buitengebied Zijpe.
- Planbureau voor de leefomgeving (2006). Welvaart en leefomgeving 2040.
- Provincie Noord-Holland (2010, laatst gewijzigd 2011). Structuurvisie Noord-Holland 2040.
- Provincie Noord-Holland (2010, laatst gewijzigd 2011). Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie
- Reitsma Stedebouw, Één op één stadslandschappen, Urban Energy (2012). Gebiedsvisie Sint Maartenszee.
- Scharinga (2010). Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels
- Universiteit Utrecht (2002). Bloembollen, bestrijdingsmiddelen en bewoners. (P-UB-2002-7).
- Van Gent Van der Reest (2009). Beleidsnota verblijfsrecreatie gemeente Zijpe.

Websites:

- <http://statline/cbs.nl>
- www.noord-holland.nl
- www.telmee.nl
- www.waarneming.nl
- www.landschapnoordholland.nl

PlanMER bestemmingsplan buitengebied Zijpe

Projectnr. 0245582.00
17 april 2013 , revisie 1

Bijlage 1: Beleidskader

B1.1 Europees beleid

Vogel- en Habitatrichtlijn, Natura 2000

De Europese Vogelrichtlijn (vastgesteld in 1979) heeft tot doel alle in het wild levende vogelsoorten, hun eieren, nesten en leefgebieden en de bescherming van trekvogels wat hun broed-, rui- en overwinteringgebieden betreft en rustplaatsen in hun trekzones te beschermen. De richtlijn kent twee sporen: algemeen geldende regels voor de bescherming van de soorten, die overal van toepassing zijn en de instelling (door de lidstaten) van speciale beschermingszones (de 'Vogelrichtlijngebieden') voor vogelsoorten die bijzonder kwetsbaar zijn. Na 1979 is de richtlijn nog diverse malen aangepast, maar hij is nog altijd van kracht.

In 1992 werd de Vogelrichtlijn aangevuld met de Habitatrichtlijn. De Habitatrichtlijn draagt bij aan het waarborgen van de biologische diversiteit door het in stand houden van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna. Van zowel typen habitats als van soorten dieren en planten zijn lijsten opgesteld die in het kader van de richtlijn beschermd dienen te worden. Ook in deze richtlijn kunnen de genoemde sporen worden onderscheiden: enerzijds de algemene bescherming van bepaalde soorten, anderzijds de aanwijzing van speciale beschermingszones (de 'Habitatrichtlijngebieden'). De speciale beschermingszones vormen samen een samenhangend Europees netwerk van natuurgebieden, dit netwerk wordt aangeduid als Natura 2000. Gezamenlijke vormen deze gebieden de hoeksteen voor behoud en herstel van biodiversiteit.

In Nederland zijn de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn vertaald in de Flora- en faunawet (voor de soortbescherming) en in de Natuurbeschermingswet (voor de bescherming van de Natura 2000-gebieden). In het plangebied zelf liggen de Natura 2000-gebieden Abtskolk en de Putten (gedeeltelijk), Zwanenwater en Pettemerduinen, Noordzeekustzone (gedeeltelijk) en Duinen van Den Helder en Callantsoog (gedeeltelijk). In de omgeving van het plangebied liggen daarnaast de Natura 2000-gebieden Schoorlse Duinen en, op wat grotere afstand, de Waddenzee.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Zijpe

Om na te gaan of het voornemen geen significante negatieve effecten heeft op Natura 2000-gebieden, is een passende beoordeling opgesteld. In het kader van het bestemmingsplan is vooral de depositie van ammoniak van de veehouderij punt van aandacht. In hoofdstuk 6 wordt ingegaan op de mogelijke effecten van de ammoniakdepositie vanuit de veehouderij op Natura 2000-gebieden.

Kader Richtlijn Water

Water is een landgrens overschrijdend thema en daarom is sinds het eind van 2000 de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) van kracht. Deze moet ervoor zorgen dat de kwaliteit van het oppervlakte- en grondwater in Europa in 2015 op orde is. Door het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier is beleid aangaande het beheergebied vastgelegd in het Waterbeheerplan.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Zijpe

In het kader van het bestemmingsplan is een watertoets uitgevoerd. In hoofdstuk 4 van de toelichting van het bestemmingsplan wordt ingegaan op de mogelijke effecten van het voornemen op de waterhuishouding en de uitkomsten van de watertoets.

Overig Europees beleid

Binnen het Nederlandse milieubeleid heeft het Europese beleid op verschillende punten doorwerking. Te denken valt bijvoorbeeld aan de doorwerking van het beleid inzake de luchtkwaliteit, inzake archeologie en cultuurhistorie (het verdrag van Valletta) en de Kaderrichtlijn Water in het nationale beleid. Op dit internationale beleid wordt in dit planMER niet specifiek ingegaan.

B1.2 Rijksbeleid

Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet 1998 regelt de bescherming van de Natura 2000-gebieden en vertaalt deze bescherming naar de Nederlandse regelgeving (daarnaast bevat de wet een regeling voor andere specifieke beschermde natuurmonumenten van nationaal belang¹²).

Op basis van de Natuurbeschermingswet worden in Nederland de Natura 2000- gebieden aangewezen. Deze worden door middel van een ministeriële aanwijzing vastgelegd. Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingdoelstellingen geformuleerd, die (meestal door de provincies) in beheerplannen moeten worden uitgewerkt. Op dit moment is de aanwijzing van Vogelrichtlijngebieden definitief, maar voor Habitatrichtlijngebieden is de aanwijzing nog in procedure. Bij gebieden die onder beide richtlijnen vallen, worden de aanwijzingen gecombineerd in één aanwijzing als Natura 2000-gebied.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Zijpe

Zoals reeds is aangegeven, is voor het bestemmingsplan een passende beoordeling nodig in verband met mogelijke effecten op een aantal Natura 2000-gebieden.

Programmatische aanpak stikstof

Voor veel van de Nederlandse Natura 2000-gebieden geldt, dat om de natuurdoelen van de gebieden te kunnen halen, de neerslag van stikstofverbindingen uit de lucht - de stikstofdepositie - minder moet worden. Die depositie daalt weliswaar al tientallen jaren maar is in veel gevallen nog steeds te groot om de stikstofgevoelige leefgebieden (habitats) van planten en dieren de gewenste kwaliteit te bezorgen.

Omdat de te hoge stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden een probleem is van meerdere overheidslagen en verschillende sectoren moet gezamenlijk worden gewerkt aan een plan voor de vermindering van de stikstofdepositie. In het kader van deze Programmatische Aanpak Stikstof worden afspraken gemaakt over de bijdrage van partijen aan de vermindering van stikstofdepositie en ontwikkelruimte die binnen deze aanpak gevonden kan worden. De Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) vindt haar wettelijke basis in § 2a.2 (artikel 19kg t/m 19km) van de Natuurbeschermingswet 1998.

Eind juni 2010 is een Voorlopig Programma Stikstof (VPAS) verschenen. Dit geeft echter nog geen regionale uitwerking. Het VPAS geeft wel informatie, achtergronden en ideeën, maar biedt nog geen concrete handvatten voor de vergunningverlening. Het algemene beeld is, dat elke sector een evenredige bijdrage zal moeten leveren aan de gewenste daling van de stikstofbelasting van overbelaste stikstofgevoelige habitats in Natura 2000-gebieden. Voor deze gebieden wordt een lijn uitgezet voor het tempo waarin de belasting moet dalen, met tussendoelen in de tijd. Dit wordt thans uitgewerkt in de beheerplannen voor de Natura 2000-gebieden.

Er is nog geen duidelijkheid ten aanzien van het PAS. Een voorlopige toets door de Commissie m.e.r. geeft aan dat door de huidige opzet de impasse tussen de noodzaak voor economische ontwikkelingsruimte en de natuur nog niet wordt doorbroken. Het is nog onduidelijk welke consequenties dit voor het PAS heeft. Ondertussen zijn er wel stappen gezet. Zo is er meer duidelijkheid over mogelijke herstelstrategieën die ingezet kunnen worden om de stikstofdoelen te behalen.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Zijpe

Zoals reeds is aangegeven, is voor het bestemmingsplan een passende beoordeling nodig in verband met mogelijke effecten op een aantal Natura 2000-gebieden.

¹² deel Alde Feanen is natuurmonument van nationaal belang

Ecologische Hoofdstructuur (EHS)

In het regeerakkoord tussen VVD en PvdA van 29 oktober 2012 staat dat de ecologische hoofdstructuur (EHS) wordt uitgevoerd, inclusief de verbindingszones. Er zullen afspraken gemaakt worden met provincies en natuurbeheerorganisaties over prioriteiten, tijdspad en inzet van middelen. Een concreet tijdspad is derhalve niet bekend. Naar verwachting zal de EHS wel binnen de bestemmingsplanperiode (tot 2022) worden gerealiseerd.

De Natura 2000-gebieden (met natuurwaarden van Europees belang) en de twintig Nationale Parken maken deel uit van de EHS, evenals de Noordzee en de grote wateren. Bij de realisatie van de EHS zal aandacht zijn voor de toegankelijkheid, de recreatieve waarde en de cultuurhistorische en landschappelijke waarden. De nationale EHS is de belangrijkste Nederlandse bijdrage aan het keren van de internationale achteruitgang van biodiversiteit. De mogelijkheid voor soorten om zich tussen natuurgebieden te verplaatsen wordt vooral gerealiseerd via landbouwgebied en ander particulier beheerd groengebied.

De provincie Noord-Holland werkt aan de aanleg van de EHS samen met natuurbeherende organisaties, boeren, gemeenten en waterschappen. In het Natuurbeheerplan 2013 van de provincie Noord-Holland, vastgesteld door Gedeputeerde Staten op 4 september 2012 zijn de Natura 2000-gebieden, de EHS, de ecologische verbindingszones, de landschapselementen en de agrarische gebieden met natuurwaarden, waaronder het weidevogelleefgebied, aangeduid ('begrensd'). De begrenzing van de Natura 2000-gebieden, de EHS en de ecologische verbindingszones is vastgelegd op de begrenzingkaart. In het Natuurbeheerplan staat tevens waar welke soort natuur, agrarische natuur of landschap aanwezig is of ontwikkeld kan worden. Het Natuurbeheerplan vormt verder de basis voor de subsidiëring van het natuurbeheer.

Het Natuurbeheerplan heeft geen planologische consequenties. Het planologische beleid van de provincie Noord-Holland is vastgelegd in de Structuurvisie 2040 en de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie (PRVS). Deze documenten bevatten eveneens de begrenzing van de Natura 2000-gebieden, de EHS, de ecologische verbindingszones en het weidevogelleefgebied en vormen de basis voor de ruimtelijke bescherming van deze gebieden.

Op grond van artikel 19 van de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie (PRVS) zijn gemeenten verplicht om EHS-gebieden waar de natuurfunctie reeds is gerealiseerd, in het bestemmingsplan een natuurbestemming te geven. De begrenzing van EHS-gebieden waar de natuurfunctie nog niet is gerealiseerd, leidt in beginsel niet tot consequenties voor de uit een vigerend bestemmingsplan voortvloeiende gebruiksmogelijkheden. Deze gebieden houden doorgaans hun oorspronkelijke (meestal agrarische) bestemming tot de gronden zijn verworven voor natuurontwikkeling of een overeenkomst voor functieverandering is afgesloten. Pas dan dient de gemeente de vigerende bestemming te wijzigen in een natuurbestemming. Het is de eigenaar of gebruiker van de gronden echter niet toegestaan om maatregelen te nemen die de beoogde natuurontwikkeling minder of zelfs geheel niet meer mogelijk maken. Gemeenten en provincie dienen ervoor te zorgen dat geen onomkeerbare ingrepen plaatsvinden.

Voor gronden die grenzen aan de EHS, maar daar zelf buiten liggen, gelden geen beperkingen. De EHS heeft, in tegenstelling tot Natura 2000-gebieden, geen 'externe werking' die een toets van gebruik aangrenzend op het natuurgebied verplicht stelt.

Ingrepen in de EHS, ecologische verbindingszones en weidevogelleefgebieden zijn alleen toegestaan als ze geen negatieve effecten hebben op deze gebieden, of als negatieve effecten kunnen worden tegengegaan door het nemen van mitigerende maatregelen (maatregelen die de negatieve effecten zoveel mogelijk beperken). Heeft een ingreep wel een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van een EHS-gebied, dan geldt het 'nee, tenzij-regime'. Een project kan dan alleen doorgaan als er geen reële alternatieven zijn en als sprake is van een groot openbaar belang. Als een ingreep wordt toegestaan moet de initiatiefnemer de (potentiële) natuurwaarden die verloren gaan op eigen kosten compenseren. De regelgeving voor natuurcompensatie is verankerd in de PRVS en de Beleidsregel compensatie natuur en recreatie Noord-Holland.

De provincie Noord-Holland heeft de wezenlijke kenmerken en waarden niet uitputtend vastgelegd. Van de initiatiefnemer van het plan waarvoor effecten in beeld gebracht moeten worden, wordt verwacht dat hij/zij een eigen inschatting geeft van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied (Natuurbeheerplan 2013, provincie Noord-Holland, 2012).

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Zijpe

In het bestemmingsplan is de Ecologische Hoofdstructuur bestemd als Natuur. Hierdoor is in elk geval geen sprake van eventueel ruimtebeslag van andere functies en ontwikkelingen in de Ecologische Hoofdstructuur. In hoofdstuk 6 wordt nader ingegaan op de (mogelijke) effecten van het voornemen op de EHS.

Wet ammoniak en veehouderij

Op 8 mei 2002 is de Wet ammoniak en veehouderij (Wav) in werking getreden. De Wav vormt een onderdeel van de nieuwe ammoniakregelgeving voor dierenverblijven van veehouderijen. Deze nieuwe regelgeving kent een emissiegerichte benadering voor heel Nederland met daarnaast aanvullend beleid ter bescherming van de kwetsbare gebieden.

De emissiegerichte benadering heeft gestalte gekregen in het Besluit huisvesting ammoniakemissie veehouderij (AMvB Huisvesting). Hierin zijn eisen opgenomen ten aanzien van de (maximaal) toegestane ammoniakemissie per diercategorie.

Wanneer een veehouderij in de nabijheid (zone 250 meter) van een zeer kwetsbaar gebied is gesitueerd, kan een bedrijf slechts beperkt worden uitgebreid. Intensieve veehouderijen mogen in deze zone niet of zeer beperkt uitbreiden. Voor grondgebonden rundveehouderijen geldt de volgende regelgeving:

- de mogelijkheid voor uitbreiding van melkrundveehouderijbedrijven tot 200 stuks melkrundvee inclusief 140 stuks jongvee in de zone van 250 meter rond de beschermde gebieden;
- het verbod op de vestiging van nieuwe veehouderijen geldt niet voor het houden van dieren ten behoeve van het natuurbeheer.

De ligging van de dierverblijven is maatgevend voor de vraag of het bedrijf binnen of buiten de zone valt. De provincie bepaalt welke natuurgebieden als zeer kwetsbaar in het kader van de Wav moeten worden aangemerkt. In Noord-Holland zijn deze gebieden nog niet aangewezen.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Zijpe

Omdat de Wav-gebieden nog niet zijn vastgesteld door de provincie Noord-Holland, heeft de toetsing van de effecten nog niet plaatsgevonden.

Wet geurhinder en veehouderij

In de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) worden eisen gesteld aan de maximale geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken ten opzichten van geurgevoelige objecten, zoals woningen. De wet is in plaats gekomen van de Wet stankemissie veehouderijen in landbouwontwikkelings- en verwevingsgebieden.

Het nationale geurbeleid bestaat uit de volgende beleidslijnen:

- als er geen hinder is, zijn maatregelen niet nodig;
- als er wel hinder is, worden maatregelen op basis van BBT (Best Beschikbare Technieken) afgeleid;
- voor bepaalde branches is het hinderniveau bepaald en in een bijzondere regeling vastgelegd;
- de mate van hinder die nog acceptabel is, wordt vastgesteld door het bevoegd gezag.

De Wgv stelt alleen eisen aan de geurhinder vanwege dierenverblijven. In het algemeen kan de geuremissie vanuit die geurbronnen door het treffen van redelijk eenvoudige maatregelen of voorzieningen of door het aanhouden van minimumafstanden worden voorkomen of tot een acceptabel niveau worden teruggebracht (Infomil, 2007).

De Wgv maakt onderscheid tussen dieren met geuremissiefactoren en dieren zonder geuremissiefactoren. Voor dieren waarvoor een geuremissiefactor is opgenomen mag de geurbelasting op een geurgevoelig object de wettelijk vastgestelde norm niet overschrijden. Voor dieren waarvoor

geen geuremissiefactor is opgenomen dient een minimale afstand tussen een veehouderij en een geurgevoelig object te worden aangehouden. Verder is binnen de Wgv een onderscheid gemaakt in twee categorieën voor geurgevoelige objecten, te weten objecten gelegen binnen de bebouwde kom en objecten gelegen buiten de bebouwde kom.

Dieren met geuremissiefactoren

Indien de ligging van de geurgevoelig objecten bekend is, kan per object worden bepaald welke waarde voor de geurbelasting op de buitenzijde van het geurgevoelig object is toegestaan. Deze maximale waarde voor de geurbelasting is opgenomen in artikel 3 van de Wgv en wordt uitgedrukt in aantallen Europese odeur units in een volume-eenheid lucht (ouE/m³). Voor de geurbelasting is uitgegaan van de gebruikelijke 98-percentiel geurconcentratie. Dat betekent dat de berekende geurconcentratie gedurende 98 procent van het jaar niet wordt overschreden (ouE/m³; P98).

Tabel 2.2: Geurbelastingsnormen uit de Wgv

Het geurgevoelig object is gelegen in een:	Ten hoogste toegestane geurbelasting:
- concentratiegebied, binnen bebouwde kom	3.0 ouE/m ³
- concentratiegebied, buiten bebouwde kom	14.0 ouE/m ³
- niet-concentratiegebied, binnen bebouwde kom	2.0 ouE/m ³
- niet-concentratiegebied, buiten bebouwde kom	8.0 ouE/m ³

Binnen de gemeente Zijpe komen geen intensieve veehouderijen voor en daarmee ook geen concentratiegebieden voor intensieve veehouderij. Binnen het plangebied zijn dan ook de normen ten aanzien van 'niet-concentratiegebieden' van toepassing. De gemeente Zijpe heeft in samenwerking met de andere gemeenten in de Kop van Noord-Holland een geuronderzoek laten uitvoeren door de Milieudienst Kop van Noord-Holland. Uit het onderzoek is geconcludeerd dat voor de toekomstige gemeente Schagen, waaronder ook Zijpe zal vallen niet een generiek geurbeleid behoeft te worden opgesteld, maar voor een aantal locaties wordt wel voorgesteld locatiespecifieke oplossingen te zoeken voor de knelpunten.

Dieren zonder geuremissiefactoren

Voor veehouderijen met dieren waarvoor geen geuremissiefactor is vastgesteld en voor veehouderijen met pelsdieren gelden wettelijk vastgestelde afstanden tussen veehouderij en geurgevoelig object. De beoordeling van geurhinder bestaat uit de toetsing of aan de voorgeschreven minimumafstanden wordt voldaan (artikel 4, eerste en tweede lid Wgv). Het gaat hier om de afstand tussen het emissiepunt van een dierenverblijf en de buitenzijde van het geurgevoelig object.

De minimumafstand tussen een veehouderij met 'afstandsdieren' en een geurgevoelig object (artikel 4, eerste lid van de Wgv) bedraagt:

- binnen de bebouwde kom 100 meter;
- buiten de bebouwde kom 50 meter.

De ligging van het geurgevoelig object is hierbij bepalend.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Zijpe

In het kader van het bestemmingsplan is een quickscan geurhinder en veehouderij uitgevoerd. In hoofdstuk 4 en 6 wordt nader ingegaan op de berekeningsresultaten en eventuele geurhinderknelpunten.

Wet luchtkwaliteit

De belangrijkste wet- en regelgeving voor luchtkwaliteit is vastgelegd in Titel 5.2 Luchtkwaliteitseisen van de Wet milieubeheer, ook wel de Wet luchtkwaliteit genoemd. Deze wijziging van de Wet milieubeheer is op 15 november 2007 in werking getreden en vervangt het Besluit luchtkwaliteit 2005. Met deze wet zijn de richtlijnen voor luchtkwaliteit van de Europese Unie geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving. In de wet zijn grenswaarden opgenomen voor stikstofdioxide (NO₂), fijn stof (PM₁₀, de stoffractie kleiner dan 10 micron), zwaveldioxide (SO₂), koolmonoxide (CO), benzeen en lood, waarvan de belangrijkste zijn weergegeven in tabel 2.3.

Tabel 2.3: Grenswaarden Wet luchtkwaliteit

Stof	Grenswaarden		
	Type norm	Concentratie ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Max. aantal Overschr. p/j
NO ₂	Jaargemiddelde	40	
	Uurgemiddelde	200	18
PM ₁₀	Jaargemiddelde	40	
	24-uursgemiddelde	50	35
SO ₂	24-uursgemiddelde	125	3
	Uurgemiddelde	350	24
CO	8-uurgemiddelde	10.000	
Benzeen	Jaargemiddelde	5	
Lood	Jaargemiddelde	0,5	

In veel gevallen is wel het jaargemiddelde van fijnstof (PM₁₀) bekend, maar niet de daggemiddelde concentratie. Als vuistregel kan worden aangehouden dat aan de grenswaarde van het 24-uurs gemiddelde wordt voldaan indien het jaargemiddelde de concentratie van 32,5 microgram/m³ niet overschrijdt.

Het Europees parlement heeft in 2007 ook normen afgesproken voor de fijnere fractie van fijn stof (PM_{2,5}). De nieuwe grenswaarden voor PM_{2,5} zijn in Nederland niet strenger dan de huidige norm voor daggemiddelde concentraties van PM₁₀. Er dus geen extra fijnstofbeleid nodig om de PM_{2,5} grenswaarden te halen vergeleken met het beleid dat nodig is om de PM₁₀ normen te halen. Om de streefwaarden voor PM_{2,5} te halen is in Nederland mogelijk wel extra fijnstofbeleid nodig.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Zijpe

Om na te gaan of het aannemelijk is dat het voornemen past binnen de vigerende normen inzake de luchtkwaliteit, is de invloed op de concentraties in de lucht van fijnstof (de fractie kleiner dan 10 micron, afkorting PM₁₀) relevant. Bij allerlei bedrijfsprocessen kan fijnstof vrijkomen. Fijnstof komt ook vrij bij de verbranding in dieselmotoren. In hoofdstuk 6 wordt ingegaan op de mogelijke effecten van fijnstof vanuit bedrijfsprocessen en verkeer.

Nederlandse emissierichtlijn (NeR)

De Nederlandse emissierichtlijn lucht (NeR) is bedoeld voor alle instanties die betrokken zijn bij het verlenen van een omgevingsvergunning (Wabo). Dit zijn in de eerste plaats gemeenten en provincies, maar ook bedrijven, adviesbureaus en particulieren. Het doel van de NeR is harmonisering van de vergunningen met betrekking tot emissies naar de lucht.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Zijpe

In de NeR zijn geen specifieke eisen aan de emissie van fijnstof en geur door de veehouderij opgenomen.

Kernenergiewet

De Kernenergiewet (Kew), een Wet van 21 februari 1963, bevat regels met betrekking tot de vrijmaking van kernenergie en de aanwending van radioactieve stoffen en ioniserende stralen uitzendende toestellen. De wet regelt door middel van een vergunningen- en meldingenstelsel het veilig omgaan met radioactieve stoffen en toestellen die ioniserende straling uitzenden. De Kew is een raamwet. Dat houdt in dat in de wet alleen algemene voorschriften zijn opgenomen en dat specifieke voorschriften voor aparte sectoren of werkzaamheden in de uitvoeringsbesluiten staan.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Zijpe

Voor de onderzoekslocatie Petten (OPL), het centrum voor energie- en stralingsonderzoek, zijn bedrijfsfuncties toegestaan zoals genoemd in de artikelen 15, 29 en 34 van de Kernenergiewet. Deze artikelen houden vrij vertaald het volgende in:

- **Artikel 15:** Het is verboden zonder vergunning van de Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie wijzigingen in de activiteiten omtrent vervoer van splijtstoffen of ertsen en kernenergieactiviteiten uit te voeren.
- **Artikel 29:** Het is verboden zonder vergunning van de Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie aan te wijzen radioactieve stoffen te bereiden, te vervoeren, voorhanden te hebben, toe te passen, binnen of buiten Nederlands grondgebied te brengen of te doen brengen, dan wel zich daarvan te ontdoen.
- **Artikel 34:** Met het oog op de bescherming van mensen, dieren, planten en goederen regelen kunnen bij Algemene Maatregel van Bestuur regels worden gesteld voor het gebruik van betreffende toestellen. voor radioactieve stoffen.

In aansluiting op de kernenergiewet wordt in hoofdstuk 6 ingegaan op de mogelijke effecten van het voornemen op het leefmilieu, waaronder externe veiligheid en gezondheid en de natuur.

De watertoets

Bij ruimtelijke plannen geldt vanaf 1 november 2003 de wettelijke verplichting van een waterparagraaf/watertoets. De watertoets is één van de pijlers van het Waterbeleid voor de 21e eeuw, waarin aan water een meesturende rol in de ruimtelijke ordening is toegekend. Met de watertoets wordt beoogd waterbeheerders vroegtijdig in het ruimtelijke ordeningsproces te betrekken. De watertoets betreft het hele proces van informeren, adviseren, afwegen en beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. Voor het plangebied van de gemeente Zijpe is Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier de waterbeheerder.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Zijpe

In het kader van het bestemmingsplan is een watertoets uitgevoerd. In hoofdstuk 4 van de toelichting van het bestemmingsplan wordt ingegaan op de mogelijke effecten van het voornemen op de waterhuishouding en de uitkomsten van de watertoets.

Wet op de archeologische monumentenzorg

In 1992 werd het Europese Verdrag van Valletta, tegenwoordig vaak aangeduid als het Verdrag van Malta, onder andere ook door Nederland ondertekend. De doelstelling van dit verdrag is onder andere te komen tot een bescherming van het Erfgoed in brede zin, zowel ondergronds als bovengronds en dit te kunnen delen met een zo groot mogelijk publiek. Een van de uitgangspunten is daarbij het verstoorderprincipe. Dit houdt zoveel in dat bij nieuwe ontwikkeling de kosten voor onderzoek naar mogelijk aan te tasten waarden en het eventueel behoud daarvan voor rekening komen van de initiatiefnemer.

In 1998 werd het interim-beleid inzake archeologie van kracht. Onder dit interim-beleid werd al zo veel mogelijk in de geest van het verdrag gehandeld en werd archeologie opengesteld voor de markt. Het proces is vervolgens in 2007 afgerond: in september 2007 werd de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (WAMz 2007) van kracht als onderdeel van de Monumentenwet 1988. Bij de WAMz 2007 horen ook enkele algemene maatregelen van bestuur. Onder de WAMz zijn de gemeenten de bevoegde overheid inzake archeologie en dienen zij het aspect archeologie onder meer te borgen in de nieuw te verschijnen bestemmingsplannen.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Zijpe

In hoofdstuk 4 en 6 wordt ingegaan op de mogelijke effecten van het voornemen op de archeologische (verwachtings)waarden.

B 1.2 Provinciaal beleid

Ruimte voor ruimte

Op 25 september 2007 hebben Gedeputeerde Staten de 'Beleidsregel Ruimte voor Ruimte in Noord Holland' vastgesteld. Deze beleidsregel is gericht op een aantoonbare en duurzame verbetering van de

kwaliteit van het landelijke gebied door landschappelijk storende en/of niet passende bebouwing en functies te saneren en een bestemmingswijziging van de betreffende gronden.

In de beleidsregel is bepaald dat realisering van aanvullende woningen in het landelijk gebied mogelijk is als compensatie voor het saneren van storende en/of niet passende bebouwing of functies (artikel 2).

Ook is het - onder voorwaarden - hervestigen van (agrarische) bedrijven als compensatie mogelijk (artikel 3). Verder is bepaald dat de locaties voor compensatie door middel van woningen eerst in het landelijke gebied aansluitend aan bestaand stedelijk gebied moeten worden gezocht (artikel 4). De saneringslocatie is dus niet de eerst aangewezen locatie voor de bouw van woningen als compensatie. Uit het Beeldkwaliteitplan moet blijken hoe compensatie leidt tot een verbetering van de (beeld)kwaliteit (artikel 5).

Uitgesloten van compensatie zijn monumentale, cultuurhistorisch waardevolle en karakteristieke bebouwing; illegale bebouwing die - dit ter beoordeling van het gemeentebestuur - nog met handhavingacties is op te heffen; geprojecteerde, nog niet gerealiseerde bebouwing; en fiscale aspecten met betrekking tot de saneringslocatie.

Betekenis voor het bestemmingsplan Buitengebied Zijpe

De Ruimte voor Ruimte regeling wordt niet overgenomen in het bestemmingsplan.

Informatiekaart en Leidraad Landschap en Cultuurhistorie

De Informatiekaart Landschap en Cultuurhistorie geeft informatie over landschapstypen, aardkundige waarden, cultuurhistorische objecten, archeologische verwachtingen en structuurdragers als molens, militaire structuren en historische dijken. De kaart is een geografische uitwerking van de Leidraad landschap en Cultuurhistorie en een herziening van de Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW). Het beleid ten aanzien van landschap en cultuurhistorie is uitgewerkt in de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie. Hierin is een indeling gemaakt in landschapstypen en regio's en zijn de prioritaire aandachtsgebieden van de provincie beschreven. Zijpe behoort grotendeels tot het aandijkingenlandschap. De duinen behoren tot het landschapstype jonge duinlandschap. De Westfriese Omringdijk is een van de prioritaire aandachtsgebieden van de provincie. De informatiekaart en de leidraad leggen verbanden tussen landschap en cultuurhistorie in Noord-Holland. De provincie heeft voor deze benadering gekozen omdat zij landschap en cultuurhistorie meer wil verankeren in de ruimtelijke ontwikkeling.

Betekenis voor het bestemmingsplan Buitengebied Zijpe

De gemeente Zijpe heeft de landschappelijke en cultuurhistorische informatie verder uitgewerkt in de Nota Veelkleurig landschap (Landschapontwikkelingsplan, 2009). Gebieden met landschappelijke waarden zijn aangeduid als 'Agrarisch met waarden - landschapswaarden'.

Beeldkwaliteitplan De Westfriese Omringdijk

De Westfriese Omringdijk heeft de status van provinciaal monument. Deze status beschermt alleen het dijklichaam zelf. De dijk ligt net buiten het gemeentelijke grondgebied (en dus ook buiten het plangebied), maar de provincie Noord-Holland streeft naar 'behoud door ontwikkeling', wat inhoudt dat nieuwe ontwikkelingen moeten bijdragen aan het behoud en de versterking van de cultuurhistorische en landschappelijke waarde en het karakter van de Westfriese Omringdijk. Daarbij spelen ook ontwikkelingen in zones rondom de dijk een belangrijke rol. Als toetsingskader voor ontwikkelingen die het dijklichaam raken en voor ruimtelijke ontwikkelingen in de omgeving ervan, heeft de provincie het 'Beeldkwaliteitplan Westfriese Omringdijk' opgesteld. Dit beeldkwaliteitplan is vastgesteld op 30 juni 2009 door Gedeputeerde Staten van Noord-Holland. De beleving van de landschappelijke waarde wordt bepaald door een aantal ruimtelijke karakteristieken:

- de openheid rondom de dijk;
- zicht van en naar de dijk;
- de continuïteit van het dijkprofiel;
- de relatie tussen de dijk en zijn kralen (waarmee een reeks van aan de dijk gerelateerde cultuurhistorische elementen wordt bedoeld);
- de afwisseling van de kralen;
- de herkenbaarheid van de verschillende dijktracés.

In het beeldkwaliteitplan wordt de dijk ingedeeld in verschillende deelgebieden. Het plangebied is gelegen in deelgebied 'boven het landschap'. Voor deze naam is gekozen, omdat de dijk hier als het ware boven het landschap zweeft. Met zijn bochten en vele wielen wordt dit traject omschreven als het kroonjuweel van de Omringdijk. Zeer karakteristiek is het weidse zicht op en vanaf de Omringdijk. Om de openheid van dit traject van de dijk te behouden, is het van belang de agrarische functie binnen deze zone te behouden en bij nieuwe verdichtende ontwikkelingen een zo groot mogelijke afstand van de dijk te behouden. Om de beleving vanuit het omringende land te vergroten ligt hier een grote kans om parallelle recreatieve routes en ommetjes vanaf de dijk te ontwikkelen. Er zijn hier herkenbare oude dijktracés aanwezig die een uitgelezen kans bieden betrokken te worden bij de recreatieve routes op de dijk.

Figuur 0.1 Westfriese Omringdijk ter hoogte van Zijpe, deelgebied 'boven het landschap' (Bron: Beeldkwaliteitplan Westfriese Omringdijk, 2009)

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Zijpe

Het bestemmingsplan Buitengebied Zijpe maakt geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk die leiden tot een verdichting van het landschap in de directe omgeving van de Westfriese Omringdijk.

Provinciaal Milieubeleidsplan 2009-2013

Leven in een gezonde, schone en veilige omgeving is het uitgangspunt dat ten grondslag ligt aan het Provinciaal Milieubeleidsplan 2009-2013. In dit Milieubeleidsplan wordt beschreven wat de provincie gaat doen om bij te dragen aan deze lantermijnvisie.

De activiteiten in de komende vier jaar moeten er in ieder geval toe leiden dat eind 2013 overal in Noord-Holland de zogeheten basiskwaliteit is bereikt. De basiskwaliteit is vastgelegd in Europese en nationale milieunormen en regels en hangt samen met de functie van een gebied: wonen, werken of recreëren. Er zijn twee overkoepelende doelen:

- het voorkomen van schade aan de menselijke gezondheid, dier en plant;
- het stimuleren van duurzame ontwikkeling in Noord-Holland voor nu en in de toekomst, zonder afwenteling van de milieubelasting naar elders.

Waterplan 2010-2015

Het Provinciaal Waterplan beschrijft de kaders voor waterbeheer in Noord-Holland. Binnen deze kaders nemen hoogheemraadschappen, waterleidingbedrijven en gemeenten maatregelen om inwoners te beschermen tegen wateroverlast, de kwaliteit van het water te verbeteren en te zorgen voor voldoende water aan- en afvoer. Het Waterplan heeft het motto 'Beschermen, benutten, beleven en beheren'. Provinciale Staten hebben het plan 16 november 2009 vastgesteld. Bij de beschrijving van het beleid van het Hoogheemraadschap wordt nader ingegaan op het waterbeleid van de waterbeheerder in het plangebied.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Zijpe

In het kader van het bestemmingsplan is een watertoets uitgevoerd. In hoofdstuk 4 van de toelichting van het bestemmingsplan wordt ingegaan op de mogelijke effecten van het voornemen op de waterhuishouding en de uitkomsten van de watertoets.

B 1.3 Beleid Hoogheemraadschap

Waterbeheersplan

Op 14 oktober 2009 heeft het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) het waterbeheersplan 4, 'Waterbeheersplan 2010-2015 - van veilige dijken tot schoon water' (WBP 4) vastgesteld. Hierin geeft het hoogheemraadschap aan wat de doelstellingen zijn voor de periode tot 2015. Het hoogheemraadschap bereidt zich voor op de verwachte klimaatveranderingen. De missie van het HHNK is erop gericht om ook de komende jaren, ondanks klimaat- en weersveranderingen, Noord-Holland boven het Noordzeekanaal veilig te houden tegen overstromingen en te zorgen voor droge voeten en schoon water.

Hieruit komen vier kerndoelen naar voren, waarop het beleid van het HHNK gebaseerd is:

- het op orde houden van het watersysteem en dit onder dagelijkse omstandigheden doelmatig en integraal beheren;
- de verontreiniging van het watersysteem door directe en indirecte lozingen voorkomen en/of beheersbaar houden;
- het op orde houden van de primaire waterkeringen en overige waterkeringen met een veiligheidsfunctie en deze onder dagelijkse omstandigheden doelmatig beheren;
- het instandhouden en ontwikkelen van een calamiteitenorganisatie die onder bijzondere omstandigheden onmiddellijk operationeel is en beschikt over actuele calamiteitenbestrijdingsplannen voor veiligheid, wateroverlast en waterkwaliteit.

Keurbeleid van het HHNK

De Keur heeft tot doel om waterstaatkundige objecten te beschermen. Het beleid zoals verwoord in het WBP 4 geeft richting aan de uitvoering van de Keur. In verband met de inwerkingtreding van de Waterwet op 22 december 2009 is de Keur van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier aangepast en opnieuw vastgesteld.

Beheersplan Waterkeringen

In 2006 heeft het HHNK het Beheersplan Waterkeringen vastgesteld. Het Beheersplan Waterkeringen beschrijft het beleid en de randvoorwaarden voor het dagelijks beheer van de primaire en regionale waterkeringen van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. In de Themanota Ruimtelijke Ordening en Grondbeleid is aangegeven dat het HHNK in ruimtelijke plannen de formele ligging van de waterkeringen en aangrenzende zones moet worden gerespecteerd.

Raamplan bescherming tegen wateroverlast

Door het HHNK is in 2005 een raamplan opgesteld. In 2004 heeft het bestuur van het HHNK besloten de aanpak van wateroverlast prioriteit te geven. In dit raamplan is per watersysteem of polder onderzocht of de huidige capaciteit toereikend is voor de 21^e eeuw. Indien uit de analyse blijkt dat dit niet het geval is, wordt in het raamplan tevens aangegeven op welke wijze het hoogheemraadschap in een oplossing voorziet.

Voor het gehele Noorderkwartier is inmiddels ten behoeve van dit raamplan een watersysteemanalyse (BWN) uitgevoerd. In deze watersysteemanalyse is, na klimaatverandering (midden scenario), voor ieder peilvak berekend of deze voldoet aan de opgestelde normen (vaststellen faalkans). Deze normen bestaan uit een toegestane maximale peilstijging die afhankelijk is van het grondgebruik. Indien een gebied niet voldoet aan de normen, zijn hiervoor maatregelen voorgesteld.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Zijpe

In het kader van het bestemmingsplan is een watertoets uitgevoerd. In hoofdstuk 4 van de toelichting van het bestemmingsplan wordt ingegaan op de mogelijke effecten van het voornemen op de waterhuishouding en de

uitkomsten van de watertoets.

B 1.4 Gemeentelijke beleid

Landschapsontwikkelingsplan Veelkleurig Landschap

De gemeente Zijpe heeft het Landschapsontwikkelingsplan 'Veelkleurig Landschap' opgesteld waarin wordt aangegeven hoe de landschappelijke kwaliteit van Zijpe versterkt kan worden. In samenwerking met de grondeigenaren wil de gemeente de kwaliteit van het landschap behouden en waar mogelijk versterken. Om dat te kunnen realiseren is een aantal uitgangspunten geformuleerd. Deze vormen de basis voor de keuzes die gemaakt zijn en verwerkt in de verschillende sectorale beleidsstukken. De uitgangspunten voor landschap en groenstructuur zijn:

- inzetten op behoud van openheid;
- de belangrijkste onderdelen van de hoofdgroenstructuur in de polders zijn de groensingels rond de dorpen en recreatieterreinen, de (Korte) Ruigeweg en de erfbeplantingen. Daar krachtig op inzetten;
- het contrast tussen de openheid van het buitengebied en beslotenheid van de dorpen versterken: daarom dorpen als groene enclaves van goede groensingels voorzien. Bovendien daarom het planten van (laan)bomen beperken tot de bebouwde kom en niet in het buitengebied;
- een aantrekkelijk landschap is van groot belang voor de eigen bewoners en voor de concurrentiekracht van de recreatiesector en het vestigingsklimaat voor het bedrijfsleven;
- de kansen en belemmeringen die voortkomen uit de ontwikkelingen met betrekking tot de kustveiligheid (Zwakke Schakels) zijn niet meegenomen in het rapport, omdat nog niet duidelijk is voor welke variant gekozen wordt. Het is wel in het plan van aanpak als te ondernemen actie opgenomen om hier visie en beleid op te ontwikkelen;
- inzetten op het behoud van de graslanden tenzij afspraken gemaakt zijn met grondeigenaren over een ander gebruik.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Zijpe

De landschapsvisie is voor het bestemmingsplan van belang, omdat hierin is weergegeven op welke wijze nieuwe ontwikkelingen in het landschap kunnen worden ingepast.

Welstandsnota 2008

De gemeenteraad heeft op 27 mei 2008 de "Welstandsnota 2008" vastgesteld. Daarmee is het welstandsbeleid zoals dat is opgenomen in de Welstandsnota 2003 bijgewerkt. Het welstandsbeleid is erop gericht om bij te dragen aan een goede ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente. Ontwikkelingen die hiermee in strijd zijn, kunnen op basis van het welstandsbeleid in de hand worden gehouden. In de welstandsnota worden gebiedsgerichte welstandscriteria onderscheiden. Deze welstandscriteria zijn gericht op "hoe een bouwwerk zich moet gedragen" in een bepaald (welstands)gebied. De bestaande situatie is daarbij het uitgangspunt voor een eigentijdse vormgeving. In de welstandsnota zijn verschillende welstandsgebieden onderscheiden. Afhankelijk van de ligging van het plangebied gelden verschillende welstandsregimes.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Zijpe

De Welstandsnota heeft geen directe relatie met het bestemmingsplan. Bouwplannen dienen te worden getoetst aan de Welstandsnota.

Beleidsvisie Externe Veiligheid 2012-2015

In de beleidsvisie Externe veiligheid 2012-2015 van de gemeenten Harenkarspel, Schagen en Zijpe wordt uiteengezet hoe de drie gemeenten om willen gaan met externe veiligheid. Dit gaat over het beheersen van risico's die voor de burgers ontstaan bij het gebruik en de opslag van gevaarlijke stoffen zoals vuurwerk, LPG en chemicaliën en het vervoer daarvan over de weg, het water, het spoor en door buisleidingen.

Relatie met het Bestemmingsplan Buitengebied Zijpe

De in het plangebied gelegen risicobronnen dienen te voldoen aan de Beleidsvisie externe Veiligheid.

PlanMER bestemmingsplan buitengebied Zijpe

Projectnr. 0245582.00
17 april 2013 , revisie 1

Bijlage 2: Vergelijking landbouwkundige ontwikkeling in Noord-Holland, Texel en Land van Zijpe (LB) en gemeente Zijpe

